Trygdesnylterboken

Eskil Aasmul

Glohug

Trygdesnylterboken

Eskil Aasmul

Trygdesnylterboken

Utvalgte bokstaver i rekkefølge

Glohug

2. utgave.
Satt i Oslo i 2010 med Garamond 14 pkt.
ISBN 978-82-93070-01-6

www glohug no

Å, kom igjen da.

Du ja.

Ja, jeg VET at du ikke vil til Homedal. Ingen vil til Homedal. Men det er der historien starter.

Ja, den er verdt det.

Sånn ja.

Flink.

1.
Homedal

Det flate platået Homedal lå 150 meter høyere enn Byen. Skulle man ut av Byen kjørte man først opp til Homedal, deretter ned igjen på den andre siden. Og det var gjerne det man gjorde. Homedal var et sted man kjørte forbi.

Husprisene var lavere enn i Byen, her havnet de som hadde dårlig råd. Mange mennesker bodde her, Homedal hadde flere innbyggere enn de fleste norske byer, likevel hadde ingen som var oppvokst her drevet det til noe stort. Det homedalingene hevdet seg best i var skiflyging. Det eneste tilfellet hvor det er en fordel å være oppdratt til verdiløshet, er når du skal sette utfor en hoppbakke med nok dødsforakt.

Homedal var splittet i to av Europaveien, motorveien gjennom Homedal var et like effektivt skille mellom menneskene som en elv ville vært, gangtunnelene under veien var like sporadiske som broer. Den vestlige delen het Homedal, den østlige delen het Homedalsbyen.

Dette er Homedalsbyens historie.

Utenfor Byen lå en enorm, åpen myr. Den lå urørt gjennom steinalder, bronsealder, jernalder, vikingtid, middelalder, renessanse og en drøss med kriger. For hva skal man vel med myr, tenkte nordmennene. Som en kammerjunker skrev om Homedalsmyra i 1814: – Bestiger man høiderne for at nyte den tryllende udsigt ser man disse brune og øde myrene i sin hele udstrægning, og med sørgelig vemod må man vende øiet bort fra denne ørken.

Andre verdenskrig kom, og nazistene erobret Byen uten at et skudd ble løsnet. Nazilederen Heinrich Himmler kom for å ta byttet i øyesyn. Himmler var den første som så potensial i den digre, ubevokste

sumpen. Han pekte på Homedalsmyra og befalte *flyplass, aber schnell.* Polske og jugoslaviske krigsfanger skulle oppfylle ønsket.

Krigsfangene rakk å grøfte opp Homedalsmyra. Men før selve flyplassen ble påbegynt, kom freden. De dype grøftene var alt som stod igjen da tyskerne ble jagd hjem. Årene gikk, grøftene ledet vannet vekk, myra ble tørr og trær vokste opp. I 1967 så Homedalsmyra ut som en flat, ung skog.

Da la en kommunebyråkrat sine øyne på myra. Dette var ikke en vanlig bindersflytter, neida, denne mannen hadde visjoner. Han så for seg en hel by på det flate platået. For homedalingenes del kunne han gjerne sett for seg Firenze, Praha eller Barcelona, men neida, byråkraten så for seg Drammen. Kommunen vedtok å bygge en ny by på størrelse med Drammen på den gamle myra.

Kommunen hogde ned trærne, gravde hull i bakken til grunnmurene og satte opp kliss like, monopolhusaktige eneboliger tett i tett. Mellom husene gikk fortsatt disse fæle grøftene fra krigen. Ingen ville vel ha nazigrøfter i hagen. Grøftene ble fylt igjen og dekt av gressplen. Folkene tenkte ikke for mye over om nazistene hadde gravd grøftene for moro skyld, eller om grøftene hadde en funksjon.

Med grøftene borte kom myra tilbake, surere enn noensinne. Myra krøp inn i kjellerne til folk. Brunt myrvann materialiserte seg på kjellergulvene i de splitter nye husene, sokker ble fuktige, tepper surklet, biler med store vannpumper kjørte fra hus til hus. Hvert hus på Homedalsbyen fikk brunfarget svømmebasseng med humussmak i kjelleren. Boligprisene stupte. Drømmen om New Drammen døde. Planlagte hus ble skrinlagt, industrien tok over de billige tomtene, og mellom sump og fabrikker, med myrlukt i huset, vokste barna på Homedalsbyen opp.

Byen ble grunnlagt av en vikingkonge. På torvet i Byen står statuen av grunnleggeren på en tyve meter høy søyle.

Homedalsbyen ble grunnlagt av en kommunebyråkrat og en nazist.

På Homedalsbyen finnes det ingen statuer.

2.
Roger

Det rødmalte huset på Homedalsbyen så ut som et forvokst bolighus, anonymt plassert inntil et boligfelt. Den kunne rommet kontorer, barnehage eller fritidsklubb. Bare et diskré skilt ved inngangen fortalte at bygningen inneholdt mentalt syke mennesker. Og ikke stod det dårekiste, galehus eller sinnssykeklinikk på skiltet, for med jevne mellomrom bytter samfunnet navn på slike steder, og i denne epoken het huset 'psykiatrisk poliklinikk'.

Inne i den psykiatriske poliklinikken var et venterom, og på dette rommet ventet to pasienter. En av dem var Roger. Snart skulle han prate i en time, mens doktoren hans noterte stikkord på et ark, den samme prosedyren som de hadde gjennomført annenhver torsdag i mange år.

Roger hadde vært sykere enn han var nå. På det verste greide han ikke å gå selv, han ble sengeliggende, og knapt i stand til å snakke. Legene rullet ham inn på sykehuset, de stakk blodsugende sprøytespisser i ham, de trødde kameraer ned i magen hans mens han prøvde å spy opp alt han noensinne hadde spist, de så ham kaldt i øynene og trakk på plasthansker. Ingen av testene viste noe unormalt, i følge vitenskapen var pasienten frisk. Roger ble stemplet som psykosomatisk, som betyr at han tenkte seg syk, og slik havnet Roger i psykiatrien.

Årene gikk, og Roger snakket med psykiaterne uten å bli særlig mye sterkere. Etter hvert fikk Roger uføretrygd, han fikk penger uten å gjøre noe.

Etter flere års samtaler hørte Roger et rykte. I utlandet fikk slike som han hjelp. Han sendte blodprøve til helsetjenesten i et annet land. Og vips! Utlendingene fant bakterier i blodet hans som var for

små til at norske leger kunne se dem. Roger fikk piller over internett, spiste dem og nøt den godvonde følelsen av en kropp som langsomt våkner til liv igjen.

Han var frisk. På kontoen hans fortsatte pengene fra Staten å komme.

De to pasientene på venterommet snakket ikke sammen. Stillheten ble først brutt da Doktor Mjøls, Rogers psykiater, kom innom. Doktoren hilste kort og viet deretter sin oppmerksomhet til bunken av venteromsblader.

– Hør, gutter, har dere sett siste nummer av legejournalen her? spurte han.

– Doktor, Gregor planlegger å drepe meg! utbrøt Roger. Han holdt rundt armlenet på stolen så hardt fast at knokene hvitnet, og underarmen skalv. Roger kalte grepet ' Den Låste Neve'.

– Hold kjeften din, du er sinnssyk og du vet det! sa Gregor. En tynn stripe spytt rant nedover kinnet hans mens han snakket, men han gjorde ikke mine til å tørke det vekk.

– Gregor sa han skulle rive tarmene ut av meg og bruke dem som hoppetau! sa Roger og klemte hånden hvitere. Doktor Mjøls stirret bekymret på det stramme håndgrepet.

– Bare inni det sjuke hodet ditt, sa Gregor.

– Gregor, hva har du sagt? brøt doktor Mjøls inn.

– Ikke noe. Åh, jeg bare takler ikke sånne psykofyrer, sa Gregor. Et hvitt skum av små spyttbobler hadde lagt seg til i munnvikene hans, sekretene fant vei nedover halsen og fuktet kanten av Gregors t-skjorte. Roger så vantro på den andre pasienten.

– Roger, jeg kommer og henter deg om to minutter. Går det bra?

– OK.

Doktor Mjøls forsvant ut av venterommet og lukket døra bak seg.

Roger fulgte psykiateren med øynene gjennom et tynt glassvindu ved siden av døren. Doktor Mjøls gikk med rak rygg og taktfaste skritt bortover den sterile gangen, passerte fire helt like dører som lå med klin lik avstand imellom, stoppet ved den femte døra, gikk inn og forsvant ut av syne.

– Fint grep du har utviklet der, hvisket Gregor og nikket mot Rogers hvite knoker.

– Takk, sa Roger.

– Jeg liker ristingen. Men blir det ikke slitsomt i lengden når du holder så hardt?

– Nei, jeg har en stram klokkereim under skjorteermet. Den bremser blodtilførselen slik at knokene blir fortere hvite.

– Kult. Slik at grepet ser hardere ut enn det er?

– Ja.

– Drar du på studieturer til utenlandske asyler og sånt?

– Nei, det trengs ikke. Jeg lærer alle triksene mine av Trygdesnyltermann, sa Roger.

Gregor ble helt stille mens han fordøyde ordene.

– Sier du at du kjenner Trygdesnyltermann? sa Gregor.

– Jepp!

– Er han ... virkelig?

– Ja.

– Er han ikke bare en legende som noen har funnet på for å gi folk håp?

– Nei. Han er av kjøtt og blod.

– Kult! Hva tror du han ville sagt om fråden min? spurte Gregor.

Roger visste godt svaret. Trygdesnyltermann ville sagt «sikling er så nittitalls, så lite subtilt, så uoriginalt, sikling er selve stempelet på amatørskap, sikling foran en psykiater er som å ha flygelkonsert i en fullsatt Royal Albert Hall og spille 'Lisa Gikk Til Skolen'.»

– Hvitt kvalitetssikkel går aldri av moten, sa Roger.
– Takk!

Doktoren hentet Roger. Timen var i gang. Snart satt de ansikt til ansikt på ett av de mange små rommene med hvite vegger som fantes i klinikken.

Roger pustet kort og høyfrekvent, inspirert av marsvinet sitt. Burre var den flinkeste han kjente til å formidle frykt ved hjelp av åndedrett.

– Neste time kommer jeg kanskje ikke. Jeg kan forsvinne. Det kommer til å se ut som om jeg har pakket alt og flyttet fra landet. Kanskje lager de et falsk avskjedsbrev fra meg til deg. Men det er bløff. Kan du ta prøve av håndskriften min, så du vet forskjell? sa Roger fort.

– Jeg tror vi kan vente litt med det, sa Doktor Mjøls.

– Vi bør ikke vente for lenge. De kommer garantert til å hente meg. Jeg vet ikke om de dreper meg og blander meg i grisefor, graver meg ned levende, eller om de plasserer meg i hemmelig konsentrasjonsleir på en av de bittesmå arktiske øyene som Norge eier. Jeg aner seriøst ikke hva som skjer med folk etter de forsvinner. Men jeg vet at folk forsvinner.

– Mhm. Og som vanlig er det Staten som står bak?

– Ja.

– Roger, du trenger å utfordre tankene dine om Staten. Denne boka vil være sunn for deg å lese, sa Doktor Mjøls, og hentet ned en lærebok i statsvitenskap fra bokhyllen ved stolryggen sin.

– Det trengs ikke. Alle som tenker selv skjønner at det er noe humbug med Staten. Statsministeren kan ikke bestemme noe selv, skal han gjøre noe må han få godkjennelse av både Kongen og Stortinget. Kongen har heller ikke noe makt, hvis han prøver å styre vil han kjapt få sparken av Stortinget. Stortinget kan ikke styre noe

som helst, styringen er det regjeringen som gjør. Og de som sitter i regjeringen gjør ikke noe uten at statsministeren er enig.

– Mhm.

– Men hør hva jeg sier da, mann. Tror du på dette? Det går da ikke an at alle er under noen andre.

– Jo, Roger, det heter maktfordelingsprinsippet.

– Bullshit. Det er bare et av disse lange ordene som Staten lager for at vi ikke skal skjønne hva som foregår. Et sted i Staten finnes det en sjef som ikke har noen sjef.

– Nei.

– Jo. Staten vår stammer fra vikingtiden, og i den tiden hadde kongen ingen sjef. Sånn fortsatte det gjennom hele middelalderen, på 1600-tallet kalte de det til og med enevelde. Enevelde betyr at en person bestemmer alt. Siden da har ikke Staten hatt noen revolusjoner, ikke noen vellykkede statskupp, ingen har blødd for å endre maktsystemet. Folk gir ikke fra seg makten over et land helt av seg selv, og før var det en sjef som ikke hadde noen sjef, altså må det fortsatt være en sjef som ikke har noen sjef. Makten er ikke borte, Mjøls, de har bare gjemt den, sa Roger ivrig.

– Mhm, sa Mjøls.

Roger snakket lavere.

– Jeg tror De Hemmelige Tjenestene har makten. Ingen får vite hva de driver med, ingen styrer dem. Jeg er sikker på at sjefen for De Hemmelige Tjenestene styrer Norge.

– Du tenker på Politiets Overvåkningstjeneste.

– Nei, jeg tenker på De Hemmelige Tjenestene, sa Roger.

Mjøls noterte.

Roger snakket om Staten til det nærmet seg slutten av timen. Da var det Mjøls' tur til å snakke. Ritualet var det samme hver gang. Slik Roger oppfattet det forklarte Mjøls at Roger var gal, og hvorfor han

var gal. Doktor Mjøls brukte naturligvis andre ord, som *personlighetsforstyrrelse* og *svekket virkelighetsoppfatning*, men Roger skjønte hva han mente. Doktor Mjøls kalte Rogers tanker om Staten *konspirasjonsteorier,* og mente at Roger fant på en annen virkelighet fordi noe i den egentlige virkeligheten var for vondt for ham å takle.

For Rogers del var det ikke nødvendig med alle de fine ordene, han visste fasiten. Psykoanalyse fremsto for ham som en øvelse i å få folk til å forstå at de hadde mistet vettet. Doktor Mjøls kunne like gjerne holdt en pendel foran nesen hans og messet – Du er gal. Du er gaaaaal.

Timen sluttet med at Mjøls skrev resept på piller til Roger. Deretter ble de enige om å treffes to uker senere, samme tid, samme sted.

Roger gikk ut av det lille, hvite rommet. Han ventet på damen som skrev ut regningen, og da han fikk regningen ruslet han ut på gaten. Klokken var elleve på formiddagen og arbeidsdagen var allerede over. Det var to uker til neste arbeidsdag.

Det paddeflate hjemstedet strakte seg ut foran ham. Roger fulgte de flystriperette veiene som lå nedgravd i myra med høye grå leirekanter på begge sidene, her var det ikke meningen at folk skulle gå, Homedalsbyen var ikke bygd for mennesker, den var bygd for biler, som et lite stykke USA midt i Norge. Han tråklet seg ned en leirskråning og trakk seg opp igjen på den andre siden, leiren la seg på buksekanten, fragmenter av hjemstedet festet seg til skoene og gjorde dem tunge som lodd.

3.
Gravrøveri

Roger kom hjem i leiligheten sin og logget seg på Internett. Han trengte flere syke tanker han kunne fylle tiden med hos doktor Mjøls. Jo mer han snakket, jo mindre spørsmål kom doktoren med, og jo mindre spørsmål, jo mindre sjanse for å miste jobben.

Målet da han senket seg over skjermen og gled ut på den kybernetiske motorveien, var å finne konspirasjonsteorier, de hadde gitt ham mye suksess tidligere. Men han kunne ikke søke på konspirasjonsteori, de som la ut de beste teoriene, trodde på dem.

Roger søkte ikke på det offentlige internettet, han søkte på cache, sider som av en eller annen grunn var fjernet fra nettet, han røvet gravene på internettets kirkegård. Og i en skitten avkrok av kirkegården, blant bombeoppskrifter og revolusjonsopprop, fant han det han var ute etter. Anarkistiske sider som mente at Staten var en mafia, og som bød på side opp og side ned med sinnsforvirret forklaring.

Roger smilte fornøyd. De spik hakke gale menneskene på nettet hadde reddet han enda en gang. Nå kunne neste arbeidsdag bare komme, Roger var forberedt.

4.
Stemmen

Stemmen på telefonen var den uhyggeligste Doktor Mjøls noen sinne hadde hørt. Den raspet, den var mekanisk og umenneskelig, som om vedkommende snakket gjennom et hull i halsen. Og likevel var det mulig å oppfatte at den dirret av sinne.

– Kan du gi meg de direkte sitatene? sa Stemmen.

– Strengt tatt har jeg taushetsplikt ... begynte Doktor Mjøls.

– Snakker du til meg om taushetsplikt?

– Eh ...

– Har du i det hele tatt forstått situasjonen?

Doktor Mjøls sendte noen uartikulerte lyder inn i telefonrøret, rensket strupen og siterte fra papirene foran seg.

Han snakket i flere minutter.

– *Jeg tror De Hemmelige Tjenestene har makten. Ingen får vite hva de driver med, ingen styrer dem. Jeg er sikker på at sjefen for De Hemmelige Tjenestene styrer Norge,* avsluttet Mjøls.

– Så det sa Roger.

– Det sa han.

– Vet du hvor han har dette fra?

– Jeg aner ikke, sa Doktor Mjøls.

Det ble uhyggelig stille i den andre enden av røret.

– Hva har dere tenkt å gjøre med ham? sa Doktor Mjøls.

– Det vil du ikke vite. La oss bare si at det skal skje langsomt.

5.
Trygdesnyltermann

Homedal var ikke en dal, Homedal var paddeflat. Ingen sa at de bodde *i* Homedal, alle bodde *på* Homedal. Når selve stedsnavnet var en løgn, kunne man ikke forvente bedre av innbyggerne. Homedal lå lavt på de fleste statistikker, med et klart unntak for trygdeutbetalinger. Der tronet Homedal på topp i landet.

Trygdesnyltermann skulle ha sin del av æren for at homedalingene var blitt best til noe. Han var anerkjent som den fremste eksperten i å snylte trygd, og han delte villig av sine kunnskaper. I mørke kjellere og på hemmelige bakrom holdt han små, eksklusive kurs med en eller noen få deltagere. På grunn av hans legendariske status i miljøet, var det stor rift om plassene.

Det er vanskelig å bli en legende i vårt århundre. De historiene som kunne blitt myter og sagn, skrives ned. De havner i aviser eller legges ut på internett, hvor de kan korrigeres av andre til den grå sannheten kommer frem. Men fortellinger om trygdesnylting kan ikke skrives ned. De går fra munn til munn, slik historier ble fortalt før skriften ble oppfunnet.

På venterommene på Homedal verserte historiene om Trygdesnyltermanns bragder. Noen var ekte, noen var overdrevne, noen hadde hendt andre, noen var oppdiktede. Til sammen skapte de et ikon, en superhelt for et miljø som ikke hadde noen andre å se opp til.

Etter at Trygdesnyltermann hadde surfet vellykket på systemet i mange år, ble alle de svake saksbehandlerne luket vekk fra saken hans. Han ble ubønnhørlig satt opp til møte med saksbehandleren som på folkemunne ble kalt Utkasteren, alle trygdemottakeres skrekk. Utkasteren sendte klienter ut av systemet når de svakere saksbehand-

lerne sviktet.

Trygdesnyltermann skulle møte Utkasteren en vanlig fredag.

Utkasteren hadde tatt trygda fra et dusin mennesker allerede før lunsj, og det fine tempoet hadde fortsatt etter lunsj. Mannen manglet bare en for å slette sin egen rekord. Den siste klienten var Trygdesnyltermann. Utkasteren hadde lest seg opp på alle kjente triks fra Norge og utlandet, han følte seg trygg på at det ikke var noe Trygdesnyltermann kunne finne på for å lure penger ut av ham.

Utkasteren ventet som en utålmodig åtselfugl bak sitt skrivebord. Han var så på hugget etter å sette rekord at han forsøkte å ringe skranken for å få trygdesnylteren sendt inn før tiden. Det gikk ikke, telefonen var død, ledningen inn til kontoret hans var blitt slitt over dagen før under mystiske omstendigheter.

Det fikk liten betydning. Trygdesnyltermann møtte opp presis til avtalen.

Trygdesnyltermann ankom kontoret iført fullt hockeykeeperutstyr, med hjelm og full polstring, det eneste som manglet var skøytene. Ansiktet var knapt synlig bak hockeyhjelmens visir. Polstringen gjorde ham så bred at han bare såvidt kom seg inn døra.

Utkasteren smilte av hockeyutstyret. At mannen prøvde var faktisk søtt.

– Hei, jeg vil søke om ny handlingsplan, sa Trygdesnyltermann.

Handlingsplanene var trygdekontorets planer for å få folk ut i jobb. Så lenge Trygdesnyltermann hadde en godkjent handlingsplan, fikk han penger.

– Den blir avslått, sa Utkasteren.

– Men ...

– Jeg begriper ikke hvordan du har greid å få godkjent alt dette, sa Utkasteren. Foran ham lå Trygdesnyltermanns mappe, tykk som en kinesisk telefonkatalog. – Men det er over nå. Du er overmoden for

sosialkontoret. Der får du akkurat nok til å klare deg.

– Men ...

– Det er over nå. Og mellom oss, la meg røpe resten av fremtiden din. Det blir en del rødsprit sammen med kollegaene dine som holder til i gatene rundt sosialkontoret. I begynnelsen renser du spriten gjennom loff, dernest slutter du å rense den, og når du blir dreven slutter du å kjøpe mat og lever av loffene som de andre filtrerer sprit igjennom.

– Men ...

– Sosialkontoret ligger vis à vis kontoret for innvandrere nede i Byen. Buss fire går dit hver hele og halve time. Ut med deg.

– Men i følge hjemmel 32-3 paragraf 12 er du forpliktet til å høre på meg før du avslår søknaden.

– Du vet og jeg vet at du kan spare deg bryderiet.

– Ting må gjøres riktig.

Utkasteren trommet fingrene i bordet. Rekorden var så nære nå.

– Paragrafene er til for å holdes, minnet Trygdesnyltermann om.

– OK, si det du har å si, gryntet Utkasteren.

– Jo, nå skal du høre. Feilen jeg har gjort til nå er at jeg har prøvd å utdanne meg til yrker jeg ikke har anlegg for. Jeg har gått i meg selv og funnet ut at det jeg gjør best er å tigge.

– Det kan du ha rett i, sa Utkasteren og skulte på den tjukke mappa.

– Derfor har jeg pønsket ut Den Flate Mann. Jeg søker om en handlingsplan for å utvikle Den Flate Mann videre.

– Glem det.

– La meg demonstrere. Ser du disse flate, harde platene ved håndleddene mine, de er som skapt for at man skal ligge flatest mulig.

– Det er over nå.

– Hvis du kan rulle stolen din ut på gulvet kan jeg demonstrere

tigging etter Den Flate Manns metode.

– Nei.

– Husk 32-3 paragraf 12.

Utkasteren sukket, og rullet seg en meter ut til siden for skrivebordet. Trygdesnyltermann la seg ned foran føttene hans, med hodet ned i bakken, han så ut som en bedende, hockeyspillende muslim vendt mot Mekka.

– Merk deg hvor flat jeg blir, sa Trygdesnyltermann.

– Du er ikke i nærheten av flat.

– Derfor trenger jeg penger til videreutvikling. Hør nå. *Godkjenn handlingsplanen min,* messet Trygdesnyltermann.

– Metoden din kommer aldri til å virke, sa Utkasteren.

Med et lite rykk kastet Trygdesnyltermann seg fremover og grep rundt leggen til Utkasteren. Han festet et fast grep med begge hendene og krøllet seg sammen til en ball.

– *Godkjenn handlingsplanen min,* gjentok han.

– Slipp meg! brølte Utkasteren og forsøkte å riste på leggen. Den satt bom fast. Han reiste seg og ga Trygdesnyltermann et solid spark med den andre foten.

– Legg merke til hvordan polstringen tar av for sparket. Slik jeg ser det er dette et av de fremste fortrinn med Den Flate Mann, sa Trygdesnyltermann.

Utkasteren lente seg ned og prøvde å løsne grepet til motstanderen. Men de flate platene rundt håndleddene i hockeykeeperutstyret gjorde det umulig å komme til.

– Det er greit. Vi får se hvor lenge du holder ut, sa Utkasteren, og slepte med seg Trygdesnyltermann bak skrivebordet. Han satte seg til rette og begynte på papirarbeidet som måtte gjøres for å ta trygda fra Trygdesnyltermann.

De forble i samme positur i godt over en time, Utkasteren tildelte

Trygdesnyltermann jevnlige spark men mannen i keeperutstyret holdt like fast. Utkasteren merket at han gradvis mistet følelsen i foten. Han merket også noe annet.

– Jeg må på toalettet, sa han.

– *Godkjenn handlingsplanen min,* messet Trygdesnyltermann.

– Slipp! sa Utkasteren.

Han grep etter telefonen og skulle til å ringe etter hjelp før han husket at telefonen hans var død. Han knurret irritert mens han gransket den avslitte telefontråden.

Deretter slepte han med seg Trygdesnyltermann den tunge veien til toalettet. De få metrene tok flere minutter, mens han sopte gulvet rent med trygdesnylterklampen. Vel fremme oppdaget han at å nå helt inntil porselenet var vanskelig med en polstret mann rundt leggen.

– Hvis du ikke slipper meg urinerer jeg på deg, sa han.

– *Godkjenn handlingsplanen min,* sa Trygdesnyltermann.

Utkasteren så på kroppen på gulvet. Han møtte arbeidssky snyltere hver dag, han foraktet slike mennesker. Han visste han ikke burde, men han følte at situasjonen ga ham lov.

– Jeg må være ærlig, dette har jeg alltid drømt om, sa Utkasteren mens trykket lettet. Han lot strålen jobbe grundig frem og tilbake over trygdesnylteren. Han avsluttet ærendet og trakk Trygdesnyltermann med seg tilbake til skrivebordet.

Utkasterens tålmodighet varte en time til. Deretter begynte han å rope etter folkene som gikk utenfor kontoret. Saksbehandler Gunn Linarbakk, stakk hodet inn døråpningen.

– Vi hørte du ropte! Hva ble den nye rekorden? sa Linarbakk.

– Jeg har ikke satt noen rekord ennå, sa Utkasteren surt, og rullet stolen ut fra bordet så Linarbakk kunne se trygdesnylteren rundt foten.

– Hva i huleste ... sa Linarbakk.

– Vi diskuterer handlingsplan i henhold til hjemmel 32-3 paragraf 12, mumlet bylten rundt Utkasterens legg.

– Du må ringe politiet så jeg blir kvitt denne fyren, sa Utkasteren.

– Vent. Vi må være enige om spillereglene. Går du til politiet, går jeg til avisen, sa Trygdesnyltermannen.

– Greit for meg, sa Utkasteren.

– Hvilken overskrift tror du selger best? *Saksbehandler sparker liggende trygdesøker* eller *Saksbehandler urinerte på klient*? sa Trygdesnyltermann.

Det ble stille inne på det lille kontoret.

– Jeg tipper de går for den med urineringen, la Trygdesnyltermann til.

– Har du virkelig ... sa Linarbakk og lot resten henge i luften.

– Eh, dette er en spesiell situasjon, sa Utkasteren.

– Det forklarer lukten, sa Linarbakk. Hun så slett ikke like entusiastisk ut.

Utkasteren forsøkte å forklare det vakre og rettferdige i å dusje klientene på denne måten, men stoppet og begynte på nytt flere ganger etter hverandre slik at han egentlig bare lagde lyder.

– Hvis du slår meg ærlig og redelig, ved å holde ut lenger enn meg, går jeg ikke til avisen, sa Trygdesnyltermann.

– Det er kanskje best om vi løser dette uten politiet, sa Utkasteren henvendt til Gunn Linarbakk. – Jeg får ikke til å sparke hardt nok slik han holder meg. Kan du sparke ham?

– Om jeg kan sparke ham? spurte Gunn Linarbakk vantro.

– Han vil ikke slippe.

Linarbakk lot seg ikke overtale. Flere saksbehandlere kom til og fikk se det bisarre synet. Heller ingen av disse hadde påfallende lyst til å sparke mannen som lå kveilet som en ball rundt Utkasterens fot. De lette etter sprekker eller svake punkter i utrustningen til Trygdesnyltermann for å prøve å lirke ham løs. Den Flate Mann var

kompakt.

– Han må jo slippe før eller siden, sa Linarbakk. – Det beste er nok å vente ham ut. Vi kan skaffe deg middag her på kontoret.

Utkasterens kollegaer gikk.

Klokken tre fikk Utkasteren en pizza og noen flasker cola.

– Liker du pizza? Hvis du slipper foten, skal du få et stykke, sa Utkasteren mens han gomlet maten i seg. – Et lite et, la han til.

– *Godkjenn handlingsplanen min, sa* Trygdesnyltermann.

Klokken fire ble det mørkt i gangen utenfor Utkasterens kontor. Folk begynte å ta helg der ute.

Klokken halv seks la Utkasteren om taktikken.

– Tenk på de mektige fossefallene langs norskekysten. Tenk på vannet som flommer ned uten stans. Tenk på Manneken Pis i Brüssel og alle andre verdens fontener som spruter strømmer av vann, se for deg vannet som plasker ned og blir til dråper mot den harde overflaten. Føler du ikke at du snart må på do?

– En av fordelene jeg spesielt vil fremheve med Den Flate Manns antrekk er at det er god plass til toalettanordning innenfor polstringen, sa Trygdesnyltermann.

Rett før klokken ni reiste Utkasteren seg med et brøl, slepte seg bort til hattestativet, løftet det og dengte løs på Trygdesnyltermann mens han ropte – SLIPP MEG! SLIPP! Utkasteren lot slagene hagle over trygdesnylteren, armene hans og pusten hans ble tyngre og til slutt fikk han inn en solid treffer på sitt eget kne. Han falt bakover og ble liggende på gulvet. Her nede var urinstanken påtagelig.

Klokken elleve var colaen drukket opp. Han slepte seg halvveis til servanten, det ble for tungt, han slepte seg tilbake til skrivebordet.

– Du må også drikke snart, sa Utkasteren.

– En annen av fordelene med Den Flate Mann er at det er plass til drikkeflaske, sa Trygdesnyltermann.

En tydelig slurpelyd kom nede fra hockeydrakten.

Det knekte Utkasteren.

– Hva om ..., Utkasteren stønnet, hvert fiber i kroppen hans protesterte, – Hva om jeg innvilger deg en handlingsplan på tjueseks uker?

– Jeg skal ha åtti uker.

– For utvikling av tiggeteknikk? Er du sprø? Jeg kommer til å bli ledd ut.

– *VÆR så snill å godkjenn handlingsplanen min,* messet Trygdesnyltermann og ga foten en ekstra god klem.

– Femtito uker?

– Åtti.

Like før midnatt brøt Utkasteren sammen i stille gråt og innvilget Trygdesnyltermanns handlingsplan på åtti uker med full trygd.

6.
Hotell Melkekartongen

En høy bygning raget over de flate husene på Homedal. Den så ut som en svart melkekartong noen hadde glemt igjen på et ellers tomt bord. Det var Hotell Melkekartongen.

Melkekartongen var kåret til Norges dummeste byggverk. Det ble bygd i den tiden man trodde at Homedal skulle bli en ny storby. Med årene var det femten etasjer høye bygget omringet av flate lagerhus og grå parkeringsplasser. Luksushotellet lå nå midt inne i et industriområde, med utsikt til sump og til det rustbrune søppelforbrenningsanlegget.

Roger gikk gjennom hotellets foajé, og inn i den dust belyste og nesten tomme restauranten. Her møtte han Trygdesnyltermann. Vennen så ikke ut til å være på sitt mest sprudlende, han så småsliten ut.

– Er det mye å gjøre for tiden? sa Roger.

– Ja. Det er mange som har det tøft der ute, svarte Trygdesnyltermann.

– Folk får ikke sparken uten videre?

– Nei. Det er beinharde tider i Norge. Det er ikke nok arbeidsledighet til alle som vil ha.

De småpratet mens maten ble servert. Roger lempet innpå små biter statsbetalt kalvefrikassé mens han betraktet barndomsvennen. Han hadde kjent Trygdesnyltermann så lenge han kunne huske, de var oppvokst vegg i vegg på Homedalsbyen. Sammen hadde de utviklet sin profesjon til perfeksjon.

Det var Trygdesnyltermann som hadde invitert ham til Melkekartongen, men Roger visste ikke hvorfor. Han ventet på at Trygdesnyltermann skulle komme til poenget, mens kjevene hans

behandlet død ku.

– Jeg har to nyheter, sa Trygdesnyltermann endelig.

– Ah. Jeg tar den dårligste først, sa Roger.

– Ja vel. Lillesøsteren min er tilbake i byen, sa Trygdesnyltermann.

– Mener du Suzanne?

– Ja.

– Suzanne har jeg ikke sett siden hun var liten. Har hun blitt fin?

– Spør du meg om søsteren min er fin? sa Trygdesnyltermann.

– Ja. Ikke lat som om du ikke vet svaret.

– Du spør ikke meg om søsteren min er fin. Vil du bli spurt om moren din er fin?

– OK, OK, skjønner. Pleier Suzanne å bable av gårde i det uendelige om helt uinteressante ting?

– Nei.

– Da er hun ikke fin.

– Søsteren min er ikke fin fordi hun ikke babler?

– Riktig.

– Hva slags syk teori er det? sa Trygdesnyltermann.

– Hvis vanlige folk babler er det ingen som orker å høre på dem i lengden. Derfor lærer vanlige folk seg å komme til poenget, og de holder kjeft når de ikke har noe å melde. Men vakre mennesker får oppmerksomhet uansett hva de sier. Når fine damer pludrer i vei vil forhåpningsfulle menn i nærheten snappe opp hvert ord og nikke interessert. De fine lærer seg aldri å redigere det de sier. Derfor prater pene mennesker avgårde om hud, negler og TV-såper som om slikt dill var det viktigste i verden, sa Roger.

– Den teorien stemmer ikke på Suzanne.

– Nei vel. Vi får se.

– Uansett, om to sekunder kommer du til å bry deg lite om hvordan Suzanne ser ut.

– Å?

– Den andre nyheten er at naboen har flyttet.

– Naboen? Sier du at Eggen har flyttet?

– Eggen har flyttet og hybelen står tom ...

Roger hadde lengtet lenge etter denne nyheten. Hybelen til Eggen var billig, bra, den ga ham mulighet til å slippe unna Homedal, og den ga ham mulighet til å dele kjøkken med Trygdesnyltermann. Han visste noe var på gang, ryktene gikk om at Eggen var på vei ut men han hadde ikke tort å håpe.

– Jah!, utbrøt Roger. Kroppen hans reagerte som ved scoring i nittiende minutt, han var temporært uimottagelig for de mollstemte nyansene i vennens stemmeleie.

– Roger, de to nyhetene henger sammen.

– Hva mener du?

– Min far fant ut at Eggen hadde flyttet. Min far nevnte det for min mor. Min mor nevnte det for Suzanne.

– Å nei ...

– Jo. Suzanne er i full gang med å flytte inn.

– Nei ...

– Unnskyld, Roger.

– Det er fullstendig katastrofe! Den leiligheten var min!

– Jeg vet. Jeg vil heller ikke bo med søsteren min. Familien skal helst ikke vite alt jeg gjør.

– Dette bare kan ikke skje.

– Men det skjer.

– Vi må hindre det.

Roger skulte på den rødbrune myra utenfor vinduet, han kjente surkling i magen, han følte at han satt fast i sumpen. Grøftene der ute dannet et mønster, det var som om myra gliste triumferende opp mot ham.

7.
Befaring av åstedet

Et par dager senere tok Roger bussen til Byen for å ha strategimøte med Trygdesnyltermann. Han stod lenge på bussholdeplassen og ventet før bussen kom. Skuret på holdeplassen reklamerte med tolv avganger i timen til Byen. Det stemte, det gikk tolv busser i timen fra Homedal til Byen, sikkert fordi trafikkselskapet var pålagt det i konsesjonen. Men bussene kom i klynger, seks busser hver hele time og seks hver halve time. De gikk i store fellesstarter fra byen og sørget for at den maksimale ventetiden for en homedaling som ville ta buss, som kunne vært på fem minutter, var på en halvtime.

Busselskapet prioriterte selvsagt kundene først. Deretter prioriterte de sjåførene sine. Deretter hunder, katter, sykler, piggsvin i veikanten og hensynet til gressveksten på midtrabattene. Til slutt fulgte folket på Homedal. Busselskapet ville ha færrest mulig passasjerer fra platået. En av årsakene var at Homedalingene gjerne skrev på bussvinduene med tusj og skar opp setene med kniv. Om busselskapet behandlet dem som søppel fordi Homedalingene begikk hærverk, eller om Homedalingene begikk hærverk fordi busselskapet behandlet dem som søppel, var det ingen som husket. Krigen hadde pågått for lenge.

Roger var voksen mann og utførte ikke kirurgi på bussetene i løpet av reisen. Han stirret ut av vinduet mens den tykke motorveien ble tynnere inn mot Byen, trafikken økte og husene kom tettere og ble høyere. De passerte elva, de passerte den praktfulle katedralen i Byen, og da han stod av bussen var han så nært havna at han kunne kjenne sjølukt.

Trygdesnyltermann var hjemme, og slapp Roger inn i hybelkomplekset.

Kjøkkenet bar en ny og ukjent odør som kunne minne om

vaskemiddel. Stuen var så ryddig at det var mulig å se hvilke farger alle møblene hadde. I gangen stod flere par damesko. Suzanne var åpenbart allerede i hus.

– OK, til arbeid. Suzanne må ut. Vi trenger en plan, sa Roger.

– Og den må være finurlig, sa Trygdesnyltermann.

– Du har jo løst sånt før, sa Roger.

– Jo, men dette er søsteren min. Jeg kan ikke late som om jeg er leiemorder eller spille den gale mannen som tror rommet hennes er husets søppelbøtte.

– Nei. Sant.

– Og ikke bare kjenner hun meg fra før, jeg må omgås henne etterpå også. Det beste er om hun ikke skjønner hvem som har fått henne ut.

– Det er harde bud.

– Jepp.

Roger startet inspeksjonen. Suzanne var heldigvis ikke hjemme, dermed hadde de fri tilgang til rommet hennes. Roger sjekket rommet grundig, som en detektiv på jakt etter et svakt punkt. Rommet var ryddig, sengen redd, til og med klærne i skittentøyskurven så rene ut. I sengen lå en fluffete teddybjørn og gliste mot ham. På veggene hang klassiske filmplakater med James Dean.

– Hva driver hun med?

– Hun er teaterskuespiller. Type arbeidsledig.

– Type snylt?

– Nei. Ekte arbeidsledig. Hun er familiens sorte får, hun skal absolutt tjene ærlige penger. Jeg tror ikke en gang hun hever trygden sin.

– Så, så, slikt kan skje i de verste familier.

– Uansett er hun ledig bare en stund. På teaterscenen går det bare monologer for tiden, så ...

– Hva er monologer igjen?

– Teaterstykker med bare ett menneske. Resten av skuespillerne på teateret har ikke noe å gjøre.

– Ah.

Roger gikk inn på stuen. Der fant han en videospiller som ikke hadde vært der før Suzanne flyttet inn, han fant en DVD-spiller og nesten hundre filmer.

– Hun er glad i film, denne søsteren din, sa han.

– Hun er jo skuespiller, sa Trygdesnyltermann.

– Hva ser hun på TV?

– Film, nyheter og lottotrekninger. Og sikkert noe på dagtid.

Rogers granskning gled naturlig over til kjøkkenet. På kjøkkenet hadde ikke Suzanne bidratt med noe sprit eller øl, ikke noe tydet på at hun røkte, i kjøleskapet var det dukket opp salat og grønnsaker, oppå lå en handleliste med sirlig håndskrift, en seddel og en lottokupong. Roger leste handlelista. Brød, melk, leverpostei, lotto, servietter, ingenting spesielt.

– Hvorfor ligger handlelisten her?

– Det er meningen vi skal shoppe for hverandre. Annenhver gang. Oi, jeg har glemt det.

– Du sier ikke det.

– Jeg må stikke en snartur i butikken nå, hvis jeg skal få levert lottoen hennes, sa Trygdesnyltermann.

– Kan du lottotallene hennes utenat? sa Roger, som hadde oppdaget at det ikke var noen lottokupong festet til handlelisten.

– Hun tipper ikke faste tall.

Det demret for Roger. Alle de små bitene i puslespillet samlet seg på brøkdelen av et sekund, som en film av glassknusing spilt baklengs. SMOKK, som om løsningen hadde ligget der og lengtet etter ham.

Han visste nøyaktig hva han skulle gjøre med Suzanne.

– Jeg kan ta innkjøpene for dere. Skal du ha noe? sa Roger.

8.
Suzanne

Roger brukte lang tid på oppgaven. Da han var ferdig med innkjøpene og kom tilbake til huset, var Trygdesnyltermann ute. Likevel var det noen i leiligheten. Han så krøllete hår som stakk opp bak en stolrygg, og han kunne høre lyden fra TVen. Suzanne var hjemme. Selve fienden.

– Hei, jeg er Roger! ropte Roger.

– Hei, sa stolen. Suzanne reiste seg ikke, hun snudde seg ikke en gang. Alt han så var krøllene.

– Skal jeg sette maten i kjøleskapet?

– Gjør som du vil. Brutter'n er hjemme igjen snart.

Så høflig, tenkte Roger. Han foret kjøleskapet med varer og gikk inn på stuen. Suzanne satt krøllet opp i stresslessen, med føttene under seg og en tekopp i hånden. En ganske liten jente med briller og en ullgenser som var så mye for stor at hun hadde dratt knærne inn i den. Håret hennes hang som en gardin foran ansiktet og sperret utsikten til sidene. Hun stirret rett frem, mot TV-skjermen, hvor en film utspilte seg.

– Hei, sa han igjen, og satte seg på høflig avstand i sofaen.

– Hei, jeg er Suzanne. Sorry. Jeg blir litt sær når jeg ser film, sa hun og fortsatte å se på skjermen. Roger gjorde det samme.

– Liker du norsk film? sa han.

Svaret lot vente på seg, og han skulle til å spørre igjen, da hun endelig svarte.

– Kommer an på filmen, sa hun.

– Jeg syns de norske skuespillerne overspiller, sa han.

– Denne ble faktisk nominert til Oscar.

– Hjelper ikke. Det ser ikke ekte ut, de skal gjøre så mye ut av hver

scene. De er ikke kule.

Roger lyktes i å få Suzanne til å trykke pause. Hun snudde seg mot ham.

– Du sammenligner med amerikanere. Det er urettferdig. Du skal ha respekt for det norske filmfolk får ut av mye mindre penger.

– OK, OK, ikke bli bitter. Du er skuespiller, ikke sant?

– Ja.

– Arbeidsledig?

– Ja, men ... protesterte hun.

– Jeg vet, det går bare enmannsshow på teateret for tiden, fullførte Roger.

– Det heter monologer.

– Greit. Men.. men når du får jobb igjen, bare ... bare lov meg å ikke si ordene to ganger når du skal spille nervøs.

– Gjør jeg det?

– Jeg ... jeg vet ikke. Men ... men norske skuespillere gjør stort sett det. Og folk ... folk gjør ikke det i virkeligheten.

– For det vet du alt om.

– Det er jo bare å se på vanlig TV, de fleste som er på TV er nervøse, men sier de ord to ganger? Nei. Nervøsiteten deres er nesten usynlig gjennom TV-skjermen. Derfor er det er pinlig å se norske skuespillere som spiller nervøs. Amerikanerne skriver ikke inn unødig nervøsitet i manusene, de er bare kule. Og det funker.

Suzanne svarte ikke, hun trykket play. Filmen startet igjen.

– Ble du irritert? spurte Roger.

– Skal mer til, mumlet Suzanne.

Roger var ikke helt sikker på det. Han holdt kjeft en stund og så film sammen med henne. Deretter spurte han

– Har du tenkt deg på byen i kveld?

– Jeg var ute i går. Som du kanskje ser. Jeg tenkte å ta det rolig i

kveld, sa Suzanne.

– Du blir hjemme?

– Ja.

Optimalt, tenkte Roger.

9.
Johnny Bunzenbrenner

Det var god tid til kvelden. Han gikk utendørs for å iverksette ledd to av sin onde plan. Nede ved havna fant han en ensom og forlatt telefonkiosk som passet for formålet. Han gikk inn, trakk frem en bunke annonser skrevet ut fra internett, og ringte det første nummeret.

– Jørn her, sa en mann i den andre enden.

– God dag, mitt navn er Johnny Bunzenbrenner. Jeg hører at dere skal spille inn film, og søker skuespillere? sa Roger.

– Du heter Johnny hvafornoe?

– Bare kall meg Johnny, sa Roger.

– OK, Johnny, det stemmer. Men det dreier seg om en kvinnelig rolle.

– Akkurat. Jeg er agent for en kjent Hollywoodstjerne. En meget kjent og meget vakker dame. Hun har vært nominert til to Oscar, hun har vunnet gullpalmen i Cannes. Og du kan kanskje ikke tro din flaks, men hun er i Norge nå og ser etter en rolle i en lavbudsjettsfilm. Tanken er inspirert av store musikkartister som iblant spiller på bittesmå klubber.

– Kult! Hvem snakker vi om?

– Det finner du tidsnok ut. Hun går under aliaset Suzanne mens hun er her i landet.

– Suzanne?

– Ja.

– Oscar, hva? Dette høres veldig interessant ut.

– Suzanne har tett timeplan, men om du er interessert i å diskutere rollen kan du ringe henne klokken halv åtte i kveld. Da har du femten minutter. Ikke mer enn femten.

Roger oppga Suzannes nummer. Jørn takket og virket gira.

– Snakk maks et kvarter, husk det, avsluttet Roger med.

– Men hvis hun er amerikansk, jeg kom til å tenke, det er bare norske replikker i rollen ...

– Du vil bli overrasket over hvor godt norsk hun snakker.

10.
Lotto

Da klokken nærmet seg halv åtte om kvelden kom Roger pent kledd tilbake til huset i Byen. Suzanne satt i samme stol og så på TV, som om hun ikke hadde bevegd seg i det hele tatt siden han dro. Trygdesnyltermann dusjet.

Roger tok en cola og så TV sammen med Suzanne. Akkurat da nyhetene begynte ringte telefonen. Suzanne reagerte ikke.

– Gidder du å ta den? sa hun

– Det er du som bor her, sa Roger.

– Folk ringer ikke til meg i hustelefonen.

Roger gikk ut i gangen, tok røret og prøvde å gjøre stemmen ugjenkjennelig da han svarte. Som forventet var det Jørn, filmskaperen.

Han trippet tilbake i stuen.

– Det er noen filmfolk som vil snakke med deg om en rolle, sa han lavt til Suzanne. Effekten kom umiddelbart, skuespillerinnen spratt opp av stolen som om den var et katapultsete og kom seg ut i gangen. Roger stilte seg så han kunne høre Suzannes del av samtalen, og han hørte henne si – *Yes, I am Suzanne,* – *Yes, I am an actress,* og – *Yes I am looking for a job.* Roger smilte et mørkt smil i det han gikk inn på stuen igjen. Suzanne og Jørn kom nok til å trenge en stund for å løse opp i flokene.

Han skred til verket. Han hentet frem en videokassett som han ladet videospilleren med. Han spolte fremover, til den lille klokka i hjørnet av nyhetssendingen viste det samme som armbåndsuret hans, hvorpå han trykket *play.* Displayet på videospilleren dekket han ved hjelp av posen med ølflaskene. Deretter sank han godt ned i sofaen og så tre måneder gamle nyheter. Hans uvane med å aldri slå av videoopptakene sine hadde endelig betalt seg, denne kassetten hadde

spart ham en del tid.

Trygdesnyltermann kom tilbake fra badet med pene klær og nyfønet hår.

– Hæ? Brenner det samme huset nå igjen? sa han da han fikk se nyhetene.

– Hysj, sa Roger, mens han håpte hardt at Suzannes telefonsamtale skulle vare gjennom nyhetssendingen.

Det gjorde den, så vidt. Da Suzanne kom tilbake i den store ullgenseren sin, var nyhetene over. Problemet nå var at meteorologen på TV meldte skogbrannfare, mens surt høstregn sildret ned utenfor vinduene. Roger ble stresset. Men Suzanne så ikke nøye på TVen. Hun så meget forvirret ut.

– Det er den merkeligste telefonen jeg har fått! Kjenner du noen som heter Jørn? spurte hun broren.

– Jørn? Nei, sa Trygdesnyltermann.

– Det føltes som å være med på skjult kamera. Fyren som ringte hadde booket en rolle til meg i en film, og det var jo hyggelig, helt til jeg skjønte at han snakket om ... feil type film.

– Og han het Jørn?

– Ja. Vent, nå blir det lottotrekning! Hvor er kupongen min? avbrøt Suzanne da hun oppdaget værmeldingen på TV.

– Jeg la den oppå kjøleskapet, mumlet Roger så uinteressert han greide.

Suzanne hentet kupongen og fant tilbake til stolen sin. På TV rullet lottovignetten. Roger følte det krible da trekningen begynte. Suzanne lagde en ergerlig lyd da det første tallet deiset ned.

– Ikke bra, sa hun. Roger kastet et langt blikk over mot kupongen. Av Suzannes ti rekker var tallet bare med i en.

Da det andre tallet rullet frem sa hun ingenting. Hun bare krysset det av.

Maskinen trakk det tredje tallet, og Suzanne sa – Ja!

Maskinen trakk det fjerde tallet, Suzanne jublet enda høyere og reiste seg fra stolen.

Stående fulgte hun det femte tallet rulle på plass.

– Jeg har fem av fem! Premie allerede, og to tall igjen!! hylte hun.

– Hva mangler du? spurte Roger.

– Tre og tretten. Kom igjen, tre og tretten!

På TV-skjermen rullet treeren rolig på plass. Suzanne hadde seks av seks. Hun hoppet opp og ned.

– Jeg nekter å tro det! Jeg nekter å tro det! Tretten, kom igjen tretten!

– Heia tretten, istemte Roger.

Det sjuende tallet rullet frem for å fullføre lottorekka, og Suzanne ble helt stille i noen sekunder, holdt seg for munnen, slet med å tro det hun så.

– Tretten. Tallet er tretten, sa stemmen på TV. Suzanne var ikke interessert i tilleggstallene denne lørdagen. Suzanne valgte heller å gå bananas. Hun hoppet opp på stuebordet, snublet ned igjen, veltet møbler, hvinte og jublet med tårer i øynene, kastet seg rundt sin forfjamsete bror og tvangsdanset ham, kastet seg rundt halsen på Roger og ga ham et smellkyss.

– Du er en lykkebringer! Takk skal du ha! sa hun.

– Bare hyggelig, smilte Roger.

Suzanne bevegde seg uten mål og mening inne på stuen en stund til mens lykkefnattet herjet i henne, deretter fant hun ut at dette måtte feires. Hun forsvant ut i gangen og de hørte henne velte skohylla der ute før ytterdøra gikk igjen. Leiligheten ble langt stillere med en gang Suzanne var ute.

– Da var det bevist. Lotto er et mer effektivt rusmiddel enn kokain, sa Roger.

– Roger ... begynte Trygdesnyltermann.

Roger fjernet videokassetten fra spilleren og la den tilbake i posen. Han fant frem et lite skrujern og gikk løs på fjernstyringen.

– Jeg må ta bort tekst-TV-knappen. Dere får den tilbake om en uke. Dessuten må jeg stjele avisen deres på mandag, hvis ikke du kan gjøre det for meg. Vi vil ikke at Suzanne skal se de ekte lottotallene.

– Er du fornøyd nå, Roger? sa Trygdesnyltermann.

– Det var verdt alt arbeidet da jeg så hvor glad hun ble, gliste Roger.

– Jeg tror du gikk for langt.

– Hva mener du?

– Suzanne kommer aldri til å stole på folk igjen etter dette.

– Bra. Er det noen man ikke bør stole på, er det folk.

11.
Telefon fra Hamar

De neste dagene snakket Norsk Tipping en hel del med Suzanne på telefon. Suzanne var ikke i nærheten av å gjenkjenne Rogers stemme. Lureri var tross alt jobben hans.

Allerede på lørdagskvelden spurte han om hun ville motta økonomisk veiledning. Det ville Suzanne. Fra mandag av bød Roger på sin økonomiske ekspertise. Som økonom viste Roger seg å være fokusert mot boligmarkedet.

– Hvordan bor du nå? spurte han henne tidlig i samtalen.

– Jeg har nettopp flyttet til en leilighet i Byen, sa Suzanne.

– Da bør du betale ned lånet på den som det første du gjør.

– Det er ikke noe lån, jeg leier plassen.

– Du leier? Jasså. Fins det virkelig fornuftige folk som leier? Det er kanskje en stor og ny leilighet da?

– Nei, den er ganske liten.

– HM. Men du har selvfølgelig eget kjøkken og bad?

– Nei, jeg deler med broren min. Det er egentlig en hybel.

– OIOIOI, stønnet Roger.

– Hva?

– Det er absolutt ikke noe sted å bo for en lottomillionær. Du vil ikke både betale formueskatt og husleie. Det smarteste du kan gjøre er å komme deg vekk fra hullet og kjøpe deg en leilighet.

På mandag var ikke Suzanne lysten på å flytte. På tirsdag fortsatte samtalen om emnet. Roger viste til tabeller som viste at boliger steg i pris, og maste om at det hastet å komme seg inn på markedet. På onsdag siterte Roger fra lange rapporter om hvor smart det var å kjøpe eiendom. Suzanne lyttet, men hadde noe annet i hodet.

– Når kommer pengene mine? sa hun på torsdag.

– Det kan ta et par måneder.

– To måneder? Så lenge?

– Jeg kan selvfølgelig føre deg opp for tidligere utsendelse. Men jeg føler at du trenger tiden til å forberede deg på å bli millionær, for du virker ikke moden. Du snakker om å fortsette å bo i en leid hybel.

– Jeg hører på deg. Egen bolig høres smart ut, det.

– Så, har du ikke sagt opp hybelen din?

– Nei. Haster det sånn?

– Hver dag kommer til å koste penger, Suzanne. Før du sier opp hybelen kan jeg ikke ta deg seriøst, og da kan jeg heller ikke hjelpe deg med å få gevinsten før tiden.

På onsdags kveld sa Suzanne opp hybelen.

Da hun ringte Norsk Tipping og fortalte det måtte Roger kjempe for å holde stemmen rolig.

– Når kommer pengene mine? spurte hun.

– Vi har utbetaling på onsdag. Jeg skal gjøre mitt beste, Suzanne, sa han.

Roger løy seg ferdig med samtalen i lykkerus. Han ringte deretter rett til utleieren, bolighaien som eide huset Trygdesnyltermann og Suzanne bodde i, og avtalte et møte.

Deretter tok han seg en tur ut for å gå av seg adrenalinrushet. Slaget var vunnet. Homedal-epoken i livet var over, han var som født på ny, rusen raste i kroppen hans. Når han kjente etter, føltes det faktisk som om han hadde vunnet i lotto.

12.
Vinsmaking

Roger hadde besøkt sitt kommende husvære. Da han skulle hjem til Homedal, nådde han bussholdeplassen presis for bussavgangen. Bussen burde stå kjøreklar, men han rakk akkurat å se den bakerste av de seks bussene som skulle til platået forlate området. Når bussjåførene skulle til Homedal tolket de rutetabellen mer kreativt enn Picasso tolket ansikter.

Roger løp etter kolonnen med busser. I lyskrysset ved teateret tok han igjen den bakerste, han kastet seg frem og dunket på bussdøra. Bussen startet opp og kjørte videre. Roger fortsatte å løpe, men utenfor kinoene kom han i åndenød, han giret ned og bet i seg nederlaget. Han støttet hendene på knærne og lurte på om han noen gang før han døde skulle få oppleve en busstur uten irritasjon.

Det var surt og kaldt, og i stedet for å vente i ro en halv time på de neste seks bussene til Homedal, valgte han å ta bussturen til naboforstaden, Mudder City. Derfra var det mulig å gå hjem.

Mudder City het ikke egentlig Mudder City. Men så lenge innbyggerne i Mudder City kalte Homedalsbyen for Sump City, nektet Roger å bruke noe annet navn på stedet.

Mudder City lå inneklemt mellom Homedalsplatået og elven, bygd på leirgrunn. Mellom de to stedene lå en gammel skogbevokst raskant. Den dagen Homedalsbyen endelig raste ut i elven, ville Mudder City bli begravd under millioner av tonn med myr, homedalinger og leire. Kanskje ville Mudder City da bli det nye Pompeii. Om ti tusen år ville Mudder City være et museum hvor man kunne se innbyggerne stå i forsteinede positurer og se forskrekket opp mot gjørmebølgen.

Roger gikk av på endeholdeplassen, som lå kloss inntil den bratte

skogkledte raskanten. Foran ham lå hundre meters stigning nesten rett opp. Han lette seg fram til starten på Tarzanstien. Tarzanstien var en nesten loddrett sti, eller leirsklie, som forbandt Homedalsbyen og Mudder City. Den var kalt opp etter Tarzan fordi det hang lianer i trærne til bruk for å ta seg opp og ned, stien var alt for glatt og bratt til at bena klarte jobben alene.

I det han startet oppstigningen til hjemstedet ringte telefonen. Lyden lød brutalt kraftig i den ellers stille høstkvelden. Halvt hengende i en liane sjekket han nummeret.

Det var han selv som ringte. Fra leiligheten.

Roger ble forvirret. Det skulle ikke være noen i leiligheten nå. Bortsett fra Burre. Marsvinet hans kunne mye, men ikke å slå telefonnumre.

– Hallo? sa han nølende.

Noen pustet i røret.

– Er det Roger? sa en dyp mannsrøst omsider.

– Ja?

– Jeg hører du liker å fortelle andres hemmeligheter, Roger.

– Hva? Roger skjønte ikke et kvidder.

– Jeg står i leiligheten din nå. Jeg er her for å lære deg å holde tett.

– Men jeg skjønner ikke hva du snakker om! Hvem er du? Roger frøs på ryggen. Han skjønte at han hadde innbrudd hjemme hos seg. Veien hjem var ikke lang hvis han bare kom seg opp Tarzanstien. Han begynte å klatre med en hånd, og sparket føttene inn i leira så godt det lot seg gjøre. I telefonen hørtes det ut som om gjesten åpnet og lukket kjøkkenskapene hans.

– Jasså, Roger, du samler på vin? Er du en vinkjenner? sa stemmen.

Han har tenkt å knuse vinflaskene, tenkte Roger.

– Kanskje, sa han og stønnet i det foten glapp og kneet gikk ned i leira.

– Ah. Et tegn på kultur. Hvis jeg beskriver hvordan denne vinen smaker, og du kjenner den igjen, skal jeg vurdere å ikke knuse møblene dine, sa stemmen.

Godt, tenkte Roger, her kunne han vinne tid.

– Greit.

– Da er vi i gang. Den har en skarp, markant lukt. Jeg vil ikke si at den lukter godt. Den har en litt tung, dyster lukt.

– Gjenkjenner du noen frukttyper? sa Roger, det gjaldt å spille med, han hadde forsert halve Tarzanstien nå.

– Nei, den er ikke fruktig. Mer animalsk. Den har noe dyrisk over seg, Roger.

– AU!

– Hva?

– Ingenting, sa Roger, reiste seg opp og løsnet leirkake fra albuen. – Dyrisk som en våt hund?

– Som noe vått, pelsaktig noe ja. Det er en god beskrivelse.

– Er det en italiensk Masi?

– Nei. Langt unna. Du klarer ikke denne bare på lukta. Jeg tar en dugelig munnfull. MmHRM.

Det ble stille i den andre enden, Roger hørte kjever som jobbet, det var en grundig vinsmaker han hadde fått på besøk. Han stakk mobilen i munnen og dro seg opp en ekstra bratt kneik mens innbruddstjuven smakte seg ferdig. Da han la røret tilbake til hodet var det fortsatt stille.

– Hvordan går det? sa Roger.

– Det var en livlig krabat. Måtte gi den litt tid. La munnen bli kjent med den. Kraftig og sterk vin med forbausende lite eikesmak.

– Kan du beskrive nærmere?

– Den smakte bedre enn den luktet. Men fortsatt ikke av den fruktige typen. Den var ikke beskjeden eller sjenert på noen måte, jeg

vil heller si at den kjempet imot. Og se her ja, nå har fargen trådt tydelig frem. Klar, dyp rødfarge, ikke murfarget, mer som blod. Vent litt, det renner over hånda mi.

Roger nådde toppen av Tarzanstien og la avgårde i rask gange gjennom det korte skogstykket frem til bebyggelsen.

– Det høres ut som en ung vin, sa han og prøvde å skjule pusten sin.

– Du er god.

– Er det en europeer?

– Nei, vi skal lenger vekk.

Roger tenkte igjennom hvilke vinflasker han hadde.

– Skal vi til Chile? Er det en Maipo? sa han.

– Lenger vekk. Her kommer halen.

– Du mener ettersmaken?

– Jeg mener halen. Ikke mye hale. Men slett ikke ille.

Lenger vekk enn Chile? Han tenkte seg om. Chile var nesten så langt hjemmefra det gikk an å komme. Hadde han noen australsk vin? Nei.

– Lenger vekk enn Chile er umulig! sa Roger.

– Det er ikke umulig. Vi skal til Mars, sa stemmen.

– Hæ?

– Jepp. Utmerket marsvin, rett fra buret. Kanskje litt vel animalsk. En vin man må bli vant til, vil jeg si.

– NEI! Hva har du gjort med Burre?

– Roger, sa stemmen, mannen hadde skiftet toneleie og gått fra jovial til truende. – La dette være en advarsel. Denne gangen er det husdyret ditt. Neste gang er det deg.

Roger var på gråten.

– Hva har jeg gjort deg? Hvem er du? sa han fortvilt.

– Du kjenner ikke meg. Men du kjenner han jeg jobber for. Du

kjenner ham for godt. Det er problemet ditt.

– Hvem jobber du for?

– Staten.

Det var det siste innbruddstyven sa, han la på. Det ble stille i røret. Det stod stille i Rogers hode. Han skjønte mindre enn null.

Da han kom hjem var døren ulåst. Det var ingen i leiligheten, han fant ingen skitne fotspor på gulvet, ingen veltede møbler, stedet så ut slik han hadde forlatt det.

Med to unntak. Marsvinburet var tomt. Og på gulvet var det en dråpe blod.

Roger følte utrygghet, nervøsitet og tristhet, men også en plutselig ensomhet. Noen som hadde vært der hele tiden, var borte.

Han løftet telefonrøret og vurderte å ringe politiet. For sitt indre øye så han for seg politiet komme og etterforske, endevende leiligheten, jasså, du går på uføretrygd, hvordan har det seg, hvordan forklarer du, hva er dette. Det kunne koste ham levebrødet. Dessuten, tenkte han, i det han la ned røret, hvis det virkelig var Staten som hadde vært her, ville det ikke hjelpe å ringe politiet.

Roger tok et oppgjør med sine egne tanker. Selvfølgelig hadde ikke Staten spist Burre. Bare gale folk tenker på den måten.

13.
Staten

Rogers plan var å drøfte Staten med Doktor Mjøls dagen etter at Burre ble spist. Han var fortsatt nervøs etter drapet på marsvinet, og uansett hvem morderne var, om de var anarkister, trygdekontoret eller noen andre, ville de at han skulle holde kjeft om Staten. Men det fikk ikke hjelpe. Han var profesjonell og måtte gjøre jobben sin.

– De kommer til å fjerne meg helt fra samfunnet. Staten er en mafia, vet du. Akkurat som andre mafiaer startet Staten som en gjeng fæle fyrer som solgte beskyttelse. Lederen deres het Harald Hårfagre. De var samme type folk som du finner i dagens MC-gjenger, de var store, hårete, svartkledde karer.

Gjengene i vikingtiden sloss med hverandre om områder, slik mafiaer i dag slåss om kontroll over kvartaler i byer. Gjengen til Harald Hårfagre vant kampen om et område, som de deretter kalte Norge. Andre gjenger vant kamper i andre områder og dannet Sverige, Danmark og så videre. Senere har disse mafiaene vokst. Det begynte med beskyttelse, så kom loven, rettssaler, skoler, barnehager, sykehus og alle de andre instansene som Staten driver i dag. Staten kan mange fine ord og later som den er snill, men den er fortsatt bare en forvokst mafia.

– Mhm.

– Derfor har Staten naturligvis en sjef som ikke har noen sjef. Enhver mafia har en mafiaboss, ikke sant. Og vet du hva?

– Mhm. Nei.

– Jeg tror tittelen hans er Staten, rett og slett. Staten er en mann. Det er han som eier Statens Vegvesen, Statens Hus, Statens Kartverk og så videre. Han holder en lav profil, han bor i et vanlig hus, går i gatene som en vanlig mann, han kan være naboen din, han kan være

din beste venn, det er umulig å se på ham at han har all makten i Norge. En dag treffer du ham på gaten, kanskje du fornærmer ham, tråkker han på tærne eller noe, og da er det gjort, da kommer de og henter deg, da forsvinner du fra samfunnet.

– Roger, du må forstå at dette ikke er sunne tanker. Hvis en mann hadde all makten i Norge, ville han ikke trengt å nekte seg noe. Han ville levd som en konge.

– Ja, herskerne gjorde det i gamle dager. Da var Staten og Kongen samme mann. Konger i tidligere tider kunne si rett ut at – *Staten, det er meg*. Men kongene ble upopulære, og Staten valgte da rollen som statsminister.

– Så du innser at statsministeren styrer Norge.

– Nei. Den siste statsministeren som styrte Norge, var Einar Gerhardsen, i tiden etter andre verdenskrig. Gerhardsen er den siste Staten man vet navnet på. Det var Gerhardsen som startet tradisjonen med å ikke stikke seg ut, han bodde i blokk og levde som en vanlig mann. Under krigen lot han som om han var vanlig veiarbeider. For det er livsfarlig å være statsleder. Den neste Staten følte ikke en gang at Gerhardsens livsstil ga nok beskyttelse. Staten gikk under jorden en gang på sekstitallet, makten i Norge sivet ned i bakken og ble usynlig, og siden da har ingen kjente personer i landet vært virkelig mektige.

Roger siterte direkte fra internettsider han hadde pugget, og han var et øyeblikk bekymret for at doktor Mjøls skulle stille vanskelige spørsmål. Men doktoren svelget unna og noterte.

– Mhm, sa Mjøls mens han skrev.

– Staten lar demokratiet virke på overflaten, og styrer i det skjulte. Prinsippet kalles «stille lemping». Staten løser en hel masse problemer uten at folk får høre om det.

– Stille lemping, gjentok psykiateren og noterte.

– Ja. Staten er sjefen i et råd som heter NOEN. Det er en

forkortelse for Nasjonal Overkommando 1. Rådet består av de fem-seks mektigste menneskene i Norge, og bare de vet hvem som er Staten. Ingen andre vet hvem som er sjef, de kjenner bare kontakten sin. Ingen aner om de er to ledd fra toppen, eller to hundre ledd.

– Så det koker ned til at en mann som heter 'Staten' styrer Norge, sammen med et råd som heter 'Noen'.

– Ja.

Doktor Mjøls la vekk skriveblokken, tok av seg brillene og tørket dem mot skjorten.

– Roger, la meg si det rett ut, dette er muligens det dummeste jeg har hørt.

– Hvorfor?

– Ja.

– For eksempel, «stille lemping» er et sitat fra nasjonalsangen vår. «Alt som mødrene har kjempet, mødrene har grett, har Vår Herre stille lempet ...» brummet Doktor Mjøls med bassrøst.

– Der ser du. Prinsippet fantes allerede da nasjonalsangen ble skrevet.

– Nei, du har brukt nasjonalsangen når du har diktet opp dette tullet. Og det samme gjelder Noen. Når viktige saker skulle avgjøres i Gerhardsen-tiden, hendte det at han snakket med noen av toppene i Arbeiderpartiet. Da het det at «noen har snakket sammen». Det er derfra du har tatt ideen om 'noen'. Du har lest om Gerhardsen.

– Det har jeg ikke! Jeg visste ikke det du sier nå.

– Kanskje du tror at du ikke har hørt det, men underbevisstheten din har snappet opp setningen og lagd teorier. Underbevisstheten er mektigere enn du tror, Roger.

– Nei, Mjøls. «Noen har snakket sammen», det er jo akkurat sånn avgjørelsene i Norge tas. Gerhardsen har sagt navnet på overkommandoen rett ut, og du tror fortsatt at jeg er sprø? Det er du som er

sprø.

– Da tror jeg det holder for i dag, Roger.

Roger var skremt av sin egen teori. Å spise marsvinet til folk, var ikke det nettopp en mafiametode? Han lente seg under bordet til Doktor Mjøls.

– Roger, hva er det du gjør? sa Mjøls lett irritert.

– Jeg leter etter mikrofoner, sa Roger, og han innså at det faktisk var det han gjorde.

Noen messer med hodet mitt, tenkte Roger, mens Doktor Mjøls startet på sin faste monolog om hvor gal Roger var og hvordan han hadde blitt så gal.

Roger avbrøt ham. Tiden var moden for å snakke blodig alvor.

– Doktor Mjøls, jeg tror Staten sendte en mann hjem til meg i går. Han spiste marsvinet mitt, sa han.

– Mhm.

– Det er sant! Burre er borte og det er blod på gulvet. Morderen sa han skulle smake vin, og så spiste han marsvinet. Hvis jeg forsvinner, må du varsle fra om dette.

– Mhm, sa psykiateren, og noterte ordene med den samme minen som han hadde notert alle de ville historiene Roger hadde fortalt ham de siste årene.

– Jeg tuller ikke, mann!

– Mhm.

Han forstod psykiateren sin godt. På bordet foran ham lå Rogers tjukke mappe pakkfull av vrangforestillinger. Halliker, tegneserier og vaskepulverreklamer hadde større troverdighet enn ham. Han innså at han like gjerne kunne ringt politiet om marsvindrapet, de ville neppe kommet, de ville antagelig bare bedt ham ta pillen sin.

14.
Dr. Mjøls rapporterer

– *Staten gikk under jorden en gang på sekstitallet, makten i Norge sivet ned i bakken og ble usynlig, og siden da har ingen kjente personer i landet vært virkelig mektige*, siterte doktor Mjøls.

– Har jeg fått alt nå? sa den raspende stemmen. Forvrengningen av lyden fikk den til å høres ut som konsentrert uhygge.

– Ja.

– Jeg trenger å vite alt. Hver detalj.

– Du har fått alt. Si meg, det er vel ikke noe i disse påstandene?

– Spør du om han snakker sant?

– Ja?

– Spør du meg om det faktisk fins en enkelt mann som styrer Norge? En fyr som kaller seg Staten?

– Ja?

– Er du splitter pine gal?

– Nei, jeg bare spurte. Jeg er forvirret.

– Hold tankene dine klare, doktor Mjøls. Du jobber på en psykiatrisk poliklinikk. Du vil helst holde deg på den siden av bordet du sitter.

15.
Middag for to

Noen dager senere ble Roger til sin overraskelse budt ut på middag av Suzanne. Trygdesnyltermann overbrakte beskjeden, og fortalte at søsteren hadde hatt dårlig samvittighet fordi hun vant i lotto på Rogers kupong uten at han fikk noe for det. Som kompensasjon skulle Roger få middag.

Trygdesnyltermann innrømte at han hadde forsøkt å stoppe ideen. Broren gjorde sitt beste for at Suzanne ikke skulle bruke opp lottogevinsten hun ikke hadde vunnet. Roger valgte å ignorere bebreidelsen som lå mellom linjene.

Da han ankom Melkekartongen, viste kelneren ham til et vindusbord som var noe avskjermet fra resten av restauranten. Bordet var dekket for to, det lå kniver og gafler i tre størrelser der. Ved bordet ventet Suzanne.

Håret hennes var velstelt, brillene lå igjen hjemme, selv uten forstørrelsesglass foran var bambiøynene hennes store. Ullgenseren var byttet ut med en svart, utringet kjole.

– Du ser ... annerledes ut, sa han da hun satte seg.

– Jeg håper da det, sa hun med et helt nydelig smil. Noe responderte dypt inni ham.

Forretten kom på bordet. Reinsdyrmedaljong surret i bacon servert med rødkål, løkringer og viltglacé. Lysene på bordet kastet refleks i vindusruta, og bakenfor lå den mørke myrbyen. Monopolhusene lyste opp i natten. Som ellers for det mindre vakre på kloden tok Homedalsbyen seg avgjort best ut i mørke.

Roger innledet samtalen med å diskutere musikk, denne gangen uten å krangle med henne, han lette etter deres felles smak. Av gammel vane snek det seg inn en og annen kompliment. Han hadde

ikke planlagt å flørte, men Suzanne dro kjensel på triksene, og hun lot ham ikke slippe unna.

– Er du en player? sa hun, med et toneleie som om hun moret seg.

– Hva mener du? sa han.

– Du vet hva jeg mener.

– Nei, bløffet Roger. Han ville heller snakke om musikk.

– Jo, at du har vært en del rundt. Bror min har fortalt at du har hatt mange og korte forhold.

– Så det har bror din fortalt?

– Ja.

– OK, jeg har vært sammen med en del damer jeg ikke burde blitt sammen med. Jeg fascineres lett. Det er riktig.

– Spenningen forsvant med en gang du ble sammen med dem?

– Tja, det kan du si. Enten spenningen eller selve dama.

– Da er det jakten som interesserer deg.

– Nei. Ikke nå lenger, glapp det ut av ham.

– Men før?

Samtalen brøt med viktige regler i boka, Roger pleide ikke å snakke til damer om andre damer, han forsøkte å behandle hver jente som om hun var den eneste i verden. Men dette var Suzanne. Han og Suzanne kunne likevel ikke bli kjærester, ikke etter det han hadde gjort mot henne.

Roger valgte for en gangs skyld å svare ærlig. Han hørte seg selv fortelle fra årene på videregående, da han som Homedaling gikk på skole i Byen, da de tøffe og kule bygutta ga seg til å mobbe ham fordi han var fra 'bondelandet'. Han kom fra mer tettbebygd strøk enn disse rikmannsgutta, riktignok mest fordi husene på Homedalsbyen var stuet tettere sammen, likevel ble han kalt bonde. Han kunne verken sjargongen eller triksene, han vandret ikke i bygatene som om han eide dem, arven fra Homedal hang som lodd rundt anklene.

Men da kvisene hans forsvant viste de seg å ha skjult et utseende som kunne gjøre inntrykk på damene. Da ble det nye spilleregler. Det ga ham respekt blant gutta å bli sett med en ny blondine hver helg. Damene ga ham status, status var nytt og spennende.

– Du sjekket damer for å hevde deg blant klassekameratene, sa Suzanne.

– Det hadde sitt å si, ja.

Han prøvde å få fysiske merker under sexen, få dem til å ripe opp ryggen hans med neglene, han manøvrerte den fysiske aktiviteten til grove overflater for å få skrubbsår på knærne, bare for å ha noe å vise frem i gymtimen mandags morgen.

Han fortalte ikke alle detaljene til Suzanne, han satt med følelsen av at han hadde vært mer enn nok åpen.

– Men det er lenge siden, avsluttet han.

– Så hvis vi ble sammen ville det vart, hvor lenge? En uke? Ti dager? spurte hun.

– Nei ... tror du det? sa Roger, lettere perpleks av idéen.

– Tror *du* det?

– Vi er voksne mennesker. De damene jeg har vært sammen med var av en bestemt type.

– Du snakker om bimboer? sa Suzanne.

– Det er et nedsettende ord.

– Men jeg er ikke den typen?

– Nei.

– Så hva får deg til å tro at jeg er annerledes?

– Måten du snakker på, måten du beveger deg på, denne samtalen, sa han, nølende som om han trippet inn i et minefelt med sine egne nervetråder viklet rundt bena.

– Du mener at jeg ikke er pen?

– Du er helt klart pen. Du ser bare ikke sånn ut, sa Roger. Hva sa

jeg nå, tenkte han.

– Hva sa du nå? sa hun.

– Altså, jeg synes utseendet ditt er strålende, men du jobber ikke med det, du er ikke peroksidblond og nedsminket, skjønnheten din er mer naturlig. Og det viser at du har andre kvaliteter. At du bruker hjernen på annet enn moter, hudpleie og hårpleie.

– Takk, sa hun.

Han gikk akutt lei av å snakke om sin egen fortid.

– Nok om meg. Nå er det din tur, sa Roger.

– Min tur til hva?

– Hvordan er det med deg?

– Takk, bare bra.

– Ikke vri deg unna.

– Unna hva?

– Har du hatt mange forhold? Eller er du som broren din, som forelsker seg en gang hvert tiår?

– Hmm ... jeg vil si jeg er en mellomting mellom dere to.

– De fleste er det. Du må gi meg mer enn det.

– Jeg har hatt mye uflaks. Når jeg tenker tilbake har jeg følelsen av at jeg til stadighet faller mellom stoler.

– Stoler? Snakker du om menn nå?

– Ja. Jeg forelsker meg i en fyr, det viser seg at han ikke er interessert, men kompisen hans blir interessert i meg. Det skjer mystisk ofte. Som om sjarmen min er feilinnstilt, jeg bommer på han jeg sikter på og treffer han ved siden av. Slik at jeg til stadighet havner i kjærlighetstriangel. Jeg står i det ene hjørnet, to kompiser står i de to andre, hvorav den ene er forelsket i meg, og jeg er forelsket i den andre.

– OK.

– Jeg tror det skjer fordi jeg prøver for hardt. Han jeg liker tror jeg

er desperat etter mannfolk og skygger unna. Samtidig tar jeg meg ut på mitt beste når jeg er interessert i noen, jeg pynter meg, er sjarmerende og veldig tilstede i samtalene. Slik at andre som er i rommet oppdager meg.

Etter desserten gikk de ut i homedalsnatten. Roger fulgte Suzanne til bussholdeplassen. De vandret rolig langs gangstiene, på den ene siden var husene og på den andre hang myra over dem en rødbrun pudding, her og der var det dype V-er i puddingen, restene av tyskernes grøfter skåret tvers over.

På en eller annen måte fant de hverandres hender, de leide hverandre langs de disige myrgatene, hånden hennes var varm i den lett kjølige luften. Under normale forhold ville Roger lurt med henne opp i leiligheten og derfra videre inn på soverommet. Men noe holdt ham igjen, som en vegg foran strupehodet, han fikk ikke frem ordene. Suzanne var en annen type jente, de hadde ikke direkte flørtet, dette var mer som et vennskap som begynte å få feil overtoner.

De ble stående på bussholdeplassen. Hun stod tett inntil ham, og Roger flyttet håret hennes bak øret, holdt hånden der et sekund ekstra, Suzanne åpnet de brune øynene helt opp og så på ham med et smil han ikke greide å tolke. Tiden stod stille.

Bussen ødela øyeblikket. Med et tungt stønn bremset den opp på holdeplassen.

– Takk for en fin kveld, sa Suzanne, kysset han lett på kinnet og hoppet på bussen. Hun etterlot Roger med sommerfugler i magen og gelé i knærne.

Dette kan bli problematisk, tenkte han.

16.
Jaget

Roger våknet med et smil om munnen neste morgen. Han hadde sovet godt og drømt om Suzanne. Nå var den der igjen, den samme gamle følelsen, igjen alt for tidlig, mer skulle ikke til. Han var irritert på seg selv fordi han var så håpløst lettkjøpt. Og han var irritert fordi han gikk inn i noe så dødfødt, et forhold mellom dem ville være grunnlagt på en bombe, og bomben ville detonere den dagen Suzanne fant ut hvem som skulle flytte inn i leiligheten etter henne. Men, på tross av alt, var det deilig å sveve igjen.

Banket noen på døra? Han var usikker. Han sjekket klokken. Den var ikke en gang ti. I Rogers bok var dette natt, og om natta skulle folk sove. En dag skulle han samle verdens B-mennesker og gjøre opprør, tvinge alle skoler, arbeidsplasser og butikker til å starte dagen klokken elleve. Men inntil videre fikk han finne seg i terrorveldet.

Han tok på seg klær og gikk for å åpne. Da han nærmet seg døra hørte han dirkelyder.

– Hvem der? ropte han gjennom døra.

Dirkelyden stoppet.

– Lukk opp døra! sa stemmen på den andre siden. Og Roger kjente den igjen, han var nesten helt sikker, marsvinspiseren var tilbake.

– Hvem er du? ropte han nervøst.

– Roger, du har snakket igjen. Du snakker alt for mye.

Roger hørte mumling. Det var mer enn en person på den andre siden av døren.

– Åpne. Du vet at jeg kommer meg inn uansett, sa stemmen.

– Hva vil du meg? sa Roger mens han kledde på seg yttertøyet og sparket på seg skoene. Han trengte å vinne tid.

Det kom ikke noe svar, i stedet startet dirkelydene igjen. Roger kilte

et kosteskaft under dørhåndtaket, slengte på seg yttertøy, grep lommeboka og mobilen, og løp ut på verandaen. Han var i tredje etasje over bakken, distansen ned var for stor til at han kunne hoppe. Roger ålte seg over rekkverket og hang i armene på utsiden.

Inne i leiligheten knakk kosteskaftet med et brak. Støvler trampet inn på gulvet.

Roger gjorde et byks, slapp grepet i sin egen veranda og fikk tak i rekkverket på verandaen under. Fortsatt var det langt ned. Fra oven hørte han banning. Han løftet blikket og så rett opp på to menn som stod på hans egen veranda. Kroppene deres lignet ubehagelig mye på tungvektsboksere. Den ene hadde dekt resten av ansiktet med en ranerhette, den andre var i førtiårene. Issen hans var blank som en bowlingkule. Underhaken hang ned som en slapp teltduk, men øynene var klare og iskalde.

Veien ned krympet på et blunk. Roger slapp taket i verandaen, og ventet vektløs på smerten før gressplenen knakk ham sammen til en bylt.

– STOPP HAM! ropte mennene fra verandaen hans. Roger vred hodet og så en sølvgrå BMW rulle ut på gangveien.

To svartkledde menn åpnet bildørene og stormet mot ham. De kom neppe for å gi ham klem.

Han spratt opp og løp det bena var gode for, han dundret som en hinderløper på steroider gjennom hagene, hoppet over hekker så bladene flagret, og rullet under gjerder.

Forfølgerne hang på. Roger skjønte fort at det ikke var vanlige sofaelskere han hadde i ryggen, dette dreide seg om topptrente atleter.

Roger fant smug og evigåpne portdører bare en lokalkjent kunne vite om. Han var oppvokst med å løpe i disse hagene, på flukt fra rødsprengte voksne som ville slå fast sitt syn på røykbomber under trapper og egg på vindusruter. I dette strøket kunne han løpe fra en

gepard. Forfølgernes pesing bak ham ble svakere og svakere, han hørte dumpe stønn når de møtte hekkene. Snart var han alene.

Men det hadde kostet. Hjertet ville rømme ut av brystet, lungene føltes små som tennisballer. Kondisjonen var ikke som i ungdommen. Og motstanderne hadde bil. Han kunne ikke løpe for alltid.

Heldigvis hadde Trygdesnyltermann prentet inn i ham hva han skulle gjøre hvis han trengte å skjule seg. To muligheter eksisterte. Plan A var et kjøpesenter, plan B var en flyplass. Plan A lå nærmest.

17.
Kjøpesenteret

Roger løp til det store kjøpesenteret som lå ved Hotell Melkekartongen. Han snek seg mellom bilene på parkeringsplassen, og fant personalinngangen, en liten dør i den gigantiske hvite kortveggen på kjøpesenteret. Dette senteret var et av de rundt tjue kjøpesentrene i landet som hevdet å være Norges Største. Roger så ikke lyst på å spore opp vaktmesteren blant alle butikkene og vrimmelen av mennesker.

Rett innenfor døra var en hvit, folketom korridor, og et glassbur med et håndskrevet skilt. Skiltet forkynte:

Hansen

Guard Champion

Gjennom glassvinduet så Roger en slank, velfrisert mann som pimpet kaffe og klikket seg rundt i et primitivt dataspill.

– Er du vaktmester Hansen? sa Roger.

– Ja, svarte Hansen og målte Roger med et skeptisk blikk.

– Jeg hører du kan skaffe losji her inne i senteret?

– For noe sludder. Hvem har du hørt det av? sa vaktmesteren, fremdeles med øynene på PC-skjermen.

– En venn sa at det var mulig å gjemme seg her inne. Han sa at mellom butikkene og yttertaket er det en lav etasje med rør og ledninger, og at det bor mennesker på flukt der oppe.

– En pervers tanke.

– Jeg kan godt betale forskudd.

Roger holdt frem de krøllete sedlene. Hansen så på dem som om de var fiskeslo.

– Du burde ikke høre på denne vennen din. Det går ikke an å bo inni et kjøpesenter. Er du helt dust? Vaktmesteren gjorde tegn til at

Roger kunne forlate glassburet.

– Vennen min sier mye fornuftig. Noen kaller ham Trygdesnyltermann, sa Roger.

Hansen flyttet endelig oppmerksomheten vekk fra kabalen på PC-skjermen.

– Kjenner du Trygdesnyltermann? Hvilken Trygdesnyltermann? utbrøt Hansen.

– Det fins bare en Trygdesnyltermann.

– Jeg begynte å tro at han bare var et sagn.

– Da tok du feil.

Stemningen var forandret. Roger ble bedt inn på kaffe. Vaktmesteren ville høre om mytene var sanne, han var interessert i hvert tjuvtriks i boka. Og Roger bød raust på anekdoter om hvordan Trygdesnyltermann rundlurte systemet. På slutten av fortellingen om hvordan Trygdesnyltermann hevet trygd i navnet til trygdedirektørens sønn, fant Roger frem sedlene igjen. Denne gangen lot ikke vaktmesteren seg be to ganger.

– Du vil altså bo her, sa han og telte over.

– Gjerne.

– Følg meg, sa han.

De gikk ut av glassburet, krysset gjennom vrimmelen i kjøpesenteret og tok seg opp til kundetoalettene i andre etasje. Der åpnet vaktmesteren et bøttekott. Han skjøv til side vaskekoster og bøttestabler. En stige åpenbarte seg innerst i kottet.

– Du klatrer opp her og går gjennom luka i taket. Når du kommer opp tar du kontakt med Bruno Gjøvik. Han er kongen der oppe, sa Hansen.

– Takk, sa Roger og grep tak i stigen. Metallet fikk ham til å føle seg tryggere. Dette var ekte.

18.
Livet under taket

Roger løsnet luken, som egentlig var en løs takplate, og trakk kroppen opp i sitt nye bosted. Rommet var mørkt, stort og støvete. Digre rør sperret av rommet og dannet vegger, i taket hang ledningsbunter, mindre rør og kabler. Gulvet var en ørken av gult isolasjonsmateriale, men hadde veier av planker og trepaller. Alt lyset kom fra en lommelykt som var bundet til et rør i taket. Prislappen til lykten dinglet foran lyset og bidro til en spøkelsesaktig stemning.

– Du tuller, sa Roger.

– Det er bedre lenger inn. Følg lommelyktene, ropte Hansen opp til ham.

Roger la luken på plass og krøkte seg opp under det lave taket. Han fulgte stien av planker, holdt hånden foran seg i mørket, de hadde ikke sløst med lommelyktene, når han forlot lyset fra den forrige var den neste bare en prikk i det fjerne. Tykt grått støv virvlet opp når han gikk. Han nøs.

Stien buktet seg over og under rør og kabler, snudde nitti grader og tilbake igjen uten system. På et punkt delte den seg, det gikk tre veier videre. Roger ble usikker. Han så skrift på treplankene og satte seg på knes. Det stod navn på butikker, dagligvarer, polet, posten, klesbutikker, elektrovarer. Alle hadde en pil. Nederst stod en rekke bokstaver to og to. Roger gjettet at de var initialene til innbyggerne. Ved 'BG' stod en pil til høyre. Roger tok stien til høyre.

Han kom raskt mot noe som lyste sterkere enn en vanlig lykt. Det hang en flott stuelampe av krystall i taket, tjuvkoblet til kabelen. I en krok, inntil et stort varmt rør, lå et skikkelig tregolv. På denne platten stod et kjøleskap, komfyr, en diger TV-skjerm, en bokhylle med bøker, et barskap og en sofagruppe. Møblene var så nye at de glinset.

I sofaen lå en gammel, hvithåret mann og sov. Roger gikk bort til ham.

– Gjøvik? Bruno Gjøvik? sa Roger og pirket forsiktig i mannen.

– Hrmff? sa mannen, og skvatt så han lettet fra sofaen. Han trakk til seg bena, så på Roger, og deretter i andre retninger, som en rev som så etter utganger.

– Rolig, jeg er ikke politi. Jeg skal bo her, sa Roger.

– Bo her? Hvem er du?

– Roger. Er du Bruno Gjøvik?

– Nei ... han er der ute et sted. Bare sett deg ned og slapp av, så kommer han nok innom snart.

– Jeg vil gjerne gå og lete etter ham.

– Vet du hvor stort dette rommet er? Vi snakker 37000 kvadratmeter med rør, vaiere, kabler, ledninger og tussmørke. Finn deg heller en høystakk å lete nåler i.

– Greit, greit, sa Roger og satte seg i sofagruppen. Han så seg rundt, fra møbel til møbel og ut i det stummende mørket som omga dem. Han kunne tenke seg mer sjarmerende bosteder.

Den hvithårede tok ikke øynene fra ham.

– Så, du skal bo her, du? sa verten.

– Ja.

– Jassådu.

– Ærlig talt gruer jeg meg. Det virker ikke så koselig her.

– Nåda, ikke se sånn på det. Dette livet har sine lyse sider. Skal det være noe å drikke mens du venter? Den gamle steg opp fra sofaen, åpnet barskapet og hentet frem den største vodkaflasken Roger hadde sett.

– Tro meg hvis du vil, men denne voksne ruggen tok jeg på en helt vanlig Elbe Spinning ni-fots stang med en Shimano Baitrunner 8000 GTE snelle rigget med null komma tjueåtte millimeter Super Multi-

filament, sa den gamle.

– Hæ? sa Roger, han skjønte ikke mye mer enn at den gamle mannens lyder tilsvarte bokstaver.

– Ja, det kan være vanskelig å tro, men det er fakta. Skal det være en smak? sa verten mens han plasserte et glass foran Roger og bikket den enorme flasken i helleposisjon.

– Nei takk, sa Roger.

Verten så lett skuffet ut i det han satte bort flasken.

– Er du avholdsmann? spurte han.

– Neida. Jeg samler faktisk litt på rødvin.

– Ah. Da har du kommet til rett sted. Kan du flytte den luken der? sa den gamle og pekte rett utenfor kanten på tregulvet.

Roger kravlet til kanten av den lille øya med sivilisasjon, hvor han fant en taustump som stakk opp av isolasjonshavet. Da han nappet i den løftet en firkantet plate seg. Han dyttet platen til side, og gjennom isolasjon og spon så han ned i en dust belyst butikk. Skranke, kassaapparat og stabler med vinflasker i kasser var et par meter under føttene hans. Lokalet var tomt for mennesker. Flaskene var for langt unna til at han rakk dem med hendene.

– Du skuer nå ut over Vinmonopolet. Jeg lar ikke tilfeldighetene bestemme hvor jeg plasserer stua mi, sa den gamle mannen.

Han kom bort til Roger, ved den åpne luka knelte han. I hånden holdt han en kort fiskestang, og i enden på fisketråden var det ikke en krok, men en renneløkke, som på en galge. Under renneløkka hang et lodd.

– Du er en vinkjenner, da må vi gå for storfisk. Mon tro om vi greier å pilke oss en Montrachet 1978, sa verten, mer til seg selv enn til gjesten, mens han firte snøret ned i butikken. Han kastet det et par ganger i retning en ruvende stabel vinkasser. Snøret buet seg gjennom lufta som en lasso, og allerede på tredje kast festet galgen seg rundt

halsen på en vinflaske. Fiskeren sveivet inn snøret ulidelig sakte mens vinflasken klatret opp mot kanten av kassen den stod i. Akkurat da flasken tippet over kanten og falt mot gulvet satte fiskeren opp et vanvittig tempo på snella, og vinflasken pendlet over skranken med god klaring.

Sekunder senere la de nevene på vin som var så dyr at Roger bare hadde hørt vage rykter om dens eksistens.

– Vi dorger sjelden opp så fin vin. Vanligvis må vi ta disse røverne på stang. Men jeg har pilket en Rioja på denne størrelsen. Da brukte jeg en tapert fortom som toppshot. Null komma åtte millimeter monofilament fortom agnet med fettsmurt renneløkke.

– Sier du det? sa Roger.

De satte seg til bords, verten fant frem vinglass, og Roger slengte inn noen *jasså?* og *mhm* her og der mens den gamle skled ut i eviglange fiskehistorier om moussaka på stampen og hektisk sesongfiske etter julemarsipan.

19.
Engelsk popsyndrom

Mørket lå kompakt rundt dem, og klokken fortalte at det var blitt mørkt også ute. Bruno Gjøvik hadde ikke vist seg. Roger begynte å bli skeptisk.

– Hvor skal jeg sove i natt? sa han.

– Si det. Du trenger en seng, svarte den hvithårede.

– Hva fisker du senger med? Snurpenot?

– Interessant tanke. Det kan faktisk gå. Men møbelfiske er en for omstendelig sak til at vi kan prøve i kveld. Jeg tror vi skal spørre Krogen.

Roger fulgte etter den gamle mannen langs en svakt opplyst sti av trepaller. På den andre siden av et stort område med isolasjon, satt en radmager mann i helsetrøye oppå et ventilasjonsrør. Mannen agnet en fiskestang med en tennisball, helte lim på tennisballen og senket den ned i musikkforretningen under.

– Hallo! Krogen! ropte Bruno Gjøvik.

– *Hello, is it me you're looking for?* sang mannen med tennisballen, gripende falskt.

– Ja!

– *How do you do?* sang Krogen, nå på en annen melodi.

– Bra, og du?

– *Just another day in paradise,* sang Krogen.

– Godt å høre. Du, vi har fått en ny beboer, og jeg lurer på, fikk du halt i land den rammemadrassen vi snakket om?

– *I still haven't found what I'm looking for.*

– Neivel. Vet du hvor det ble av Jeanne?

– *Over the hills and far away.*

– Tror du det går greit om han låner Jeannes seng?
– *I think it's all right.*
– OK. Takk skal du ha, Krogen.

Roger og den hvithårede fortsatte videre langs pallene, i retning av Jeannes seng. Roger hadde en uvirkelig følelse av å være med i en musikal.

– Hva var greia med all syngingen? sa Roger.

– Krogen har en sykdom vi kaller Engelsk popsyndrom. Han kan ikke snakke, bare synge.

– Kan bare synge? Men hvordan går det an ...

– Tale og sang kommer fra forskjellige steder i hjernen. Talesenteret hans er ødelagt, mens sangsenteret fungerer helt fint.

– Ufattelig.

– Tenk på folk som stammer. De stokker ord og bokstaver og stopper helt opp når de snakker, men når de synger går det helt problemfritt. Du kan si at Krogen har en så ekstrem variant av stamming at han ikke får ut en bokstav.

– Det har jeg aldri hørt at går an.

– Det er spesielt. En gang var han som deg og meg, en frisk mann og på rømmen. Men han ble fanget. De brukte ham som forsøksrotte i et hemmelig forskningsprosjekt. De må ha puttet noen stoffer inn i ham som ikke har vært inne i veldig mange hjerner.

– Men han er jo her.

– Nå ja. Han rømte igjen. Men ikke før de ødela evnen hans til å snakke. Nå må han fiske CDer daglig for å utvide ordforrådet.

– Utrolig.

Roger fordøyde informasjonen mens de krysset noen bjelker, virvlet opp loddent isolasjonsstøv og ble seige på ansiktshuden av edderkoppnettene de gikk igjennom.

– Var det Staten som brukte Krogen som labrotte? sa Roger.

– Tja, hvem vet. Hva har du hørt om Staten? spurte den hvithårede.

– Jeg hørte at Staten er en mann som går rundt i gatene og later som om han er en vanlig fyr. Og at han styrer landet som en mafia.

– Det er ville historier.

– Det var det jeg mente også. Det må jo være bløff.

– Må det?

– Ja. Ryktene påstår at når Staten går i gatene, bærer han på den norske atomkofferten. De sier at hvis han vil kan han finne seg en benk, åpne kofferten, ta ut matpakka, bombe Moskva om til pulver, skru opp termosen og helle seg en god kopp te. Men det går jo ikke an, så lenge Norge ikke har atombomber.

– Du vet at vi har et kjernekraftverk i Halden? sa den hvithårede.

– Ja, men de lager ikke atombomber.

– Tja, de påstår at det er et kjernekraftverk. I så fall kan reaktoren få en nedsmelting og gjøre Halden til det nye Tsjernobyl. Så hvorfor plasserte de det såkalte kraftverket i et av landets mest tettbygde strøk, og ikke inne på Finnmarksvidda?

– Jeg ... hva? Tror du ikke det er et kjernekraftverk der?

– De driver definitivt med atomkraft der, alle ser jo at det foregår transport av uran og plutonium inn dit. Så kan du legge det sammen med at Halden er den norske byen som ligger nærmest Moskva, Bagdad, Teheran, Kabul og de fleste andre utenlandske bombemål.

– Sier du at det er atomraketter i Halden? sa Roger mens det gikk kaldt nedover ryggen hans.

– Det har jeg ikke sagt.

– Du sa det var ville historier?

– Det er jo ville historier.

Roger fisket etter klare svar, men den hvithårede mannen virket

ikke interessert i å følge opp temaet.

Endelig kunne Roger se noe annet enn rør, kabler og treverk i lyskjeglen. En stor, moderne seng stod presset inn mellom to bjelker. Dynen, som opprinnelig måtte ha vært hvit, var gulgrå av støv. Ved siden av sengen gikk en rørstump ned fra taket. Under rørstumpen var en flott porselensservant.

– Her kan du bo trygt, sa den hvithårede.

Roger skrapte edderkoppspinn av fingrene og ristet støvet av dyna. En stor glassfibersky danset i lyskjeglen og fikk dem begge til å hoste.

– Huh. Jeg tror jeg drar hjem, sa den hvithårede. Fiskeren flakket lykta inn i natten.

– Vent. Du sa aldri hva du het! ropte Roger etter ham.

– Nei. Jeg gjorde ikke det, repliserte den gamle.

– Så hva er navnet ditt?

– Bruno Gjøvik.

– Du er Bruno Gjøvik?

– Jeg er vel det. Man kan aldri være for forsiktig.

Bruno Gjøvik forsvant i mørket. Roger stod forbauset tilbake, uvant med denne enden av en bløff.

20.
Staten kommer

Dagene gikk og Roger lærte seg å leve mellom takene. Han skaffet seg mat, musikkanlegg og bøker. En kveld greide han og Bruno å hale iland en praktfull 42 tommers plasma-TV. Den gamle rekorden var på 38 tommer. Bruno levde i flere dager på den triumfen.

Roger ble en villig fiskerlærling. Han lærte å sette bunngarn i tomme butikkhyller på mest mulig usynlig måte. Han lærte catch og release, som betød at hvis han fikk opp femti bananer hvis han bare trengte fem, slapp han resten tilbake. Og han lærte juksafiske, som raskt ble Rogers yndlingsmetode. På juksafiske dro de en line med mange kroker, magneter og renneløkker gjennom en hel butikk. Å heise opp snøret igjen var som å åpne en forundringspakke. Roger hadde aldri eid så mange nye og fine ting.

Fisket var det eneste som holdt humøret oppe. Han vantrivdes med det kontinuerlige mørket, han mislikte å puste i isolasjonsstøv og å leve trangt mellom rør og bjelker. Særlig savnet han å fortsette kontakten med Suzanne. Hun hadde festet seg i tankene hans som klister, hun poppet opp mange ganger per dag, og verst var det om nettene.

En kveld maktet han ikke mer. Han var på nippet til å sende tekstmelding til Suzanne, da han husket at det ville avsløre lottospøken hans. Så vidt Suzanne visste var mobiltelefonnummeret hans nummeret til Norsk Tipping.

Han valgte å taste Trygdesnyltermann. For å sikre seg at Staten ikke rullet opp dem hvis de snappet opp beskjeden, formulerte han seg så kort og kryptisk han greide. Han skrev:

Møt meg. Plan A.

Det tok to minutter fra han slo av mobilen til han hørte et helikopter over taket på kjøpesenteret. De hørte lyder fra fly og helikoptere iblant, lyden var ikke uvant, men denne helikopterlyden var bråkete, høy og nær.

Like etter kom Bruno Gjøvik ut av mørket.

– Jeg håper helikopteret over hodene på oss er en tilfeldighet, sa han anspent og lyste Roger rett i øynene.

– Hva mener du? sa Roger.

– Hadde jeg ikke visst bedre ville jeg sagt jeg hørte piping fra en mobiltelefon herfra for litt siden.

– Det ... kan stemme...

– Er du DUM?

– Eh ...

– Er du fullstendig ... åh ... vet du ingenting? Bruno Gjøvik hveste ordene mer enn han sa dem.

– Det er jo du som skal lære meg ...

– Hysj!

De hørte hundeglam i etasjen under. Bikkjer bjeffet under dem midt på natten, når kjøpesenteret skulle være folketomt. Roger lå helt stille, Bruno Gjøvik stod som frosset mens hundelydene sakte økte i styrke.

– Jeg ser ingen, sa en stemme rett under dem.

– Signalet kom herfra, sa en annen

– Søk!

Bikkjelydene økte. Roger så dem for sitt indre øyne, beist som klatret opp langs reolene, digre kjøtere som ikke hadde spist på dager, med tenner skarpe som kniver, de satte klørne sine i taket og rettet sine finjusterte neser mot ham, bjeffet beskjeder på hundespråk til sine eiere, beskjeder som lød 'to mistenkte rett over oss, den ene bruker Axe-deodorant fra mai-partiet, den andre har nettopp drukket

Chardonnay av 2005-årgangen og sliter med flatulens'.

Mentalt stod Roger allerede på en polarøy og hugget is, da han registrerte at bjeffingen avtok. Mennene under ham diskuterte igjen, stemmene var nå for langt unna til at ordene kunne høres. Forfølgerne fadet ut, de forsvant, og natten var stille igjen. Roger slappet av.

Men i det han skulle til å bevege seg, syntes han at han hørte en lyd der fremme, som om noe skrapte mot et rør. Det kunne være en rotte. Han ble liggende i ro.

Minuttene gikk, foran ham var bare svart taushet, og han var i ferd med å vurdere at han hadde innbilt seg lydene.

Brått hørte han en mannsstemme i mørket, bare metre unna.

– Hvordan skal vi få hundene opp? hvisket han.

– Det tar vi etterpå. Først tar vi Roger, svarte en annen stemme.

Roger kjente igjen den siste stemmen som snakket. Det var mannen som hadde spist marsvinet hans. De to måtte ha klatret opp fra etasjen under og lagt seg i bakhold.

Roger trakk seg sakte tilbake. Han snek seg på utsiden av pallene, isolasjonen dempet lyden av stegene hans. Stresspilen var i ferd med å synke ned fra rødt nivå, da han halvsnublet i en kveil av ledninger og støtte kneet inn i et rør i mørket. Røret lagde en dump trommeaktig lyd. Statens menn sveipte en lommelyktstråle i Rogers retning.

Roger løp.

Han holdt et vilt tempo gjennom det mørke rørlandskapet, bak seg hørte han forfølgerne komme. Men han holdt hodet kaldt nok til å løpe i motsatt retning av der han og de andre holdt til. Forfølgerne hadde lys, de var veltrente, men som sist var lokalkunnskapen på trygdesnylterens side. Roger løp inn i et område hvor rørene lå så tett at de dannet en liggende skog. Her løftet han seg opp mellom to rør i taket og ventet.

Statens menn stoppet rett under ham. De bar de samme svarte

klærne som i hagen hans.

– Hvor ble han av? sa den ene.

– Roger! Vi vil snakke med deg! ropte den andre.

Ordene ga ekko i rørene. Sekundene føltes som minutter. Roger så rett ned i den blanke skallen til sin nemesis. Hvis han så mye som svettet en dråpe ville den falle ned på fienden. Hjernen hans scannet gjennom det han kjente av religioner etter en trygdesnyltergud han kunne be til.

Endelig fortsatte de to forfølgerne videre inn i mørket. Roger husket igjen hvordan mennesker puster.

Han slapp seg ned og satte kursen for den innerste delen av den minst populære klesforretningen. Bruno Gjøvik hadde lært ham at hvis han noen gang skulle ut av bygget på dagtid, var det det beste stedet.

På veien dit oppdaget han at andre hadde lært det samme. Ut av skyggene kom i rask rekkefølge Bruno Gjøvik, Krogen og en tredje mann. Alle så ut til å ha samme mål, å komme seg ut av bygningen før Statens hunder snuste dem opp.

Bruno Gjøvik løsnet takplater og lette etter et folketomt rom som de kunne slippe seg ned i. Men uansett hvilken takplate han lettet på, så han ned i menneskehoder. Han sukket frustrert.

– Dette løser seg. Vi venter, sa Bruno.

– *Wish I could stay,* sang Krogen.

– Men det kan du ikke.

– *Where do we go now?*

– Vi får prøve å komme oss ut til flyplassen.

Krogen hjalp Bruno å lirke opp takplater, mens Roger gransket den for ham ukjente fjerde mannen. Fyren var platinablond og skulle aldri hatt bart, men likevel lå det et gjennomsiktig hårlag på overleppa, pistrete som fuktige kyllingfjær.

Mannen med barten åpnet munnen, stemmen var forbausende sterk og myndig.

– Hvor er jubelidioten som avslørte oss? sa han.

Ingen svarte i første omgang.

– Jeg kan ha vært litt uheldig med en mobiltelefon, hostet Roger.

Den blonde mannen gransket ham fra topp til tå. De blå øynene var glødende intense. Mannen var ikke særlig eldre enn Roger selv.

– Det er det jeg sier, Bruno, demokratiet er mislykket. Når Det Tredje Riket reiser seg i all sin prakt, vil slike hjerneløse krek som dette bli halshugd før de får gjort skade. Såkalt senabort.

– Hvem er du? sa Roger

– Latterlig. Har du ikke engang hørt om meg?

– Eh, nei.

– Jeg er Adolf Hitler. Du kan kalle meg Fører.

– Akkurat. Du er Hitler? gjentok Roger, og lette etter tegn på spøk. Den blonde mannens øyne var dypt alvorlige.

– Ja, jeg er Hitler, gjentok mannen.

– Du tuller. Du ligner ikke på Hitler, du snakker flytende norsk, og du er født lenge etter at Hitler levde, sa Roger.

– Jeg lover deg, en dag skal du lære respekt for meg, bjeffet den blonde.

Bruno Gjøvik trakk Roger til siden.

– Baltzersen har rømt fra et asyl. Han har en sykdom. Du kan ikke gjøre ham frisk ved å påpeke hvor gammel han er og at han ikke kunne levd under krigen. Det blir han bare sint av.

– OK.

– Men siden han faktisk tror han er Hitler, har han studert en hel del stridsstrategi. Han kan alt om felttaktikk, og er full av triks som kan hjelpe oss.

Bruno Gjøvik ble avbrutt. Ute i mørket hørte de hundeglam som nærmet seg. Sultne hundekjefter snerret og peste, sinte stemmer ropte, lyskjegler sveipet gjennom mørket. Forfølgerne var på sporet.

– *Take me down to the Paradise City*, sang Krogen.

– Det er ikke klart noen steder, sa Bruno Gjøvik stresset.

– Vi må enten retrettere nå, eller bli her og kjempe til siste mann, sa Baltzersen.

– Vi prøver her, sa Bruno Gjøvik, og løftet vekk en takplate.

21.
Krigsfanger på bussen

Roger stormet ut av avlukket, gjennom klesforretningen, forbi urmakere, frisørforretninger og kiosker, og ut på parkeringsplassen. Ingen stoppet ham. Etter ham fulgte de tre andre, godt hjulpet av Rogers lokalkunnskap fikk de lagt meter etter meter mellom seg og forfølgerne. Roger løp forbi en burgersjappe, rett over en firefelts vei, en skolegård og litt myr før han kom inn iblant bolighusene og kunne ta seg gjennom de samme hagene han løp i som unge. De fire mennene gjemte seg inne i et skur hvor de hadde utkikk til både en bussholdeplass og en taxiholdeplass.

– Vi må komme oss til flyplassen, sa Bruno.

– Har noen penger? sa Baltzersen.

Alle vendte lommene. Baltzersen hadde noen tyske mark. Bruno Gjøvik hadde fiskesnøre, noen kroker og en pose kamferdrops. Krogen hadde en CD-plate med Celine Dion. Taxi kunne de fort glemme, men til sammen hadde de akkurat nok penger til en busstur.

De fire mennene valgte det bakerste buss-setet. Krogen satt innerst på den ene siden, Bruno Gjøvik innerst på den andre. Roger satt skinke mot skinke med Baltzersen og stirret ned midtgangen. Baltzersen prikket han i låret med fingeren.

– Jeg trenger mer plass, sa Baltzersen.

– Det er ikke mer plass, sa Roger.

– Disse grensene gir meg ikke *Lebensraum*.

– Skal du ha mer plass får du finne deg et annet sete.

Baltzersen produserte en misfornøyd brumming, men sa ikke noe.

Bussen var nesten full av passasjerer. Et stykke foran dem trykte en mann på ringeklokken. Da bussen saknet farten inn mot busstoppen,

reiste han seg og gikk ned midtgangen på vei mot døren. På setet foran mannen satt to kvinner. Da han passerte kvinnene la han i et kort sekund hånden på skulderen til kvinnen som satt nærmest utgangen. For Roger så det uskyldig ut, som om mannen mistet balansen og at hånden havnet på feil sted. Men Baltzersen reagerte.

– Se! Det er Fienden!

– Hva? sa Roger.

Baltzersen senket stemmen og mumlet gjennom barten.

– Det er slik de tar avgjørelser! De møtes på busser, tog og andre offentlige steder. Det vi ser her er at kvinnen forsøker å rekruttere en ny soldat. Hun har lurt med den andre kvinnen på bussen. Samtalen mellom dem virker for den andre kvinnen som tilfeldig småprat, men den er egentlig et jobbintervju. På setet bak sitter personen som tar avgjørelsen. Han lytter på samtalen til han har bestemt seg. Så reiser han seg for å gå av bussen, og hvis han godkjenner soldaten, legger han hånden på sin underordnedes skulder når han passerer. Alt er høyst diskré hvis man ikke vet hvordan det foregår.

– Hvem er fienden? Staten?

– Akkurat det må jeg finne ut.

– Stopp! Du er gal!

Baltzersen reiste seg, og med raske skritt gikk han etter den mystiske mannen. Samtidig gikk mannen ned trappen og ut av den åpne bussdøren. For mange folk stod i bussens midtgang, det var for langt frem til døråpningen, og da Baltzersen nådde åpningen var den ikke noen åpning lenger.

Baltzersen vendte seg da mot kvinnen som hadde fått skulderklappet. Nå reiste Roger seg for å forhindre full katastrofe.

– Hvem er kontakten din? sa Baltzersen krast.

– Æææh ... sa damene.

– Jeg vil høre navnet på kontakten innen tre sekunder. Hvis du ikke snakker har jeg metoder som virker så langsomt og smertefullt at du skulle ønske du aldri var født, snerret han lavt.

De to damene stirret vantro og sjokkerte på mannen med den pistrete lille barten, da Roger nådde bort til dem.

– Ikke la dere skremme, dette er en del av en teateroppføring. Vi spiller gateteater, sa Roger.

– Ikke snakk med krigsfangene, sa Baltzersen irritert.

– Fører, du skremmer dem.

– Det er mye av poenget, hveste Baltzersen.

Roger tok tak i Baltzersens underarm og dro han til seg.

– Vi beklager virkelig dette opptrinnet. Adolf her trodde dere også var skuespillere, sa Roger, og slepte med seg Baltzersen tilbake til det bakerste setet. Baltzersen var tydelig misfornøyd, men han satte seg på plassen sin og truet ikke flere passasjerer.

– Hvorfor avbrøt du forhøret, sa Baltzersen.

– Vi vil ikke vekke oppmerksomhet, sa Roger.

– Etterretning i strid er essensielt.

Baltzersen så svært misfornøyd ut, men føyde seg. Resten av reisen til flyplassen gikk smertefritt.

22.
Flyplassen

Den digre hallen på flyplassen vrimlet av mennesker. Baltzersen, Roger, Bruno Gjøvik og Krogen fløt med folkestrømmen, mens de stirret opp mot det ensformige taket med en innlevelse som om de var turister i Det Sixtinske Kapell. Distansen opp til tryggheten var stor, og her kjente de ingen vaktmester som kunne hjelpe dem opp.

Roger passerte en internetterminal. Det slo ham at Suzanne kunne ha sendt ham mail. Å lese mail var tryggere enn å snakke på mobiltelefon. Han stilte seg i posisjon og slapp på sin siste mynt før Bruno Gjøvik fikk stoppet ham.

– Hva i huleste er det du driver med? Skal du gjøre samme feilen om igjen? sa Bruno Gjøvik.

– Jeg kan sjekke mail trygt, sa Roger.

– Hva om de finner ut at du har sjekket mailen din fra denne maskinen?

– For det første har jeg en anonym konto i en amerikansk webtjeneste. Og så bruker jeg torrents og fake-IP når jeg sjekker den.

– Hva?

– Tro meg. Dette kan ikke spores.

Roger logget seg inn i mailboksen. Det lå bare en mail der. Uten hilsen, og uten signatur. Avsenderadressen var en lang rekke uforståelige tegn. Meldingen var definitivt ikke fra Suzanne.

Jeg er skuffet over deg, Roger. Ingen rømmer fra oss. Ingen.

Hvis du ikke kommer inn nå, blir vi nødt til å sette hele apparatet i gang. Fremtiden din i dette landet vil bli ødelagt. Når du til slutt blir gjenkjent,

anmeldt og hentet, vil du være så knekt og ødelagt at du vil trygle meg om å torturere deg så du kan føle noe igjen.

Takk for marsvinet.

Roger slapp et tungt stønn fra magen. Bruno Gjøvik leste over skulderen hans.

– Så bra at du har anonym konto, sa Bruno Gjøvik syrlig.

– OK. Greit. Men de sporer aldri opp hvor jeg har lest den.

– Hvorfor tror jeg ikke på deg?

– Du kan tro meg på dette. At vi har sjekket mail på en flyplass kommer til å tolkes som at vi har rømt med et fly.

Bruno Gjøvik dro med seg Roger, først gjennom en taxfree-shop, og deretter i retning toalettet mens han mumlet siffer. Krogen og Baltzersen fulgte etter.

De låste seg inn i hvert sitt avlukke på toalettet, og forsøkte å løsne takplater. De tre andre mislyktes, men Bruno Gjøvik klarte å løsne en takluke. Han klatret opp i sitt nye hjem.

Roger var den første til å klatre etter. Han løftet seg opp gjennom taket etter armene, og lot øynene venne seg til mørket. Denne hvelvingen var større enn på kjøpesenteret, bjelkene var oftere av metall enn av tre, men stemningen var like støvete, svart og dyster. Mørket var totalt, det fantes ikke lys i taket, de måtte stole på lommelyktene de hadde brakt med seg.

Bruno Gjøvik hadde telt skritt fra tax-free-butikkens vinreoler. Vel oppe mellom inner– og yttertaket vendte han og gikk tilbake, mens han telte de samme skrittene. Ingen hadde noe imot å bo over vin, de tre andre fulgte etter ham. Flyktningene måtte vasse gjennom glass-

fiber og mørke. Under føttene kjentes det stadig som grunnen ga etter, Roger forventet når som helst å falle rett ned i hendene på narkotikapoliti eller sikkerhetsvakter, han fortsatte fremover uten annet valg enn å stole på at isolasjonen kunne bære ham.

Bruno Gjøvik telte baklengs. Da han hadde åtti skritt igjen, kjente Roger at mannen økte farten. Da femti skritt gjenstod, var ikke den gamle mannen langt fra å jogge rett inn i mørket. Men da de var tretti skritt fra polvarene, stoppet han brått.

– Piggtråd, sa han.

Foran føttene deres gikk en metertykk metallpølse, et ventilasjonsrør. Ventilasjonsrøret ga fra seg lave, knitrende lyder, som popcorn som ble stekt veldig sakte. Røret var fullstendig kveilet inn i piggtråd. Piggtråden strakte seg inn i mørket i begge retninger

– Hva i huleste, sa Bruno.

– En klassisk barrikade. Men det interessante er at piggtråden har kratarknuter. De har vært lite brukt siden Stalingrad, sa Baltzersen.

– *Through the barricades*, sa Krogen.

– Krogen vil igjennom. Flere som er enige, sa Bruno?

– Vi burde rekognosere først. Det er umulig å si hva som er på den andre siden, sa Baltzersen.

– Men vi må ha … eh … mat. Vi må ha et sted å fiske, sa Bruno.

– Hysj.

En lav lyd brøt med den monotone poppingen fra ventilasjonsrøret. Lyden kom fra den andre siden av røret, og lignet på menneskestemmer, men kunne like gjerne være en dyrelyd eller en påslått radio.

– Det er noen der ute, sa Bruno.

– Det er det jeg sier. Vi trenger en speider. Noen må smyge seg over piggtråden og inn i mørket. Det er en ren rekognoseringsjobb, eller som vi vanligvis sier, rek-jobb, sa Baltzersen.

– Ser mer ut som en skrekkjobb, sa Roger, mens han stirret over piggtråden og inn i mørket.

– Jeg er for gammel. Hva med deg, Krogen? sa Bruno.

– *I would do anything for love. But I won't do that.*

– Neivel. Da må det bli deg, Roger, sa Baltzersen.

– Hva med deg? kontret Roger.

– Jeg leder operasjonen. Jeg må holde meg et stykke bak frontlinjene.

– Too bad. Jeg går ikke.

– Må jeg minne om hvorfor vi er her? Hvem var det som brukte mobilen og fikk oss hit?

På vei over den piggtrådbefengte røret kjente Roger piggene ta tak i buksen og flenge moteriktige huller i baken. Han la ned tung innsats i å ikke formulere sine følelser da de små metallbroddene perforerte huden. Han kom seg ikke helskinnet over, men det skjedde stille nok.

Igjen hørte han lyden som hørtes ut som stemmer. Han listet seg over isolasjonen, og siktet mot det mørkeste området som lå noenlunde i retning av lyden.

Der fremme fant han en haug av ubrukte takplater å skjule seg bak. Ved å stikke hodet frem fra haugen kunne han oppfatte ord. Særlig var noen kjente navn lette å oppfatte.

– ... Roger og Bruno Gjøvik ... sa en mannsstemme.

– ... Roger også? ... sa en lysere stemme som kunne være en gutt eller en kvinne.

– Vi har han nok her snart, sa den første stemmen.

De neste setningene kunne ikke Roger oppfatte. Han ålte seg enda nærmere. Små partikler av glassfiber fant veien inn i hendene hans.

– Det fins bare en god måte å løse dette på. Den brutale måten, sa

den lyse stemmen.

– Du mener, det vil flyte blod? sa mannen.

– Ja. Det må skje fort og nådeløst, sa den lyse stemmen.

– Greit for meg, sa mannen.

Roger fikk en akutt følelse av at han var alt for nær disse menneskene. Han trakk seg ut igjen, ålte seg i ly bak takplatene, lusket over isolasjonsmarkene og til metallpølsen. På vei tilbake over røret, stakk piggtråden ham som en hissig sverm av jernbier.

– AU! ropte Roger.

– Hysj, sa Baltzersen.

– *Focus on the pain. The only thing that's real,* sang Krogen.

– Det der er et utrolig dårlig råd, murret Roger. Han kom seg klar av piggtråden og satte seg på en lav bjelke for å pleie sine sår.

– Så du noe der ute, spurte Bruno Gjøvik.

– Ja. De er minst to, de er voldelige, de kan navnene våre og de venter på oss, sa Roger.

– Hvem? sa Bruno.

– Jeg vet ikke. De som er der inne. De vil se blodet vårt.

Roger refererte samtalen han hadde hørt.

– Denne flyplassen føles som feil sted å gjemme seg, sa Roger, og slikket blod av håndflaten.

– Hvor skal vi ellers dra? sa Bruno Gjøvik.

– Ut i skogen?

– Det er strategisk svakt. Når vinteren kommer vil vi lage spor i snøen, vi får problemer med å varme oss uten å lage synlig røyk, og vi kan jages fra helikoptre, sa Baltzersen.

– Dette er skumlere, sa Roger.

– Bruk hodet. Skogen er våt og blir grisekald, sa Bruno Gjøvik.

Roger stirret ut i mørket, tenkte på stemmene som ville løse ting på den brutale måten, tenkte på den kalde vintersnøen, kjente motløshet

og tvil. Han fikk lyst til å gi opp og gå til politiet, ta sin trygdesnylterdom og en periode i fengsel. Men etter alt han hadde hørt og sett fryktet han at Staten kunne få folk til å forsvinne.

Livet var blitt en labyrint med bare blindveier. Og ikke ventet Suzanne i noen av dem, heller.

Roger reiste seg og børstet buksen.

– Dette går galt uansett. Jeg reiser til Suzanne og forteller henne at jeg elsker henne. Så får jeg i hvert fall sagt det før de henter meg.

– Tullprat. Vi er ikke slått ennå, sa Baltzersen.

– Jo vi er slått. Du skjønner det ikke fordi du er dobbeltgal, både du og forbildet ditt er sinnssyke helt ned i tærne, jeg vedder på at hjernen din er grønn og kvekker. Er det noen som ikke kan vurdere når vi er slått, er det du, sa Roger.

– Hysj! sa Baltzersen.

– Du kommer bare til å mæle på i samme spor, gå på blindt, til alle har omringet deg, så finner du deg en bunker under jorda og setter en kule i hodet. Jeg vil ikke følge deg ned i undergangen.

– Roger, snakk lavere! sa Bruno.

Roger gadd ikke å høre etter. Men den neste lyden han hørte hadde mer effekt.

– Roger, er det deg? sa en damestemme fra den andre siden av metallpølsen.

Alle ble helt stille. I noen sekunder var de lave, poppende lydene fra ventilasjonsrøret det eneste som kunne høres.

– Suzanne? sa Roger prøvende.

– Ja, sa hun.

– Hva gjør du her? Har du lyttet til oss lenge? Hvor mye hørte du av det jeg sa, rødmet Roger.

– Eh … en mann sa hysj til deg, og du sa at hjernen hans var skjønn og lekker.

– Ikke helt. Men. Sa jeg noe annet før det?

– Jeg hørte ikke ordene så godt.

– Hva gjør du her?

– Vi venter på dere. Trygdesnyltermann er her også.

Krogen og Baltzersen ga seg til å klatre over piggtråden. Bruno Gjøvik hjalp dem med å holde pigger borte.

– Men? Hvorfor?

– Fordi du ringte til Trygdesnyltermann. Staten registrerer hvem du ringer til, og han er redd de kommer til å forhøre ham. Han vil ligge lavt. Og han tok med meg hit fordi han ikke stolte på at jeg var trygg heller.

– OK. Bra. Sorry.

– Det går.

Baltzersen ga fra seg en lang tirade tyske skjellsord mens piggtråden perforerte ham.

– *Pain. I'll say it again. Pain*, skrek Krogen i samme situasjon.

– Hvorfor snakket dere om å være brutal? Og at det kom til å renne blod, spurte Roger.

– Hæ? Har du lyttet på oss?

– Ja.

– Hvor mye hørte du?

– Nesten ingenting.

– Sikker?

– Jeg hørte ikke engang at det var dere.

– OK. Brutal? Hm.

Suzanne forklarte samtalen som Roger hadde hørt. Problemet var at Trygdesnyltermann hadde fått en lang flis dypt inn i fingeren, og da Suzanne sa «Det er bare en god måte å løse dette på. Den brutale måten,» mente hun at flisen burde rykkes ut kjapt heller enn å lirke den sakte ut.

– Det ble litt blodig, men vi fikk den ut, sa hun.

Roger tok imot en ny rekke piggtrådstikk, og kom seg over til Suzannes side av metallpølsen. Å nå frem til henne var som å komme hjem, som om han var på det stedet på Jorden han helst ville være. Mørket skjulte trekkene hennes, men duftet svakt av parfymert såpe. Hun førte ham gjennom mørket, og han hadde lyst til å ta hånden hennes. Men han holdt seg i skinnet.

Stedet over tax-free-butikken på flyplassen var spartansk innredd. Tre ganske små treplattinger var det eneste det gikk an å ligge på, ellers var det glassull overalt. Krogen og Bruno Gjøvik innredet seg på den ene plattingen. Roger hadde et håp om å dele plate med Suzanne, men hun flyttet sammen med broren. Den siste trepallen ble til overs til Roger og Baltzersen.

Roger lirket løs en takplate og så ned i Tax-free-shopen. Den var åpen, med lys og mennesker overalt, å lirke ned et fiskesnøre var for risikabelt. Fisket så dessuten komplisert ut, rør og ledninger blokkerte de gode fiskestedene.

Fangsten av mat og drikke ble null den første kvelden, matreserven var nesten brukt opp, sulten truet. Bruno Gjøvik fant et ubevoktet lagerrom, hvorfra han greide å sveive opp et par redningsvester og ti tynne flytepper. Det ble alt utbyttet.

Da natten kom la Roger seg til som best han kunne med et teppe under seg og et over seg, og kikket mot samboeren. Baltzersen ga ham et mørkt blikk tilbake.

– Jeg mente ikke det jeg sa om hjernen din, sa Roger.

– Skal sokkene dine ligge der, sa Baltzersen.

– Ja.

– Jeg mener de er inne på mitt område.

– Det er de vel ikke?

– Jeg trekker grensen her, sa Baltzersen, og trakk en strek med fingeren helt inntil Rogers kropp. Det territoriale kravet var på betydelig mer enn halve trepallen.

– Det er ikke sånn det fungerer i samfunnet. Gamle og unge, smellfeite og tynne, høye og lave, alle tyner seg ned i like store flyseter, sa Roger.

– Vi er ikke i samfunnet. Vi har tvert imot rømt fra det. Og jeg er raus, hvis vi regnet striks på plass i telt etter militær grad, skulle du ligget halvveis ute i isolasjonen, sa Baltzersen.

– Kan du ikke heller flytte deg litt nærmere kanten?

– Jeg viker ikke en tomme. Ikke en millimeter.

– Vær litt kul da.

– Jeg er kul når du har flyttet de kjemiske våpnene.

– OK, greit. Jeg flytter sokkene.

– Skal skoene dine stå der?

Roger så vantro på ham. Skoene stod tydelig på hans side av streken som Baltzersen nylig hadde trekt.

– Hva er det nå da? Du sa streken gikk her?

– Jo, jo, men de står rett ved grensen.

– Og så?

– Her er alt mitt. Ser du, mitt, mitt, mitt. Så kommer den tynne, usynlige streken mellom oss, og deretter mener du at alt skal gå rett over til å være ditt? Vi må ha en buffersone, et nøytralt område som vi ikke bruker.

– Er det mulig. Jeg har jo ikke plass her.

– Vel. Da får du heller erklære meg krig, sa Baltzersen.

– Nei, nei. Jeg flytter skoene.

– Ah.

Underveis i en stille tankeflukt gjennom mørket, sovnet Roger. Han våknet i det samme mørket, noen timer senere, av at Baltzersen dultet til ham.

– Ikke klå på meg, sa Roger.

– Har du erobret kappen min i natt? bjeffet Baltzersen.

– Nei, sa Roger irritert, våknet til og så seg rundt. Horisonten i fotenden var endret. Skoene hans stod ikke der de hadde stått kvelden før. Sokkene var også borte. Han var rundstjålet.

– Hvor er veska mi, ropte Suzanne fra planken bortenfor.

– *I have nothing, nothing, nothing*, sang Krogen.

– Mobber du meg? svarte Suzanne.

– Suzanne, Krogen kan ikke snakke, bare synge. Han prøver å si at han har mistet noe, forklarte Roger.

– *You little thief,* sang Krogen.

– Åjasså, og det gir ham rett til å kalle meg tjuv? sa Suzanne kvast.

– Har noen sett kappen min? spurte Baltzersen.

– All maten vår er borte! utbrøt Bruno Gjøvik.

Kaos fulgte, beskyldninger og spørsmål fløy mellom trepallene. Absolutt alt de hadde tatt av seg før de la seg, var forsvunnet. Ingen av dem hadde sko.

Trygdesnyltermann deltok ikke i samtalen, han lyste rundt seg med en lommelykt. Den stoppet på et objekt ute i isolasjonen.

– Noen har plyndret oss mens vi sov, fastslo han.

Roger fulgte lyskjeglen med øynene. Langt ute i den skittengule ørkenen lå den ene sokken hans.

For å hente sokken og ta opp jakten på tyven måtte man gå på isolasjon full av små glassbiter. Ingen var plagsomt ivrige til å prøve det uten noe å ha på føttene. Den lille kolonien flyktninger satt på tre-

platene sine uten noe å spise, mens sulten økte og stemningen ble dårligere og dårligere.

– Vi kan forsøke å fiske noe selv om det er folk i butikken, foreslo Bruno Gjøvik.

– Glem det. Vi har ikke en gang fiskestang, sa Roger.

– Fiskestang og fiskestang. Jeg har jo min nuskete Shemalon Steele 840 med enkel multifilament, sa Bruno.

– Og det sier du nå? Hvor gjemte du den?

– Jeg sov med den under dyna, rødmet Bruno Gjøvik.

– Du sover med en fiskestang?

– Den er myk og god. En skikkelig kosestang.

Bruno hadde faktisk både stang og krok. Han løsnet en takplate fra gulvet. De andre løsnet tilsvarende plater så de dannet en halvsirkel rundt Bruno, og la seg til for å speide etter folk. Bruno pilket forsiktig fra de høyeste hyllene, de som lå nærmest taket.

– Ta noe med mye kalorier i, sa Baltzersen.

Etter mange mislykkede kast dro Bruno endelig opp en fangst fra tax-free-hallen. Det var en rød eske som inneholdt hundrevis av sigaretter.

– Er det noen her som røyker? spurte han.

– Ikke jeg, sa Suzanne.

– Kun etter store slag, sa Baltzersen.

– Kan man spise sigaretter? spurte Roger.

– Tviler, sa Trygdesnyltermann.

Bruno Gjøvik fortsatte å fiske etter frokost. Etter en stund kom han opp med en ny, rød sigarettpakke.

– Men så fisk noe mat da, mann, sa Roger.

– Det er ikke så lett, det er en ensporet butikk, sa Bruno.

De neste fangstene var sigaretter, sigaretter og deretter sigaretter. Timene gikk. Endelig fikk Bruno Gjøvik los på noe som brøt med

mønsteret.

– Ah, her er endelig noe, sa Bruno Gjøvik.

Han sveivet i land en stor eske. Den var ikke rød, den var blå. Håpet steg bratt.

– Hva er det?

– Det er ...

– Hva?

– Eh.

– Kom til saken.

– Sigaretter.

Skuffelsen spredte seg.

Trygdesnyltermann tok affære. Han snittet opp en av sigaretteskene, fjernet sigarettpakkene inni, og satte den på foten. Det fungerte som fottøy. Klumpete sko som advarte med store bokstaver at de kunne skade helsen alvorlig, men likefullt, sko.

– Jeg drar på tjuvejakt. Er det noen som vil være med?

– *I'll stay another day*, sa Krogen.

– Jeg holder fortet, sa Baltzersen.

Roger ville ikke sitte uvirksom og kjenne på sulten. Han trødde føttene ned i sigarettesker og ga seg ut i isolasjonen. Suzanne gjorde det samme. De tre fant veien til Rogers sokk, plukket opp den og fortsatte videre inn i det ukjente. Trygdesnyltermanns svake lommelykt var ledetråden, den flakket frem og tilbake foran dem i søken etter flere spor.

De fant ikke flere mistede gjenstander, og isolasjonen hadde ikke bevart noen fotavtrykk etter tjuven.

Det neste som stoppet dem var en ny lang orgie av piggtråd. Denne gangen ikke viklet rundt et rør, men i form av tråder som var trekt

gjennom luften fra stender til stender. Piggtråden så vond ut å krysse, særlig nå som de bare hadde pappkartonger på benene. Tråden overrasket dem.

– Hva er poenget med alle disse piggtrådene? sa Roger.

– Kan det ha med reglene for flyplass-sikkerhet å gjøre? sa Trygdesnyltermann.

– Sjekk der, det henger en plakat lenger borte, sa Suzanne.

En kulørt lapp var festet rett på piggtråden. Den blafret da Suzanne trakk i tråden den hang i, og lyste opp da Trygdesnyltermann satte lykten rett på den. De gikk de få meterne bort til plakaten.

Plakaten viste seg å være headeren fra et av de mer lyssky bladene som ble solgt i etasjen under.

MEN ONLY

– Bare søppel, sa Trygdesnyltermann.

De fortsatte videre langs piggtråden på jakt etter et hull i gjerdet. Langt borte avslørte lyset en ny lapp.

– Skal vi se om denne er mer informativ, sa Trygdesnyltermann.

Da de nådde frem til lappen, var det som et deja vu. Lappen var identisk med den forrige, et herremagasin partert slik at bare tittelen var synlig:

MEN ONLY

– Det aner meg at noen prøver å si oss noe, sa Suzanne.

– Kanskje det er et spor.

De fulgte piggtråden videre. Den monotone jerntråden ga ikke bort noen svake punkter. Kryssing ville måtte betales i blod. En ny lapp nærmet seg.

– Ingen premie for å gjette denne, sa Suzanne.

MEN ONLY

Noen meter forbi den tredje lappen stoppet piggtråden i en solid, hvit betongvegg. Veggen var kompakt og monoton i begge retninger, som om det var flyplassbyggets yttervegg.

– Javel. Det var så langt vi kom, sa Roger.
– Tyven må jo ha hatt en vei ut av dette området, sa Suzanne.
– Er det noen som vil ofre føttene sine, spurte Trygdesnyltermann og lyste på piggtrådgjerdet. Lyskjeglen forsvant inn i mørket på den andre siden, den avslørte bare glassfiberull, rør, isopor og bjelker så langt de kunne se. Piggtrådens pigger stod tette som tenner i en haikjeft.
– Ehrm, sa Roger.
– Kan vi lete etter en annen mulighet først? sa Suzanne.
– Greit. La oss følge veggen, sa Trygdesnyltermann.
De lyste seg langs betongveggen, vekk fra piggtråden. Ganske raskt ble de stoppet av ny piggtråd, kveilet rundt en kvadratisk aluminiumsboks som var integrert i veggen. Ut fra boksen gikk det piggtrådbefengte ventilasjonsrøret de hadde krysset først, på vei inn i området de nå befant seg. Røret stod vinkelrett på tvers av ytterveggen og fortsatte snorrett inn i mørket. Uten sko på bena var ventilasjonsrøret en langt mer betydelig hindring. Roger stirret på de tette rekkene av pigger og lurte på hvordan han noensinne hadde kommet seg over røret.
– Koselig. Vi har vår eget lille land av isolasjon. Sperret inne mellom to piggtrådgjerder, sa Trygdesnyltermann.
– Og den eneste naturressursen i landet er sigaretter, sa Suzanne.
Roger kjente sulten gnage. Sigarettpakkene hang løsere og løsere på

bena.

– Roger, du som har lest så mye om Staten, startet Suzanne.

– Alt for mye, murret Trygdesnyltermann...

– ... tror du piggtråden er satt opp av Staten? For å hindre at folk lever under dette taket? spurte Suzanne.

– Jeg vet ikke. Den ser så amatørmessig ut. Den Staten jeg kjenner hadde heller satt opp en sensor som målte kroppsvarme, sa Roger.

Et sted inne i mørket kunne de høre Krogen synge.

– *Shot through the heart, and you're to blame.*

– Hva er det, Krogen? Hvem er skutt? ropte Roger.

– *I can't eat, I can't sleep, until you're resting here with me!*

– Jada, vi kommer.

De løp hjem så fort sigaretteskene tillot dem. Roger løp et snev raskere enn de to andre, løping var ikke hans dårligste egenskap, og han ville imponere Suzanne. Han imponerte hardt helt til sigarett-eskene hektet i hverandre, han stupte fremover og ble liggende på magen, dypt begravd i myk, kløende isolasjon. Kun advarslene om hvor drepende farlige sigaretteskene var, stakk opp i landskapet.

– Gikk det bra, spurte Suzanne, og rakte ham en hjelpende hånd.

– Jada. Takk, sa han og tok imot. Hun dro ham opp etter begge hendene. Da Roger var oppe i stående stilling, slapp ingen av dem hendene til den andre med en gang. De stod et sekund lengre enn naturlig var, Suzanne var tett inntil ham, hun nådde ham til rett under nesen og han nøt lukten fra håret hennes. Da hun slapp hendene hans og rygget vekk skjedde det langsomt. Han søkte etter øynene hennes for å tolke blikket, men mørket stjal all informasjon.

Trygdesnyltermann nådde Krogen først og satte lyset på ham.

Krogen satt på plattingen og holdt seg rundt foten. Bruno Gjøvik satt ved Krogens side og så ut som om han stelte et sår på yttersiden av foten hans. Ved foten, i treplaten, stod en pil. Pilen var lagd av svart plast som var spikket sylskarp i den ene enden.

– Noen skjøt på oss. Så dere hvem? sa Bruno Gjøvik.

– Nei. Vi så ingen, svarte Trygdesnyltermann.

– Dette stedet blir mindre og mindre hyggelig. Først plyndrer de oss, og nå vil de drepe oss.

Trygdesnyltermann så seg rundt

– Hvor er Baltzersen? sa han.

– Han gikk for å bygge latrine.

Da Roger kom frem gikk han direkte løs på å granske åstedet. Det var fort gjort. Han lånte lommelykten og lyste på pilen. Den stod skjevt i treverket som et spyd som var skutt skjevt ned fra taket. Pilen hellet ikke den veien han hadde ventet.

– Hvor kom egentlig denne pilen fra, spurte han.

– Vi så ikke noe. Plutselig stod den der og dirret, sa Bruno Gjøvik.

– *To the left, to the left*, sang Krogen.

– Hva mener du? sa Roger.

– *Words don't come easy to me,* sa Krogen, og pekte i motsatt retning av dit de antok fienden befant seg.

– Hm. Pilen traff Krogen på utsiden av venstre fot, ikke sant? sa Trygdesnyltermann.

– Ja, svarte Bruno.

– Så hvis det ikke er en magisk pil som snur i luften, må den ha kommet fra Krogens venstre side.

– Stemmer. Krogen stod slik, sa Bruno Gjøvik, og demonstrerte ved å reise seg.

– Ja. Han har rett. Pilen kommer fra motsatt retning som sokken min ble mistet i. Skytteren må ha stått der ute, sa Roger, og pekte i

retning ventilasjonsrøret med piggtråd.

– Da er det neppe de samme som plyndrer oss, som vil skade oss, sa Trygdesnyltermann.

Roger tenkte. Sokken kunne være et triks for å lure forfølgerne i feil retning. Men hvis tjuven ville skade dem, ville han ha benyttet sjansen mens de sov.

– Enig. Det ser ut som at vi har fiender i begge retninger, sa han.

Mens de snakket hadde Baltzersen kommet inn fra mørket.

– Du roper *«Shot through the heart»,* og så er dette alt du har å skryte av? Du syns ikke du overdriver en smule i blant? sa Baltzersen og pekte på den såvidt synlige, røde stripen på Krogens fot.

– *Oops, I did it again,* sang Krogen.

– Vi har ikke rom for pingel i troppen.

– Hitler, Krogens sykdom tvinger ham til å overdrive iblant. Han kan ikke utnytte finessene i språket, sa Bruno Gjøvik.

Krogen så ikke ut til å takle situasjonen særlig bra. Han var fra før stresset av å bli skutt på, og Baltzersens mangel på empati ble mye å bære.

– *I'm a miserable son of a bitch.*

– Det skal du ha, sa Baltzersen.

– *I'm a loser, baby, so why don't you kill me*, sa Krogen.

– Ta deg sammen, soldat.

Suzanne oppfattet at Krogen var langt nede. De to hadde også kommet skjevt ut, men nå var det åpenbart for henne at Krogen ikke alltid kunne si akkurat det han ville si. Hun kom bort til ham og ga ham en god klem.

– *That's what friends are for*, sang Krogen og hørtes fort mye gladere ut med Suzannes armer rundt seg. I et sekund ønsket Roger hardt at han var Krogen.

Trygdesnyltermann fant et vannrør som var lekk og hadde dråper på utsiden. De skrapte vannet av røret for å få noe å stille tørsten med. Men sulten begynte å plage dem. Bruno Gjøvik fisket kontinuerlig utover dagen, og håpet om snarlig mat holdt dem fra å gå løs på piggtrådene rundt seg. Men det eneste utbyttet ble flere sigaretter. Fiskeren greide riktignok å ta en liten parfymeflakong på et praktkast.

Roger tok parfymeflasken mellom fingrene og skrudde av korken.

– Det går an å drikke slikt, gjør det ikke? sa han.

Baltzersen stilte seg foran ham, øynene var truende som en tredje verdenskrig.

– Den er min, sa han.

– Nei.

– Du fikk oss hit. Du fortjener ikke noe annet enn vann.

Roger orket ikke å krangle. Han ga fra seg flasken.

Baltzersen drakk parfymen i en støyt. Deretter trakk Føreren ut i mørket, mot latrinen, hvor han kastet opp med høye brekklyder.

Det muntret opp Roger en kort periode. Inntil odøren av mageinnholdet sev inn over den lille kolonien.

– Dette stedet er ikke levelig. Vi sulter i hjel, klaget Roger.

– Det blir levelig. Det fins matbutikker, kaféer og lagre for flymat i etasjen under, sa Trygdesnyltermann.

– Ikke under oss.

– Neivel, så la oss komme oss over piggtråden.

Roger så på sine pappeske-kledde føtter og stålsatte seg.

– OK. Går vi til de som skyter på oss eller de som stjeler fra oss?

– Stjeler, sa Trygdesnyltermann.

– Greit, sa Roger.

De to vennene bega seg nok en gang i retning mot piggtrådgjerdet

med MEN ONLY-skiltene. Som sist gikk Trygdesnyltermann foran med lykten.

Da de nådde gjerdet var noe endret. På gjerdet hang en ny plakat.

Til dere nye.
Hvis dere vil leve her i fred:
Bring oss morderen.
Møt oss her klokken ni.
Kom ubevæpnet.

– Ja vel. Er vi de nye, spurte Roger.
– Antagelig, sa Trygdesnyltermann.
– Hva i huleste betyr «bring oss morderen»?
– Si det.
– Vel. Vi får finne det ut. Skal vi klatre over gjerdet?

Piggtrådspissene glinset som skorpionbrodder i lykteskinnet.

– Hva om vi venter og ser hva som skjer i kveld, foreslo Trygdesnyltermann.

De gikk tilbake til fiskeplassen. Bruno Gjøvik fortsatte å trekke opp sigaretter. Sulten var som en plagsom gjest som ikke ville gå. Roger forsøkte å tygge en sigarett. Tobakken tørket ut munnen. Han ble tørstere, men ikke mettere. Han kom deretter på at røyk demper sultfølelsen.

– Jeg begynner å røyke. Har noen fyr? sa Roger.
– Nei, sa Trygdesnyltermann.
– Ingen?
– Nei, sa flere i kor.
– Greit. Nå holder det. Jeg drar tilbake til samfunnet, sa Roger.
– Det er for farlig, Roger, sa Trygdesnyltermann.

– Jeg foretrekker skogen fremfor dette.

– Du kan ikke dra. Da må du hoppe rett ned i en taxfree-butikk, og da avslører du både deg selv og oss, sa Bruno Gjøvik.

– Det er greit. Jeg sniker meg ned via toalettet.

– I så fall må du over sperringen rundt ventilasjonsrøret.

– Det tåler jeg.

– De skjøt jo på oss derfra, sa Bruno Gjøvik.

– Med plastpil. Plast dreper meg ikke. Sult, derimot, sa Roger. Han grep lykten og gikk ut i mørket.

Han gikk i snorrett linje til han nådde ventilasjonsrøret. Der tok han tak i piggtrådene og begynte å klatre. Sulten sloss med smerten fra føttene, og sulten vant.

En hel komité kom ut av mørket bak ham. Han snudde lyset og oppdaget at det var Suzanne, Krogen og Baltzersen.

– Roger, ikke gjør noe dumt, sa Suzanne.

– Jeg må gjøre noe før jeg blir helt desperat.

– Du *er* desperat, sa Baltzersen.

– Det er jeg ikke, sa han. Blod piplet ut av hullene i sigaretteskene han hadde på bena. Han flyttet foten opp på en ny rad med skarpe pigger, sparket fra og løftet seg lenger opp. Hodet hans nådde over toppen på røret.

– Mann! ropte en kvinnestemme på den andre siden.

Roger skimtet en kvinne med langt, lyst hår. Han rettet lyset mot henne og oppdaget at hun hadde langbue. Før han rakk å forklare noe, suste en pil gjennom luften. Roger slapp taket, snublet, falt nedover piggtråden og landet tungt i isolasjonen på den siden han kom fra.

– Gikk det bra? sa Suzanne.

– Bhmfw, sa Roger og spyttet glassfiberull.

Suzanne hjalp ham opp igjen. Han blødde og hang tungt over henne som en tungvektsbokser i fjortende runde. Hun støttet ham mens han prøvde å finne balansen. Kroppen hennes var varm og myk og han slet lenge før han endelig stod av seg selv.

– Hvorfor skyter dere? ropte Roger over røret.

– Vi skyter fordi du er et svin.

– Jeg er ikke et svin! Jeg vil bare ha mat!

– Alle menn blir svin her oppe, sa kvinnen.

Roger kjente igjen innstillingen, den minnet ham om en saksbehandler han engang kjente. Dette kunne han. Roger lukket øynene, trosset sulten, tvang tankene tilbake til det lille kontoret hos trygdeetaten, og lette frem ordene som hadde ført henne stødig mot utbetaling.

– Jeg opplever deg som kategorisk. I feminismens navn synes jeg ikke du skal fordele egenskaper etter kjønnsskillet, sa han.

– Ikke snakk til meg om feminisme, svin!

– Kvinner har lidd i alt for mange århundrer fordi deres kvaliteter har blitt forhåndsdømt ut fra kjønn. Så du burde ikke forhåndsdømme meg på kjønn. Menn kan også være feminister.

– Særlig.

– For å lykkes i å skape et samfunn hvor kjønn ikke er en lenke rundt foten for halvparten av oss, må menn og kvinner trekke sammen, fortsatte Roger.

– Okey ... hvorfor skal jeg tro på at du er feminist?

– Et samfunns skjønnhet ligger i hvordan man tar vare på de som ikke kan tvinge seg til makten. Et samfunns skjønnhet ligger i hvilke muligheter man gir de som ikke kan vinne dem med vold, hvilke muligheter man gir til kvinner, barn og handicappede. Et samfunns skjønnhet ligger i rettferdigheten. Derfor er Oslo, en by uten monu-

menter, en vakrere by enn Roma. For et samfunns skjønnhet kan ikke måles i pyramider, katedraler og palasser, bygd av sterke menn som samlet sin styrke ved å svekke andre. Et vakkert samfunn er et samfunn hvor alle går inn i livet med like muligheter og lik menneskeverd, uansett om de er født som hvite eller svarte, seende eller blinde, menn eller kvinner.

Det ble stille på den andre siden av gjerdet i noen sekunder. Noen klappet der ute. Roger kunne høre at noen snakket, men greide ikke å skjelne ordene. Roger følte at stemningen var bedre, stemmene på den andre siden var mindre hissige. Han var på vei over i varmen, han skulle få mat. Han tok tak i ventilasjonsrøret, forberedt på å kunne klatre over uten å bli skutt på.

Baltzersen gikk nærmere ventilasjonsrøret, han lyttet og trakk linjer i luften, som om han forsøkte å markere eksakt hvor kvinnestemmene kom fra.

– Hva sa du om menn, din tungpulte sjarkhore? ropte Baltzersen.

– Hysj, Fører, sa Roger.

– Herlig. Svina har faktisk en Fører, kommenterte en kvinnestemme syrlig fra den andre siden.

– Dette 'menn er svin'-vrøvlet er patetisk syting fra taperkvinner som er for stygge til å få seg en mann, ropte Baltzersen.

– Greit. Neste gang vi ser et mannetryne over røret, treffer vi!

– Vent! Vi trenger mat! ropte Roger.

– Takk for praten! sa de på den andre siden.

Stemningen var dårlig på vei hjem til trepallene. Baltzersen og Roger kjeftet og smelte på hverandre. Suzanne var i minst like dårlig humør.

Rogers holdning var at han ikke ville ha krig, men mat. Baltzersens holdning var at skyting med piler var terror, og at man ikke skulle for-

handle med terrorister. Siden debattantene ikke ble enige, gikk de over til å karakterisere hverandre. Baltzersen mente at Roger ikke ante hva det ville si å stå opp og kjempe for en sak. Roger hevdet at Baltzersen manglet ethvert tilløp til sosial intelligens. Baltzersen kalte Roger en ryggradsløs snyltebille, Roger parerte med imbesill tegneseriefascist, og derfra haglet skjellsordene frem og tilbake. Krogen, Bruno Gjøvik og Trygdesnyltermann forsøkte å roe ned krangelen, uten at de en gang fikk debattantene til å dempe stemmene. I det Roger kalte Baltzersen en blodblind menneskehater, ropte Suzanne

– Stopp!

Roger kuttet på A-en i 'menneskehater' og gikk rett over i stillhet.

– Jeg er lei av krangling, forklarte hun.

– Du mener ikke at du er enig med ham? sa Roger sårt.

– Nei, men du synker ned på hans nivå.

– Suzanne har rett. Vi må stå sammen, sa Trygdesnyltermann.

– Og noe sier meg at Førerens kvinnesyn ikke vil bli et problem når vi kommer til piggtråden med *MEN ONLY*-skiltene, sa Bruno Gjøvik.

– Hold ut til klokken sju, så forhandler vi oss til mat derfra, sa Trygdesnyltermann.

– Det går ikke. De vil ha en morder. Vi har ikke noen morder, sa Roger.

– *Everything's gonna be OK, everything's gonna be all right*, sang Krogen.

– Det tror jeg ikke. Jeg er lei. Jeg løsner en plate og hopper ned i tax-free-butikken, sa Roger.

– Du avslører oss alle, sa Bruno Gjøvik.

– Jeg sulter i hjel.

– Vent til du ser hva jeg kan få til med en lengre fiskestang, sa Bruno Gjøvik. Han holdt frem pilen som feministene hadde skutt på Roger. Det var en lang spile trukket ut fra en av flyplassens bagasje-

traller.

Roger ga seg, og satset på den nye konstruksjonen. Han løsnet en plate og hjalp til med å guide Bruno Gjøvik.

Først varmet fiskeren opp med å hale inn flere pakker sigaretter. Det var få folk i butikken, mange kasser sto ubevoktet, og Bruno Gjøvik tok stadig større sjanser. Kastene nærmet seg sukkertøyet som befant seg ved kassen. Roger så lengselsfullt på eskene med lakrisdrops, de forvokste tax-free-sjokoladene og de gedigne posene med myke karameller. En dråpe sikkel forlot munnen hans og klasket i butikkgulvet tre meter lenger nede. Han lukket munnen og tørket den.

Bruno Gjøviks krok klatret på sukkertøyeskene gang på gang, men fikk ikke napp på den harde plasten. Endelig fikk han tak i et objekt fra en ubevoktet kasse. Det var ikke sigaretter denne gangen. Men det var heller ikke spiselig. Bruno Gjøvik jobbet med snella og sveivet en avis opp fra hullet i under seg. Roger så baksiden av den. Bruno Gjøvik så forsiden.

– OK. Bra. Kast mer.

Bruno Gjøvik satt urørlig.

– Løsne snøret nå, sa Roger.

Bruno Gjøvik reagerte fortsatt ikke, han stirret på avisen som om han var en statue.

– OK, det var sjansen du fikk. Nå drar jeg faktisk. Blir du med, Suzanne, spurte Roger, og startet arbeidet med å fjerne nok takplate for en kropp.

– Jeg tror du vil tenke to ganger på akkurat det, sa Bruno Gjøvik og vendte avisen.

Overskriften, i krigstyper, var

STOPP MORDEREN

Forsiden bestod i stor grad ellers av Rogers ansikt.

– Hva? sa Roger, totalt forvirret.

Han bladde kjapt opp på saken. Inne i avisen, brettet over to sider, så han rett inn i leiligheten sin. Avisen hadde trykt et stort bilde av stuen hans. Mye så ut som da han hadde dratt, marsvinburet stod like tomt, sofateppet var like rotete henslengt. Men tapeten var usynlig. Hele stueveggen var tildekt av avisutklipp han ikke hadde sett før. Der hang en mengde avisbilder av barn som hadde blitt kidnappet og drept i Norge. En stor rambokniv stod spikret i veggen. Kniven gikk rett gjennom et avisbilde av en liten gutt med lyse krøller. Avisene var uryddig limt opp og hang i tjafser, områder av avisflatene var farget rødt, som om blod rant ned fra taket. På sofabordet lå boken *Catcher In The Rye*.

Bildet viser leiligheten til Homedalsmannen.

Homedalsmannen var seriemorderen Thore Quickstads forbilde. Under forhør i går kveld innrømte Quickstad at sju av barna som han inntil nå har hevdet å ha drept, i virkeligheten ble myrdet av den uføretrygdede mannen fra Homedal.

– Han trengte åpenbart barneblod for å holde demonene sine unna, sa Quickstad.

Politiet betaler hundre tusen kroner for opplysninger som kan føre til at Homedalsmannen blir arrestert.

Baltzersen leste over Rogers skulder.

– Du er ikke så tiltaksløs som jeg trodde, sa han tørt.

– Alt er løgn! ropte Roger.

– Så det er derfor du trenger å forlate oss. Det er ingen unger her.

– Det er LØGN!

– Jeg må si meg imponert. Det er faktisk leiligheten din, sa Trygdesnyltermann.

– Hva? Vi har en sprut gal diktator etter oss, og du er *imponert*?

– Du må jo kunne verdsette et godt bedrag når du ser det.

Roger lukket igjen takluka og ble gående i sirkler rundt på isolasjonen, uten å merke at han ikke hadde noe på bena.

– Livet mitt er ødelagt! stønnet Roger.

– Ta deg sammen, Roger! Vi var jaget før, vi er jaget nå, sa Bruno Gjøvik.

– Det fins ikke noen vei ut av dette! klaget Roger.

– *Don't worry, be happy!* sang Krogen.

Roger trakk lenger inn i mørket for å slippe å høre de andre. Greit at de alle hadde samme problem, de var alle jaget av den samme makten. Men det var ikke de som var på forsiden av avisen. Han labbet over isolasjonsmarkene til den gule ørkenen gjorde for vondt. Han sank ned på et lite rør og sturet.

Suzanne kom ut av det svarte. Hun rakte ham to ubrukte sigarettesker som hun hadde lagd sirlige hull i. Det var nye sko, finere enn de han hadde hatt. Han takket og trakk dem på føttene. Hun fant plass ved siden av ham.

– Det går bra til slutt, sa hun.

– Hvordan kan du si det?

– Kvinnelig intuisjon. Jeg tror det går bra.

Roger satte pris på forsøket. Men det ble puslete mot overmakten.

– Suzanne. Staten har politi, stående brigader, kampfly, tanks, destroyere, atombomber, varmesensorer og blodhunder og nå har Staten

fått fem millioner spioner med ti millioner øyne. Jeg har sko av papp. *Hvordan* kan dette gå bra?

– Situasjonen kan endre seg.

– Hva mener du? Dette landet har vært styrt av den samme slekten i over tusen år. Ingenting endrer seg.

– Jeg mener bare at det alltid er mørkest før det gryr av dag. Og nå er det temmelig mørkt, ikke sant?

Hun lot hånden gli nedover ryggen hans, først en gang, så igjen og igjen. Med langsomme bevegelser klappet hun ham roligere. Han snudde seg mot henne, øynene deres møttes. Hun la armene rundt ham og ga ham en lang klem. Roger svelget.

– Er det bedre nå? hvisket hun inn i øret hans.

– Litt, hvisket han.

– Bra. Klokken er sju snart. Vi skal møte de andre naboene våre, kanskje de gir oss mat.

– De vil bare ha meg. Alle er ute etter meg.

– Det er jo fordi du er så fin.

– Særlig, sa Roger, men brakk opp i et smil.

– Se så fint smil, sa Suzanne og reiste seg opp. Kuperingene hennes kastet skygge i lyset fra lommelykten, og Roger husket bare vagt hva som hadde stått i avisen.

23.
Baronen

Klokken sju stod Trygdesnyltermann ved piggtrådgjerdet og lyste inn i mørket. Bak ham stod Baltzersen, Krogen, Bruno Gjøvik og Suzanne. Roger holdt seg litt lengre bak, usikker i forhold til hvordan hans nye status som morder ville slå ut. Alle ventet på at noe skulle skje.

Klokken fem over sju kom skikkelser ut av mørket. Foran gikk en mann i blå uniform og bar en lang kjepp med en fane oppå. Fanen viste seg å være en sliten helsetrøye. Bak ham fulgte nær et dusin menn i blå uniformer. På brystkassene hadde de små metallvinger, på hodene bar de pilotluer. Det var som å se en militærtropp av flykapteiner.

Flykapteinene gikk helt frem til piggtrådgjerdet. Øynene deres var knapt synlige i mørket. En flykaptein med et tykt skjegg tok ordet.

– Jeg er Baronen, sa han.

Trygdesnyltermann svarte med å presentere seg og sine venner.

– Dere må betale skatt til oss, sa Baronen.

– Javel, hvorfor det? sa Trygdesnyltermann.

– Dere bor på vårt land.

– Hvis dette er deres land, hvorfor er det et gjerde mellom oss?

– Dere bor i buffersonen vi har lagd oss som beskyttelse mot kvinnfolka.

– Aha. Tøft.

– De er ikke normale kvinnfolk. De er militante feminister med våpen.

– Ja. Plastpiler.

Baronen myste inn gjennom piggtråden, og fikk øye på Roger.

– Jeg ser dere har med morderen. Det er bra.

– Jeg er ikke morder! protesterte Roger.

Trygdesnyltermann ignorerte vennen fullstendig.

– Ja, vi har han, bekreftet Trygdesnyltermann.

– Det er utlovd en fin dusør på ham. Lever ham over til oss, så har vi ingen problemer, sa flykapteinen med skjegget.

– Vi må ha mat! sa Bruno Gjøvik.

– Og vi trenger skoene våre, sa Baltzersen.

– Alt det kommer til å ordne seg. Bare gi oss fyren.

Trygdesnyltermann nikket, som om han var en soldat som tok imot ordre, og vendte seg mot Roger.

– Hold ham. Hardt, sa han til Bruno Gjøvik og Baltzersen.

– NEI! Hva gjør dere! ropte Roger.

Trygdesnyltermann dro av seg skjorten, og tok fatt på arbeidet med å binde Rogers hender bak på ryggen hans.

– Er du gal? ropte Roger.

Trygdesnyltermann svarte ikke.

– Vi er sultne, sa Baltzersen.

De tre mennene var for sterke, Roger kunne ikke kjempe imot. Krogen deltok ikke, Suzanne ristet på hodet.

Trygdesnyltermann lente seg over Roger forfra. Mens han knøt hendene hans sammen, lå munnen hans inntil Rogers øre. Meget diskret overførte han noen ord i ørene på kameraten. Roger kjempet mindre imot mens han tok imot informasjonen. Så lot han munnen tale.

– Hvis dere leverer meg til politiet kommer jeg til å tyste på hver sjel her oppe! Jeg skal plapre som en hel syklubb av papegøyer. Staten kommer til å sende inn hele brigader for å renske ut denne plassen! Hvis jeg går ned, går dere alle ned! ropte Roger.

Trygdesnyltermann avsluttet bindejobben midt i, og vendte seg mot Baronen. Skjorten hans hang slapt bak ryggen på Roger.

– Min herre, jeg er redd vi har et paradoks. For å få bo her, må vi levere ham til dere. Men da selger dere ham til Staten, da røper han dette gjemmestedet, og da kan vi ikke bo her.

– Hm, sa Baronen. Han så ut som han tenkte hardt. Og, han så ikke ut som en mann som var vant til å tenke hardt.

– For å bo her, må vi gjøre noe som hindrer oss i å bo her. Altså har vi ikke noe motiv for å gi ham fra oss.

– Men hva om vi skjærer av ham tunga?

– Godt forslag. Men han kan fortsatt skrive.

– Hva om vi kapper av ham armene også?

– Jeg liker tankegangen din, Baron. Men de har avanserte maskiner for multihandicappede nå. Folk kommuniserer med pupillene, hodebunnsmusklene, milten og jeg vet ikke hva. Vi greier ikke å stoppe kjeften på ham uten å drepe ham. Og dreper vi ham blir det ikke dusør, da blir det fengsel.

– Hm.

– Han er en kaldblodig seriemorder. Hver kveld sovner vi inn i frykt for å aldri våkne opp igjen. Dere skulle gjerne fått overta ham.

– Hmmm. La meg høre med gutta.

Flykapteinene grupperte seg i ring og diskuterte lavmælt. Baronen kom tilbake med beskjed.

– Det er ikke så nøye. Dere kan passe på ham inntil videre, sa Baronen.

Roger pustet lettere. Trygdesnyltermann hadde greid det kunststykket å verken utlevere Roger eller å bli uvenn med Baronen.

Bruno Gjøvik så interessert på flykapteinsjakkene.

– Hva har dere tatt uniformene med? La meg gjette på et mendet 0,8 millimeters langsomtsynkende snøre og liggende bulgarsk over-

håndskast? spurte Bruno Gjøvik.

– 1,5 millimeter. Men det er utrolig godt gjettet, sa Baronen.

– De ser ut som noen spennende slåsskjemper. Er de XL?

– De største vi har tatt er XXXL, sa Baronen og viste størrelsen på jakken med hendene.

– Rått. Jeg tok engang en XXXL boblejakke på en tohånds kullfiberstang med shooting-head-snøre i klasse 11 påskjøtt et ovalt nylonsnøre.

– Aha, du er den typen. Selv liker jeg å spleise inn et tynt, flytende level-snøre.

– Så viking av deg.

Baronen og Bruno Gjøvik skled ut i en lengre samtale om fiske. Man kunne høre Baronens harde røst bli gradvis mykere, som om stemmen hans var en isblokk i en stekepanne.

– Det er ikke så nøye med skatten. Men dere trenger mat. Og vi trenger noen som kan avvæpne kvinnfolka, sa Baronen etter en stund.

– Hva mener du?

– Feministene har to langbuer. De buene må stjeles, knekkes eller uskadeliggjøres på annen måte. Når damene har mistet våpnene, skal vi gjøre resten. Og tro du meg, vi skal gjøre en grundig jobb.

– Hva ligger i 'resten'?

– Vi skal ikke nødvendigvis skade noen. Vi skal bare få slutt på dette tullet med piggtråder og grenser. Ett folk, ett land.

– Og det blir enda et land hvor bare mennene bestemmer? spurte Suzanne.

– Det er ikke noe unaturlig i det, sa Baronen.

– Kjønnsfascist, ropte Suzanne.

Baltzersen la hånden over munnen på Suzanne.

– Kvinnen skal ikke tale i forsamling, sa han.

Roger rykket fremover mot Baltzersen, men bevegelsen hans var

hindret både av Trygdesnyltermanns skjorte og av Bruno Gjøvik som fortsatt holdt ham fast.

– Slipp henne! sa Roger.

– Vent, Roger, mumlet Bruno Gjøvik.

Suzanne hadde Baltzersens hånd over munnen, hun forsøkte å bite ham , hun forsøkte å vri seg fri, men den gale mannen kunne sine grep. Hun så bebreidende på broren. Trygdesnyltermann ga henne et tegn om at hun skulle vente.

– Hold ut, Suzanne, mimet Trygdesnyltermann med ryggen vendt mot flykapteinene.

– *This world was made for a brotherhood of men*, sang Krogen.

Trygdesnyltermann vendte seg mot Baronen igjen.

– Det er en avtale. Husk at vi trenger skoene våre for å komme over piggtråden. Og vi trenger mat så vi orker å angripe, sa Trygdesnyltermann.

– Det kan la seg ordne.

– Har dere mat? spurte Trygdesnyltermann etter en tid.

– Mat og mat. Vi har pappesker med flymat, sa Baronen.

– Høres ut som himmelen for oss, sa Trygdesnyltermann.

– Holger, hent skoene til våre venner. Og hent middag og frokost for fire personer, sa Baronen.

– Seks.

– Nei, fire. Vi serverer ikke kvinnen og morderen.

– Hva med fem?

– OK. Fem. Barnemordere kan få. Men aldri feminister.

Mannen som bar helsetrøyefanen støttet fanen opp mot en bjelke og gikk inn i mørket.

– Når dere får buene, vil vi ha fritt leide til deres fiskeplasser, sa Trygdesnyltermann.

– Ikke før kvinnene er endelig beseiret. Når patriarkatet er oppret-

tet får dere så mye mat dere kan spise. Dere får mat fra alle flyplassens restauranter, kaféer og butikker, sa Baronen.

24.
Krigsråd

Flokken gikk hjem til trepallene med fem små pappesker med tørr mat.

– Hva er det som går av dere, kjeftet Suzanne.

– Vi fikk mat. De politiske diskusjonene kan vi ta senere, sa Trygdesnyltermann.

De åpnet eskene som sultne ulver. Baltzersen hev i seg sin uten å dele. De fire andre greide å spandere noen biter også på Suzanne, slik at hun fikk en knapp porsjon. Å svelge maten var som å svelge livet tilbake i kroppen.

– Er dere klare for slaget? Jeg ser for meg to tropper. En tropp angriper frontalt og beveger seg i rett linje, med stor fart, rett mot artilleristillingene, sa Baltzersen

– Artilleristillingene?

– Han snakker om bueskytterne.

– Den første troppen avleder oppmerksomheten fra den andre og større troppen, som går rundt og faller dem i nakken i knipetangsmanøver. Jeg ser for meg at Roger og Suzanne går i den første troppen, sa Baltzersen.

– Jeg nekter å hjelpe mannssjåvinister! sa Suzanne.

– Suzanne, vi må gjøre noe for å endre maktbalansen på dette stedet, sa Trygdesnyltermann.

– Jeg nekter.

– Bruk hodet. Vi har ikke tilgang på mat.

– Jeg nekter.

– Jeg nekter også. I solidaritet med kvinnekampen, sa Roger.

– Bah. Du er bare redd for å få piler i kroppen, sa Baltzersen. –

Hva med dere andre? fortsatte han.

– Jeg mener det er fornuftig å ta fra damene buene. Men jeg mener ikke det er fornuftig å gi buene til Baronen. Når vi har våpnene, kan vi sette premissene, sa Trygdesnyltermann.

– Jeg er med på den, sa Bruno Gjøvik.

– *I'm a fighter*, sang Krogen.

De fire mennene ble enige om å gå til krig neste morgen.

25.
Om natten

Selv om dagen hadde inneholdt navnet hans på forsiden av avisene, uthengt som morder, selv om fremtiden så ut til å styre mot fengsel, død eller liv som straffange på Bouvetøya, la Roger seg til sengs med en bedre følelse enn på lenge. Luften hadde sitret mellom ham og Suzanne, det var en dragning der han ikke hadde kjent så lenge han hadde levd, og han ante gjensidighet, som om hun måtte kjempe med seg selv for å holde seg unna ham. Dette var noe mer enn alle de korte bekjentskapene hans, dette kunne være den store kjærligheten. Han drømte seg inn i et liv i samme hus som Suzanne, med noen søte unger på gulvet, bikkje foran døra og en gressplen utenfor med en hagegnom på. Han slumret inn med et smil om munnen.

26.
Angrep i morgengryet

Morgenen for slaget opprant, selv om mørket som alltid lå tett over isolasjonsmarkene. Soldatene sov tungt helt til Trygdesnyltermann kom rundt for å dele ut de små pakkene med frokost.

– Hør så stille det er der ute, sa Hitler da han våknet på trepallen.

– Like stille som i går morges, sa Roger.

– Stillheten kommer alltid før store slag. Dyrene rømmer fra scenen på forhånd. Fuglene synger ikke. Selv plantene holder bladene sine inne. Naturen lukter blodet før vi gjør det.

– Det fins ikke fugler, planter eller dyr her, kommenterte Roger.

Hitler reiste seg og hevet stemmen.

– Vi må være forberedt på å blø, vi må være forberedt på lidelse og smerte, både vår egen smerte og den i ansiktene til våre fiender. Vi kan ikke vise nåde, vi må ha seier, seier trass i alt det måtte koste, seier uansett hvor hard og lang veien måtte bli, for uten seier kan vi ikke overleve. Vi har foran oss mange måneder av kamp og lidelse. Jeg kan ikke tilby noe annet enn blod, svette, tårer ...

– Ah, det gamle Churchill-trikset med å ramse opp kroppsvæsker.

– Stille. Det kommer til å koste blod, svette, tårer ...

– Og før du skal dusje sier du vel 'dette kommer til å koste ørevoks, flass og guffen under neglene'.

– Det gjør jeg ikke.

– Lurer på hva du sier før du er intim med din kone.

– Hold kjeft når jeg taler!

– 'Dette kommer til å koste sæd?'

– Kan dere to holde opp! Jeg prøver å spise frokost her! ropte Bruno Gjøvik.

De fire som skulle ut og slåss trakk på seg skoene og forberedte seg for kamp. Baltzersen var tydelig på at han ville angripe tidlig om morgenen, i grålysningen de ikke kunne se. Soldatene fikk ikke mye tid på seg til morgenstellet. Men bortsett fra å pusse tennene med parfyme, fantes det heller ikke mye morgenstell å ta seg til.

– Bruno, er du klar? sa Baltzersen.

– Klar.

– Trygdesnyltermann?

– Her.

– Krogen?

– *I'll go wherever you will go.*

– Fremad marsj.

– *No retreat, no surrender.*

De fire mennene trakk inn i skyggene. Suzanne og Roger ble igjen i leiren. De satt på trepallene sine og stirret inn i mørket i retning slaget. Sulten begynte å gnage igjen. Roger var ettersøkt for en rekke barnedrap, de måtte gå til krig bare for å få mat, og plutselig følte han ikke at det å lure huset av noen var en stor ting. Hvis han skulle starte et forhold til Suzanne burde det være basert på sannheten. Han flyttet seg til hennes trepall.

– Suzanne ... begynte Roger.

– Ja?

– Æh ...

En hardere klang enn forventet i stemmen hennes tok motet fra ham. Tiden var ikke moden for store tilståelser.

– Hva?

– Tror du vi vinner? sa han.

– Kunne ikke bry meg mindre, sa hun.

– Hva mener du, holder du med damene?

– Jeg holder ikke med noen.
– Damene skjøt på meg, husker du?
– De skjøt i selvforsvar.
– De virker paranoide på meg.
– Hva vet du om hvilke grunner de har til å skyte?
– Jeg vet ikke. For all del.

Suzanne føltes langt kaldere enn den kvelden hun hadde trøstet ham, og Roger kunne ikke huske å ha gjort noe galt siden da. Han ble kaotisk inni seg. Han så de myke leppene hennes bevege seg mens hun snakket, og han hadde lyst til å kysse dem, men det var ikke riktig stemning, atmosfæren ga ham ikke lov. Han ante ikke hvilke knapper han skulle trykke på for å få utviklingen til å snu.

De hørte et hjerteskjærende skrik inne i mørket. De forsøkte å ignorere lyden. Men da enda et vræl splintret stillheten, reiste Roger seg.
– Jeg vil vite hva som skjer, sa han.
– Gjør hva du vil, sa Suzanne.
Han tok lykten og lyste seg vei mot ventilasjonsrøret med piggtråd. Vrælene var stilnet, alt han hørte var den lave poppingen fra ventilasjonsrøret. Han styrte etter lyden, og veien til slagmarken var kort.
I lyset fra lykten hans dukket et sørgelig syn opp. På toppen av ventilasjonsrøret hang Krogen fast i piggtråden. Krogen var truffet av piler i høyre legg og venstre skulder, blodet spredte seg som en rød rose på den hvite t-skjorten hans. Baltzersen var på vei ned fra sperringen, genseren var revet i filler, han hadde blod på kjaken og ansiktsuttrykket var dystert som et stormvarsel. Skulderen var naken, og på skulderen så Roger til sin overraskelse venus-symbolet. En klassisk feministtatovering. Bruno Gjøvik hang i sperringen lenger borte,

også han holdt seg til skulderen. Noe hadde brent hull i skjorten.

Trygdesnyltermann stod nede ved sperringen. Han var uten en skramme, ikke en tråd hadde løsnet fra skjorten hans.

En kvinne steg opp bak toppen av røret, hun stod på et skjold som ble holdt oppe av andre kvinner. Hun holdt en rødglødende jernstake i luften bak Krogen. På toppen var staken formet som et venussymbol. Svak røk steg fra det lysende metallet.

– *Please forgive me!* skrek Krogen.

– Så du angrer nå? sa kvinnen.

– *Whatever I did, whatever I said, I didn't mean it!*

– Beklager. For sent, sa kvinnen, og kjørte det rødglødende jernet inn i skulderen på Krogen.

Nede i avgangshall 35 satt Johnny og ventet på flyet til Belfast. På innerlommen hadde han med seg sluttstykkene til fire AG-47 maskingeværer som IRA gjerne ville ha. Han visste at tollerne ikke satte veldig pris på slike, så han tok personlig omsorg for å bringe dem over grensen.

Da han hørte det første skriket ovenfra, trodde han det var bremsene på et fly. Johnny tenkte ikke mer over saken.

Da han hørte det andre skriket fra taket, og innså at det kom fra en menneskestrupe, husket han en gammel vandrehistorie. Ryktene gikk om at tollerne hadde et torturkammer på flyplassen, at de la smuglerne på strekkbenker og trakk kroppen deres slik at skuldrene poppet ut av ledd for evig tid, slik at fingrene revnet tvers av og slik at kneleddene svulmet opp og ble fylt av blod. Johnny ristet på hodet, han hadde aldri trodd på slike historier.

Da han hørte det tredje, såre skriket rett over hodet sitt, et skrik så

fullt av lidelse og smerte at det lød som ti tusen uuttalte ord, lente Johnny seg diskré mot søppelkurven, åpnet jakka, og lot våpendelene gli ned søpla.

Litt senere, i etasjen over Johnny, kom slagne soldater duknakket hjem fra kamp. Tre av dem holdt seg på skuldrene hvor de ferske venussymbolene var i ferd med å kjølne. Ingen av dem bar på noen bue.

– Dette gikk kanskje ikke så bra? spurte Suzanne.

– De var hissige som en sverm sekstikilos veps, sa Trygdesnyltermann.

– *I wonder why, I got out of bed at all*, sang Krogen.

Baltzersen marsjerte rett forbi Suzanne uten å si et ord. Øynene hans bar på lyn og torden. Han fant plass på trepallen sin, stilte seg opp og holdt tale til troppene.

– Dere er de mest udugelige soldatene jeg noensinne har gått i felten med! Jeg ville heller vært hærfører for en barnehage. Dere er blottet for dekning, sikring og taktisk tenkning, dere har kampgløden til sofaputer og disiplinen til rabieskjøtere! Vi ble grisebanket av kvinner! En gjeng jenter lekte med oss som om vi var Barbiedokkene deres! Jeg, Føreren, er brennemerket for livet med et feministsymbol! Noen skal betale for dette, åhhh, noen skal betale dyrt og lenge!

– Ken, sa Roger.

– Hva? bjeffet Baltzersen.

– Ikke Barbie. Ken. Barbie er jenta. Ken er gutten.

– Hva i innerste rødglødende gamperæva er det den mikroskopiske snyltehjernen din prøver å melde?

– De lekte med dere som om dere var Kendokker.

– Aaahrg. Det holder. Jeg går og finner meg skikkelige soldater.

Baltzersen strente snorrett ut i isolasjonen, han holdt stødig marsj-

fart mot piggtråden foran Baronens område, tiltrukket av landet hvor han hadde sett menn i uniformer. De andre fulgte ham med øynene til han ble borte i mørket. Ingen gjorde noe forsøk på å stoppe ham.

Suzanne fant tøybit og vann, hun gikk over til Krogens liggeplass og ga seg til å rengjøre sårene hans. Fra avstand skulte Roger bort på dem. Han spurte seg om hvor mange ganger det var nødvendig å stryke et blødende kjøttsår og om Suzanne muligens gjorde litt vel mye ut av oppgaven. Roger lot grønnøyde smådemoner få fritt spillerom i kroppen, til Trygdesnyltermann kom bort til ham og det ble nødvendig å late som om han ikke kunne brydd seg mindre om at hans øyesten forbarmet seg over den nakne huden til en annen mann.

Trygdesnyltermann var ikke der for å snakke om kjærlighet, men om krig.

– Feministene tror at vi er junkier, sa Trygdesnyltermann.

– Junkier?

– Ja. Jeg oppfattet en del ord under angrepet. De tror vi er ute etter dop.

– Hvorfor det?

– Vet ikke. Men jeg fikk inntrykk av at det bor knarkere i det samme området som vi bor i.

– Det er da bare oss her?

– Kanskje, kanskje ikke. Det skulle i hvert fall være fullt mulig å bli misbruker på dette stedet. Det er mørkt, dystert og livløst, og under føttene våre beslaglegges store mengder narkotika som kan fiskes opp.

– Sant.

– Vi bør være på utkikk. Vi kan bli utsatt for syrehuer når som helst.

– OK, sa Roger, og ble avledet. Ute i mørket sang Krogen *You raise*

me up til sykepleieren sin. Han tenkte på hva Suzanne hadde sagt om trekantdramaene hun til stadighet havnet i, om at samtidig som noen forelsket seg i henne, ble hun som regel forelsket i noen andre i nærheten.

27.
Roger letter sitt hjerte

Dagene gikk, og sulten gnog dem alle. Baltzersen var blitt godtatt av Baronens menn, han kom ikke tilbake. I blant, når trekken fra ventilasjonsrørene stod i riktig retning, kunne de høre stemmen hans holde flammende taler borte i nabolandet.

Bruno Gjøvik hadde fått flere piler, og bygde en større fiskestang. Med Baltzersen som mellommann byttet han bort sigaretter med Baronen og fikk fiskeutstyr tilbake. Han fikk tak i justerbare bremser, han bygde seg et utvalg sneller, snører og kroker. Som resultat fisket han opp stadig flere forskjellige sigarettmerker og aviser.

Og endelig sveivet han inn en dugelig rugg av en sjokolade. Roger, Bruno Gjøvik og de andre reagerte som sultne ulver. Selv ville ikke Bruno Gjøvik ha sjokolade. Han tok vare på emballasjen sjokoladen kom i, og resten av dagen gikk han bare rundt i leiren og gliste bredt.

Suzanne og Krogen tilbrakte mer tid sammen. Krogen viste seg å være en levende jukeboks. Nesten uansett hvilken sang Suzanne ønsket seg, var Krogen i stand til å synge den. Suzanne lå ved siden av ham, på Bruno Gjøviks sengeteppe, og lyttet til romantiske sangtekster.

Trygdesnyltermann og Roger gikk turer i isolasjonen. Roger klagde over sulten, han klagde over avisforsidene, han klagde over de små glassfibrene i isolasjonen, kulden på takbjelkene og poppelydene fra det store ventilasjonsrøret. Men den egentlige grunnen til misnøyen greide han ikke å formidle til kameraten. Han kunne ikke fortelle Trygdesnyltermann at han var forelsket i søsteren hans, at de hadde vært nær hverandre på et sjelelig nivå, og at de nå var langt unna igjen uten at han skjønte hvorfor.

Han gikk også turer alene. En dag havnet han ute ved gjerdet til nabolandet. Baltzersen satt like på den andre siden av piggtråden, hvor han pilket etter små flasker tåregass fra tollernes lager. Den sinnsforvirrede mannen virket gladere enn på lenge, han smilte til og med da han så Roger.

De vekslet noen ord uten å krangle. Baltzersen kommenterte at Roger virket dystrere enn før. Og uten at det var planlagt, begynte Roger å forklare situasjonen til Baltzersen. Han snakket seg varm om Suzanne, Krogen og seg selv, og han var ikke engang sikker på om Baltzersen hørte etter, men det spilte ingen rolle, det var som om en demning brast, ordene bare rant ut av ham.

– Dette er ikke bare smerten fra en jente, det er smerten fra mange år uten å elske og å være elsket. Det er som om all den ubesvarte kjærligheten er en iskald klump inni meg som jeg har båret på hele tiden. Mange års ensomhet oppdemmet og gjort om til indre is. Skjønner du? avsluttet han.

– Ja.

– Og så kom jeg så nære Suzanne, isklumpen begynte å smelte, og jeg ble myk inni meg. Men deretter fjernet hun seg, og nå må isen fryses til igjen for at jeg skal kunne takle mer ensomhet. Og det er først nå jeg merker at isklumpen er der, jeg kjenner hvor gedigen den er og hvor vondt den gjør.

– Ja. Jeg forstår deg mye bedre enn du aner.

– Æsj. Du tror du er Hitler. Du skjønner ikke dette.

– Jo, jeg skjønner. Det føles som en militærmarsj.

– Akkurat. Ingen her skjønner meg.

– Du sliter deg gjennom djupsnø, lesset ned av stappfull ryggsekk, maskingevær, våt feltjakke, magasinbeltet med ammunisjon, vannflaske, du subber frem gjennom djupsnøen steg for steg, du lengter etter å sette deg ned for å hvile, lengter etter bålvarme, på overflaten

er du ved godt mot, dette skal du klare, under overflaten er du så sliten at du har lyst til å knekke sammen, legge deg ned i snøen og grine.

– Ja ...

– Men å gi opp er ikke en mulighet, du må gå videre. Så, plutselig, ser du trær i horisonten. Trærne kommer nærmere, og du håper, der inne, akkurat i den treklyngen er leirplassen, der er enden på denne meningsløse ferden.

– Ja?

– Du drømmer drømmen om at det er over, at den lange vandringen gjennom ørkesløs kulde er slutt, at du skal få lesse av deg børen, slappe av og oppleve litt varme.

– Ja!

– Men så kommer du til treklyngen, du leter, du gjør deg kjent med omgivelsene, og du finner ingen leirplass. Det lille bålet du tenner blir vått og slukner. Og så kommer du ut på den andre siden og ser flere endeløse vidder med snø. Maskingeværet gnager mot skulderen, akillessenen verker, gråteklumpen lager eltedeig i brystet og du ser inn i mer grenseløs ensomhet. Det er akkurat der, på den andre siden av treklyngen, at du står nå.

– Fører, du vet hva jeg snakker om!

– De lange marsjene kan ofte føles håpløse. Men tro meg gutt, jeg har levd lenge, jeg har sett fortvilelsen i øynene til mange marsjerende soldater. De kommer alltid frem til slutt.

– Jeg beklager hvis jeg har gjort narr av deg.

– Vel, hva kan jeg si. Jeg er vant til å bli misforstått.

– Tror deg.

Baltzersen fant frem en pose peanøtter og kastet den over gjerdet. Roger rev den åpen og hugde innpå med store never. Magen hans jublet.

– Roger, kunne du gjøre meg en tjeneste? sa Baltzersen.

– Klart det.

– Et sted i ingenmannsland bor et lite samfunn av folk som ruser seg. Hvis du tilfeldigvis skulle komme over dem en dag, kunne du telle hvor mange de er og finne ut hvilke våpen de har?

– Du trenger en spion?

– Ja. Vi trenger noen som er villige til å kjempe for et samfunn der menn kan bevege seg fritt og leve ut sine talenter og evner.

– Jeg skal fikse det.

– Takk.

28.
Avhengighet

Roger lette halvhjertet etter junkier et par dager, men ga opp. Han fant ikke andre levende vesener mellom de to piggtrådsperringene enn sine medbrakte venner.

Bruno Gjøvik hadde profesjonalisert fisket, noe som ga tilgang på daglige aviser. Avisene fulgte fortsatt jakten på *Homedalsmannen*. En bekjent av Roger uttalte seg, han innrømte at Roger var en sær og arbeidssky mann, at ingen visste hva han drev med på dagene, men han hadde aldri trodd at Roger kunne drepe sju barn i kaldt blod. Dette kom fra en mann Roger hadde snakket med to-tre ganger i livet, men som uttalte seg som 'nær venn av Homedalsmannen'. Hans ekte venner ville ikke snakke med avisene, det ville heller ikke familien.

En ekspert i psykiatri uttalte seg også om Homedalsmannen. Det var en kjent sak at Homedalsmannen hadde gått i psykiatrien i mange år, og eksperten mente at Doktor Mjøls hadde sviktet fullstendig når han ikke kunne snappe opp Homedalsmannens morderiske tendenser. Andre fagpersoner i psykiatrien forsvarte Doktor Mjøls, og mente at notoriske psykopater som Homedalsmannen, som kan drepe mennesker uten å få forøket puls, var langt mer egnet enn vanlige mennesker til å skjule drap.

Avisene inneholdt lange artikler med intervjuer av ofrenes foreldre. En far snakket om hvor vondt det gjorde å få rippet opp de gamle sårene, men at det var verdt det hvis Homedalsmannen endelig kunne lukkes inn bak sprinkler.

Bruno Gjøviks forbedring av fisket sørget for at de fikk tak i mer

mat. De måtte riktignok leve på svensk gummisukkertøy fullt av E-stoffer, en seig guffe som satte seg mellom tennene. Men det holdt sulten unna.

Bruno Gjøvik og Roger diskuterte fiske. Bruno Gjøvik fabulerte om å sette ut noe av gummigodteriet de fisket i tomme hyller rett under dem, i håp om at butikkpersonalet skulle plassere mer godteri der. Eller 'sette ut Djungelvräl for å bygge opp en levedyktig bestand', som han formulerte det. Roger mente det var misbruk av mat. Bruno Gjøvik understreket at han bare tenkte høyt, i tilfelle de en dag skulle få overskudd av snopet. Konseptet med overskudd av mat tiltalte Roger, og det var dette han dagdrømte rundt, da en mann kom inn fra mørket. Det var Krogen. I hånden holdt han en hammer.

– *There's something strange in the neighbourhood*, sang Krogen.

– Hva mener du?

– *Come with me*.

Roger tente en lykt, og sammen med Bruno Gjøvik fulgte han Krogen. Krogen ledet dem til det store ventilasjonsrøret, og deretter langs piggtråden i retning flyplassens yttervegg. Alt var som før, røret gikk fortsatt gjennom totalt mørke og fra seg lave poppende lyder. Roger og de andre hadde de gått der nok til at det var blitt en sti i isolasjonen, han visste at det ikke fantes noe mystisk i nabolaget. Men hammeren Krogen bar på gjorde ham nysgjerrig.

Krogen stoppet da de nådde ytterveggen, og pekte med hammeren mot punktet der røret nådde veggen. Roger lyste, og oppdaget at røret ikke gikk helt inn i ytterveggen. Mellom den hvite betongveggen og røret var det en liten sprekk, og på røret var det en bulk som indikerte at det en gang hadde vært bøyd ut. Kanten på røret var sylskarp, og pigger var smidd inn i jernet. Roger strakk likevel frem armen, han ville se hva som fantes bak kanten. Han planla å ta tak i den skarpe stålkanten og bøye den ut.

– *Stop,* sang Krogen.

– Hva?

– *You can't touch this,* sa han og pekte lenger ned på rørkanten. En stripe størknet blod fortalte at andre hadde prøvd før dem.

– Nei vel. Så hvordan skal vi komme videre?

– *Hammer Time*, sa Krogen.

Han lirket bakhodet av hammeren inn mellom røret og veggen, brukte hammeren som brekkjern, og bendte røret forsiktig ut. Da åpningen hadde vokst nok, plasserte han håndflaten på innsiden av røret og skjøv videre. Til slutt var åpningen så stor at de kunne gå inn i selve røret.

Det første som overrasket Roger da han kom inn i røret, var at det var vindstille. Han gikk i et ventilasjonsrør uten snev av lufttrekk. På innsiden var røret kledd med gjennomsiktig plast, ofte lå flere lag med plast mellom dem og rørveggen. De velkjente poppelydene var logisk nok sterkere enn utenfor røret. Men da de begynte å gå innover røret, stoppet poppingen helt opp.

– *Hello?* sang Krogen.

Ingen svarte, men Roger syntes han hørte mumling.

– *Is there anybody in there?*

Fortsatt var røret stille. Roger holdt lykten, Krogen klemte seg inn til siden av røret for å slippe han forbi. Roger var bare passe entusiastisk over å gå først, men han tok hintet og ledet an.

Poppelydene startet opp igjen.

– Bor det noen her? ropte han,

Poppelydene stoppet.

– Merkelig, sa han, og nølte seg innover, fremoverbøyd, mens han støttet seg mot de plastkledde rørveggene. Av og til lå plasten i så mange lag at de knapt kom seg frem. Han blunket, snublet, kom seg

opp og gikk videre.

Han skvatt da han oppdaget at lykten ikke lenger lyste på plast. Foran ham sperret en syltynn, lang menneskekropp røret. Den tilhørte en likblek mann. Øynene var som sorte grotter, blåsvarte halvsirkler i ansiktet avslørte hvor skjelettets øyehuler gikk. Kinnben og knokler stod frem i den pergamenthvite huden.

– Hvem er du a, kis? mumlet skikkelsen.

– Jeg er Roger, sa Roger.

– Har du noe stæsj, eller?

– Hva mener du?

– Stoff? Greier. Du vet.

– Heroin?

– Æsj, glem det a kis, sa fyren, snudde ryggen til og gikk innover i røret.

Roger og hans to venner fulgte etter. Junkien stoppet.

– Ærre dere driver me a? Trurru ikke jeg har noia nok fra før?

– Nei, jeg tenkte, det kan være vi kan hjelpe dere.

– Med stoff?

– Med å slutte.

– Fins ikke noe hjelp, sa junkien.

– Det fins alltid hjelp.

– Du har ikke filla peil på hva du snakker om. Du hakke vært lenge her, har du?

– Nei, innrømte Roger.

– Når du har bodd under detta taket noen år, er det lissom som om det ikke er noe ... det er svart utafor deg lissom hele tida, også en dag erru svart inni også. Og så bare diller du rundt i mørket uten mål og mening, issolasjon og bjælker og rør og thats it lissom, det er livet ditt. Og så er de greiene så sterke vettu, du bare klarer ikke å stoppe, og du våkner hver morran og det er det eneste du tenker på.

– Men det fins metadon.

– Erru dum inni huet eller? Ska'kke på metadon a vettu. Ingen her som bruker dop.

– Nei. Akkurat.

Røret splittet seg i to, et nytt rør gikk vekk fra det opprinnelige, og i krysset var det ekstra god plass. Der satt to menn til, begge med det samme bleke, utmagrede utseendet. Røret bak dem var helt fylt av gjennomsiktig plast. Mellom bena hadde junkiene hvert sitt store flak av den samme plasten. Roger oppdaget hva de satt med. Det var plast med små luftbobler inni. Bobleplast.

Den ene la en boble mellom fingrene og skviste til. Det sa 'pop'. Den andre tok også en boble mellom fingrene. Igjen sa det 'pop'. Den første la en ny boble mellom fingrene og klemte. Det sa 'pop'. Den andre tok, ikke overraskende, en boble mellom fingrene. Et nytt 'pop' fulgte. Junkien de hadde fulgt dit, satte seg ned i røret, fant et plastflak med en upoppet boble, la den mellom fingrene og skviste. Det sa 'pop'.

Mennene jobbet raskere, poppelydene kom tettere, og Roger gjenkjente den ustoppelige strømmen av poppelyder som ventilasjonsrøret hadde gitt fra seg hele tiden mens de hadde vært på flyplassen. Mennene på bakken poppet bobler med maniske bevegelser og gledeløse ansikt, som roboter.

– Bør dere ikke spise noe? sa han.

En rekke poppelyder fulgte som svar.

– Dere tuller med meg. Det går ikke an å bli avhengig av å poppe bobleplast.

En ny tirade av poppelyder fulgte.

– *This is the road to hell*, sang Krogen.

Roger tråkket forbi boblepopperne på gulvet og lyste seg vei videre

innover røret. Bruno Gjøvik fulgte etter. Det ene røret var fullstendig stoppet til av all den brukte bobleplasten, men i det andre gikk det så vidt an å åle seg frem.

Etter en kort periode med åling stanset Roger. Røret hadde et hull i bunnen. En gammel fiskestang stod oppstilt ved veggen, stangen hadde snøre med en imitert flue i enden.

– Jøss, har du sett denne babyen, chenillegarn på forparten, ekte marabufjær i halen, strøken streamerkrok. Jeg sier deg, Roger, våre øyne er knapt verdige til å se på en slik kvalitetsflue, sa Bruno Gjøvik.

– Greit for meg, sa Roger, han brød seg lite om fiskeutstyret og mer om hullet i gulvet. Røret åpnet seg i en stor ventil som pekte nedover, ventilen var halvveis dekt av en propell som stod stille. Den ga beskyttelse mot innsyn, og etterlot samtidig et stort hull å fiske i.

Under propellen var en lagerhall. Langt borte så han stabler av pakker som var pakket inn i bobleplast. Roger krabbet fremover, passerte luken og så over det andre propellbladet. Rett under propellen lå et digert fjell av bobleplast. Plasten fortsatte innover i lagerrommet, det var tilsynelatende uendelige mengder. Dette dopet var tilgjengelig som bananer i jungelen. Roger ble stresset av synet.

– OK, vi stikker, sa Roger.

– Ja, greit, la meg bare trimme denne babyen, sa Bruno Gjøvik, og kastet ut lina. Han sveivet raskt opp et stort flak av bobleplasten.

– Jøss, her biter det hissig, sa han.

– Med all respekt å melde, jeg tror ikke fisket er noen stor utfordring her, sa Roger.

– Si ikke det, sa Bruno Gjøvik og kastet ut snøret igjen.

Roger så på mens den hvithårede mannen pisket fluen elegant mellom to bobler uten å poppe noen av dem. Bruno Gjøvik var i gang. Han fisket flak og små og store ruller av bobleplast, han testet ut forskjellige kastteknikker, og svarte ikke på spørsmål.

Roger trakk seg tilbake til samlepunktet. Der satt det nå fire menn. Tre radmagre, bleke junkier, og en mann med engelsk pop-syndrom. Alle poppet bobleplast.

– Krogen, det er på tide å dra, sa Roger.

En sky av poppelyder fulgte.

– KROGEN!

– *I need a little time*, sang Krogen

– Krogen, stopp! Du blir som dem, sa Roger.

Roger tok tak i Krogen og forsøkte å trekke ham opp på bena. Krogen dultet til ham hardt med albuen. Den andre armen brukte han til å poppe bobler.

– *Go on now go. Walk out the door.*

– Jeg går ikke uten deg.

– *Just turn around now. You're not welcome anymore.*

Krogen kjørte sitt-ned-taktikk, han var tung og kompakt, og vant. Roger slapp ham, lot ham bli igjen hos bobleplasten, og tuslet alene ut av røret. Bakfra kom en jevn strøm av poppelyder.

29.
Isfront smelter

At Krogen ikke kom tilbake til leiren var greit for Roger, mens Suzanne klaget over mangelen på musikk. At Baltzersen ikke kom tilbake var helt greit for Suzanne, mens Roger godt kunne hatt noen å snakke med om tilværelsens bunnløshet. Det de to var helt enige om, var at de savnet Bruno Gjøvik. Selv om fiskeutstyret hans fortsatt var i leiren, var hverken Roger, Suzanne eller Trygdesnyltermann i stand til å repetere de klokkerene kastene som Bruno Gjøvik hadde hentet sukkertøy med. Matstrømmen tørket inn. Til stadighet trakk de inn i røret for å få Bruno Gjøvik til å fiske mat til dem. Men når Bruno Gjøvik ikke fisket bobleplast, poppet han den, og han ville bare sjelden ut av røret for å fiske mat. Junkiene hadde fått en dyktigere fisker, de var flere, og den jevne strømmen av poppelyder var mer intens enn før.

En kveld på trepallen skuet Roger ut i mørket. Sulten gnog i magen, bekymringene for hva Staten kunne gjøre med ham, vennene hans og familien hvilte tungt på skuldrene.

– Vet du, jeg trodde aldri jeg skulle si dette. Men jeg savner myrene på Homedal, sa han.

– Jeg også, sa Suzanne.

– Av og til var myrlukt godt. For eksempel når det var småfrossent og is i myra.

– Jeg vet. Da jeg bodde i Hovedstaden pleide jeg å ta lange turer inn i skauen for å se noe skikkelig myr, sa Suzanne.

– Det var noe estetisk med myra. Plantene var variasjoner over de samme fargene. Ingen stilbrudd. Ren klasse hele veien.

– Sant. Og så var den så myk å gå på. Uten at man fikk glass i seg.

– Myr slår gul isolasjon ned i støvlene.

– Mm ...

Suzanne smøg seg inntil ham som en katt, han kunne kjenne armen hennes mot sin. Hun var varm og myk, og fortsatt, etter alle disse døgnene på et sted hvor den eneste vaskemuligheten var et dryppende rør, duftet hun som frisk kaprifol og timotei. Inni han begynte noe hardt å smelte igjen. Vage minner om vonde nedturer streifet forbi. Fornuften hans hvisket at han skulle trekke seg vekk. Følelsene hans brølte at han skulle bli.

Han stakk hånden i lommen. Han hadde lovt seg selv at han ikke skulle. Men hvis han virkelig mente det, burde han ha satt fangsten fri igjen den dagen han fisket den.

– Jeg har noe til deg, sa han, og trakk frem en flakong av den dyreste parfymen i tax-free-butikken.

– Åh, tusen takk! sa Suzanne, og tok imot.

Hun ga han et kyss på kinnet. Elektriske ilinger gikk gjennom kroppen hans. De satt helt stille i mørket, Roger forsøkte nølende å kjærtegne halsen hennes med fingeren. Hun lot ham gjøre det. Han lot fingeren gli frem og tilbake over haken og halsen, med sporadiske utflukter bak øreflippene, og han kunne ikke lenger kjenne sulten sin. Poppingen fra rørene var blitt sjarmerende kvekk fra en froskedam. Isolasjonen var gule maismarker som tok seg igjen etter en lang dag i solen. Den lange tiraden av en tale som Baltzersen lirte av seg langt inne i nabolandet, var et fjernt symfoniorkester som spilte opp mot crescendo.

– Blir du lei deg hvis jeg forteller at Bruno Gjøvik allerede har fisket sju flasker til meg av denne parfymen? hvisket hun.

30.
Kidnappet

Roger våknet med syngende småfugler i hjertet. Han hadde fått nytt livsmot til å ta tak i verden. I hodet sitt satte han opp en ønskeliste over ting han kunne gjøre. Selv om han hadde brukt internetterminalen på flyplassen, hadde ikke Staten kommet og hentet han. Da burde den være trygg. Han planla å ta seg ned dit og sende en mail for å berolige sin mor og far om at han ikke var morder.

Han ville også gjøre noe for å stoppe avhengighetsproblemene i samfunnet. Det burde være mulig å starte en holdningskampanje mot popping av bobleplast.

Og et sted bak i hodet levde drømmen om å slå Staten. Hvis han kunne finne identiteten til Staten, hadde han et mektig pressmiddel. For å nå det målet måtte han finne en som jobbet i De Hemmelige Tjenestene, deretter finne sjefen hennes, finne sjefen hennes igjen, og jobbe seg oppover hierarkiet til han fant toppen. Det kom til å ta tid og krefter. Men hvis han kunne få Suzanne til å kysse ham på kinnet, hvorfor kunne han da ikke også avsløre Staten?

Roger lå på ryggen, så opp i takbjelkene og drømte vakre drømmer, da mennesker kom ut av mørket. Fire kvinner stod foran ham med skarpe spyd, filt til av bagasjetraller.

– Hva skjer? sa Roger.

– Vi tar dere til fanger, sa Jeanne d'Arc.

– Hvorfor?

– Baronen ruster opp til krig. Snart får vi en hær av mannssjåvinister mot oss.

– Det har ikke noe med oss å gjøre.

– Dere er potensielle fiender, og vi kan ikke ta sjanser.

De tre andre kvinnene kastet seg over ham. Roger forsøkte å vri

seg løs, men overmakten var for sterk, han ble tvunget i bakken og bundet på hendene. Liggende på magen så han at fire andre kvinner bandt Suzanne. Roger så seg rundt i alle retninger. Trygdesnyltermann var ikke å se.

– Hva heter du? sa den første kvinnen.

– Johnny Bunzenbrenner. Og hva heter du, sa Roger.

– Du kan kalle meg Jeanne d'Arc, sa kvinnen.

Roger ristet på hodet. Hitler levde i det minste i forrige århundre, Jeanne d'Arc hadde vært død i seks hundre år. Ikke rart pasientene på psykiatriske poliklinikker var mentalt friske, når alle gærningene bodde i dette miljøet.

– Hill deg. Hva vil du tiltales, hærførerinne? sa han.

– Jeg *er* ikke Jeanne d'Arc, er du svimmel? Det er bare et navn de andre her kaller meg.

– OK, jeg trodde ...

– Vi vil ikke bruke våre ekte navn, vil vi, Bunzenbrenner?

– Kanskje ikke, rødmet Roger.

Både Roger og Suzanne fikk bind for øynene. På poppelydene som økte i lydstyrke skjønte Roger at de ble ført til ventilasjonsrøret. Deretter, gikk de oppover, så nedover, poppelydene havnet bak dem og ble svakere mens de gikk. De hadde passert sperringen. Da øyebindene ble fjernet, var de langt inne i feministenes land. Roger så seg rundt i det nye området og nikket anerkjennende.

De var tilbake til luksusen han var blitt vant til i kjøpesenteret. Gulvet var ikke av isolasjon, men av treplanker, i taket hang lysekroner, han så stoler og bord, kjøleskap, kjøkkenutstyr, kommoder, klesskap og bokhyller. Det var ikke noen senger i synsfeltet, flyplasser har lite av den slags. Men han så en sofa.

– Dere trenger ikke binde meg, her kan jeg være frivillig, sa Roger.

– Dere er fanger, sa Jeanne d'Arc.

– Men ærlig talt. Suzanne er jente. Og jeg støtter kvinners kamp for like rettigheter, sa Roger.

– Ja. Han er en bra fyr, bekreftet Suzanne.

– Vi kan ikke stole på dere.

– Jo, dere kan faktisk stole på oss. Folk kaller meg ikke Roger uten grunn, sa Roger.

– Rart, med ditt rulleblad, sa Jeanne d'Arc.

Hun holdt en avisforside foran nesen hans. Det var omtrent som å se seg i speilet, bildet av han på forsiden var like stort som hans eget hode. Overskriften lød «– *Slik parterte Homedalsmannen min datter*».

– Det er løgn. Du som gjemmer deg her, vet bedre enn de fleste hvilke mektige krefter som fins i landet. De er ute etter meg, sa han.

– Ja. Avisene skriver bare humbug om ham. Han er til å stole på, sa Suzanne.

– Vi får se på det. Etter bevis 2.

– Bevis 2?

Jeanne d'Arc så fra kvinne til kvinne i troppene sine.

– Hvor er du, Sia? sa Jeanne d'Arc.

– Her, sa Sia.

– Spill av opptaket.

Kvinnen de kalte Sia holdt en opptaker i hånden. Nå slo hun den på. Lyden av Baltzersens stemme lød bak en sky av opptaksstøy.

– *Roger, kunne du gjøre meg en tjeneste?*

– *Klart det.*

– *Et sted inntil det store ventilasjonsrøret bor et lite samfunn av folk som ruser seg. Hvis du tilfeldigvis skulle komme over dem en dag, kunne du telle hvor mange de er og finne ut hvilke våpen de har?*

– Du trenger en spion?

– Ja. Vi trenger noen som er villige til å kjempe for et samfunn der menn kan bevege seg fritt og leve ut sine talenter og evner.

– Jeg skal fikse det.

Da opptaket var over hadde Suzanne fullstendig skiftet ansiktsuttrykk. Hun var rasende.

– Spionerer du for de tullingene? Spionerer du for en fyr som tror han er Hitler og som mener at kvinner ikke skal tale i forsamlinger? bjeffet hun.

Roger stønnet.

– Jeg bare jattet med ham ...

– Du vil ha et samfunn som er lagd for menn. Med kvinner som slaver.

– Suzanne, det er ikke sant!

– Hold kjeft, ditt avskum. Jeg vil ikke snakke mer med deg.

Roger så opp på Jeanne d'Arc med sitt mest uskyldsblå blikk.

– Jeg har ikke gitt dem noen opplysninger, sa Roger.

– Dine ord er verdiløse, barnemorder, sa hun.

Taklysene ble slukket, men i skyggene voktet to vakter på dem, beväpnet med skarpe lanser. Mørket var ekstra svart den kvelden.

– Suzanne, på en måte er dette din skyld, hvisket Roger.

– Ja, det hjelper jo.

– Jeg var desperat ...

– Ikke snakk til meg.

– ... fordi jeg var forelsket i deg.

– Særlig.

– Jo. Jeg forelsket meg i deg. Men du var utilnærmelig og hang med Krogen hele dagen. Jeg ble deprimert, og snakket med Baltzersen.

Han trøstet meg, og akkurat der og da var jeg tilgjengelig. Så, OK, han ba meg om å spionere, og jeg sa ja, men jeg har ikke snakket et ord med ham siden da.

– Så vakkert. Din kjærlighet til meg var så sterk at den drev deg rett inn i fascisme. Ærlig talt, Roger. Du finner på historier som passer til situasjonen. Nå trenger du meg, fordi jeg er kvinne i en feministleir, altså later du som om du var forelsket. Når vi er ute av denne knipa, flirer du meg bare opp i ansiktet.

– Det er sant. Be dem om å spille av hele opptaket, så kan du høre selv.

– Bah. Løgn er jobben din, og du har aldri sluttet, du har bare blitt dårligere.

– Jeg lyver ikke til deg, Suzanne.

– Kan du se meg i øynene og sverge på at du aldri har løyet til meg?

Roger visste det, han skulle svare 'ja' som ren refleks på slike spørsmål. Men bildene av en Suzanne som hoppet rundt på sofaer og stoler etter en større lottogevinst, flashet gjennom hodet hans. Og lyden som datt ut av munnen hørtes mer ut som et 'ææh'.

– Ikke snakk mer til meg, sa hun.

De neste dagene i fangenskap ble harde. Kvinnene nektet å by Roger verken mat eller vann før han hadde gitt fra seg alle opplysninger om Baronen og Baltzersens krigsplaner. Og Roger hadde ikke noe informasjon.

Suzanne var fortsatt sint på Roger, og i perioder valgte hun å ta det ut på ham. Roger var en skruppelløs, løgnaktig snik, en forvokst slimål som forsøkte å leke med andres følelser for moro skyld. Suzanne var heller ikke lenger helt sikker på at mannen ikke drepte barn.

Utpå den første dagen gikk fangevokterne lei av kjeftingen hennes,

og Suzanne ble ført bort. Roger ante ikke hvor Suzanne ble av, om hun ble holdt i lenker, om hun ble torturert for opplysninger hun ikke hadde, eller om hun var satt fri og mesket seg med det beste fra kafeteriaen under dem.

Gjennom dagen ble han voktet av forskjellige, sinte feminister. Han hadde ikke særlig fremgang med å tigge mat. På kvelden la Sia ham under et dryppende vannrør, slik at en dråpe vann med jevne mellomrom traff pannen hans. Vannet rant ned i håret, og selv om han strakte tungen kunne han ikke drikke noe. Det var tortur.

Hun ville at han skulle tegne et kart over mannssjåvinistenes leir. Han ble spurt om alle mulige detaljer, om hvor langt det var fra piggtrådgjerdet deres og til leiren, hvilke rørnett man kunne skjule seg bak ved leiren, og hvor det fantes kontrollposter og vakter. Roger gjentok om og om igjen at han ikke hadde vært der inne.

Rett etter midnatt tok selveste Jeanne d'Arc over vakten. Hun la seg på en annen taktikk, hun serverte ham vann og matet ham med appelsinbåter.

– Jentene sier at du ikke vil snakke, sa hun.

– Jeg vet ikke noe.

– Du sa mye pent om likestilling den første dagen vi møttes. Var alt det løgn?

– Nei. Jeg er for rettferdighet. Og likestilling er rettferdighet. Alle menn har kvinner de er glade i, gode menn vil ikke at deres mødre, søstere eller døtre undertrykkes eller feilbehandles.

– Bra. Så. Her har du en gjeng menn som vil ta over hele området og herske over oss, og en gjeng damer som er fornøyd med å dele taket i to og være i fred på sin halvdel. Hvis du faktisk er for likestilling, hvem vil du hjelpe?

– Dere, selvfølgelig, men ...

– Men?

– Du sier dere er fornøyd med å være i fred på deres halvdel?

– Ja.

– Så dere prøver ikke å erobre den andre siden.

– Nei.

– Hvorfor spør dere da om alle disse detaljene om hvordan det ser ut der borte.

– Aha.

Jeanne d'Arc ble stille i en periode.

– Nå?

– Jeg skal være ærlig med deg. Vi vil gjerne ha tilgang på den grønne sonen. Det er alt vi vil vite av deg. Hvor den grønne sonen ligger.

– Men jeg har virkelig ikke vært i Baronens land.

– Du har bodd ved gjerdet. Noe må du vite.

– Vi har lyst innover med lykt, og alt vi ser er den samme trøstesløse isolasjonen. Hvis det er et grønt område der inne, ligger det lengre inn enn lyset vårt kan lyse.

– Er du blåst? Den grønne sonen ser ikke grønn ut.

– Ikke?

– Jeg snakker om den grønne sonen i tollen. Vi trenger landet som ligger rett over tollen.

– Aha.

– Vet du hvor tollen ligger?

– Nei, seriøst. Jeg har ikke vært der inne.

Roger forventet seg mer kjeft og tortur, slik hadde hele dagen vært. Men Jeanne d'Arc ga ham enda en appelsinbåt. Roger tygde og svelget. Jeanne d'Arc betraktet ham taust. Etter en lang dag var feministene tomme for spørsmål.

– Hva skal dere med tollen? Fiske narkotika? spurte ham.

– Nei. Vi vil ha en hund.

– De tøffe damene vil ha en bissevov. Så søtt.

– Det er ikke søtt. Vi vil kidnappe en kjønnsdiskriminerende kjøter. I feminismens navn.

– Hvordan kan en hund være kjønnsdiskriminerende?

– Du ville ikke trodd meg om jeg fortalte deg det.

31.
Roger går ned

Natten forløp med mindre og mindre dialog. Roger fikk ikke svar på flere spørsmål om tollen og hunden. Han fikk heller ikke vite noe om Suzanne. Appelsinbåtene tok etterhvert slutt. Han var i ferd med å sovne, da han hørte panisk roping i det fjerne.

– DE KOMMER! hylte en kvinnestemme.

– Hva skjer? svarte Jeanne d'Arc, som fortsatt satt vakt ved Roger.

– DE KOMMER! FLYKT!

– Kommer Hitler?

– VERRE!

– Å Herre Gud, sa Jeanne d'Arc,

– Hva er verre enn Hitler, spurte Roger. Han lå fortsatt svinebundet på magen.

– Staten. Lykke til, ropte hun i det hun sprengløp innover i kjøpesenteret. Roger så bevegelser i mørket, kvinner i vill flukt i alle retninger, kropper som forsvant inn i åpninger mellom isolasjoner og rør og ble borte. En kort periode var taket en maurtue.

En kort periode ble området stille som aldri før.

Deretter startet marerittet.

En luke i gulvet åpnet seg, og lyset veltet inn. En gedigen halogenlykt var det første som kom opp av luken, det var som om en bil med påslåtte tusenmeterlykter hadde parkert rett foran øynene på Roger, han myste og måtte holde øynene lukket i lange perioder.

Bak lyset fra lyskasteren skimtet han en høy skikkelse.

– Dette er Politiet! Hvis du kan høre meg, er du arrestert, ropte stemmen med voldsom kraft gjennom en megafon.

Lyskasteren gikk en runde i det store rommet. Ikke en sjel var å se. Med unntak av mannen som lå ferdig svinebundet på en trepall.

Roger vred på seg og forsøkte å få løs en finger fra tauene så han kunne knyte seg løs. Fortsatt var det håp. Hvis han bare kunne få av seg tauene før Staten fikk kloa i ham.

– Spillet er over. Kom ut i lyset, ropte politimannen og sveivet lyset en ny runde.

Ingen bevegelser var å spore.

– Dere gjør det bare verre for dere selv, sa mannen.

Lyset var ferdig med å sirkulere, det låste seg på Roger.

Roger vred seg og peste. Lyset kom et skritt nærmere. Og enda et. De tunge stegene fra Statens mann forplantet seg i treunderlaget og føltes som små spark i magen.

– Hva har vi her? sa politimannen langsomt. Stemmen var mørk som koks.

– Mfargh, sa Roger med munnen full av hampetau.

– Har du sett. Selveste Homedalsmannen!

– Jeg er uskyldig, sa Roger. Lyskasteren hadde nådd helt frem til øynene hans, lys var alt han så.

– Og ferdig innpakket.

Kraftige armer grep rundt Roger og løftet ham opp. Han havnet opp ned på ryggen til politimannen. Han basket og kjempet imot, men uten ben og armer var motstand bare en vits.

– Vi har lengtet etter deg, sa politimannen.

– La meg gå. Vær så snill!

– Det er det dårligste forslaget jeg noen sinne har hørt, sa politimannen og stabbet tungt bortover trepallene med to menns vekt på føttene.

– Jeg kan gi deg penger.

– Ja, det skal du ha. Jeg får en million i dusør for dette, mann! Familien kan flytte til et større hus.

– Nåde! Slipp meg! sa Roger.

– Hvis du skal sipe, ikke gjør det på jakken min, sa politimannen.

– Du vet ikke hva de gjør med folk. De sender meg til konsentrasjonsleir i Sørishavet!

– Send meg et postkort.

Roger ble båret ut av himlingen mellom takene. Mens han hang opp ned på politimannens rygg registrerte han en stige, stigen stod støttet mot kanten av et porselenstoalett. De var tilbake i det samme avlukket som han, Bruno Gjøvik, Krogen og Baltzersen hadde klatret opp gjennom den dagen de kom til flyplassen.

Stigen ble flyttet og han ble varsomt lempet ned på porselensstolen. Politimannen strakte seg og dro på plass luken i taket. Først nå så Roger ansiktet hans.

Mannen over ham var definitivt ikke en politimann. Han var Trygdesnyltermann.

– Herlig, utbrøt Roger. Adrenalinet pumpet vilt rundt i kroppen.

– Hysj, hvisket Trygdesnyltermann.

– Fy søren som du skremte meg, sa Roger og pekte på adamseplet sitt. – Hjertet mitt kjennes ut som om det er her oppe.

– Lavere.

– Nei, jeg kødder ikke.

– *Snakk* lavere.

– Åja.

32.
Trygdesnyltermann logger av

Trygdesnyltermann løslot Rogers ben fra tauet. Armene lot han forbli bundet. Han tok tak i vennens overarm, og førte ham ut gjennom en av flyplassens korridorer. Det gikk uten problemer, til de havnet i en heis med andre mennesker som stod tett inntil dem. En eldre kvinne ga fra seg et halvkvalt hyl da hun kjente igjen Homedalsmannens ansikt.

– Alt er under kontroll, frue, sa politimannen som holdt barnemorderen. Heisen åpnet seg og politimannen førte morderen med hard hånd i retning flyplassens pakkesentral. Kvinnen ble beroliget av å se lovens harde hånd ta tak i situasjonen. Hun fulgte ikke etter dem.

Trygdesnyltermann åpnet forsiktig døren til den store lagerhallen som inneholdt bobleplast. Lageret var folketomt. Men det var et langt stykke opp til taket hvor ventilen lå. Det store fjellet av bobleplast ville neppe bære dem.

– Hvordan skal vi løse dette, sa Roger.

Slapp av, sa Trygdesnyltermann, og lagde en høy plystrelyd.

Tiden gikk. Ingenting skjedde.

Trygdesnyltermann gjentok plystrelyden.

Lave poppelyder hørtes ovenfra.

– BRUNO! Ditt dophue! ropte Trygdesnyltermann.

Endelig ble et fiskegarn kastet ned av ventilen. Trygdesnyltermann lot Roger klatre opp først. Roger vinglet frem og tilbake i garnet, han forsøkte å klatre, men satt fast. Heldigvis halte Bruno og Krogen ham opp som en last skrei.

I det han bøyde unna propellen og ålte seg opp gjennom den trange ventilen, gikk døra til lageret opp under ham. Han halte seg inn i

bobleplastrøret.

– HAH! De sier det går nedover med meg, men du er det største jeg har tatt på garn, sa Bruno Gjøvik.

– Hysj, sa Roger. Han snudde seg og så ned. I lageret flommet en skokk ekte politimenn inn gjennom døren. Den falske politimannen var omringet av bobleplast og politi. Det fantes ikke andre dører ut, det fantes ikke vinduer, rommet var langt mer kompakt enn trygdeetatens regelverk. En legende var i ferd med å få sin triste slutt.

– Neiiii … stønnet Roger lavt. Forsiktig halte han inn restene av garnet.

Under ham holdt politimennene i Trygdesnyltermanns hender og ben, de løftet ham og bar ham i retning utgangen. Trygdesnyltermann kastet et blikk opp i ventilen, Roger møtte blikket hans et kort sekund. Øynene var som knust glass.

Resignasjonen gjorde inntrykk på Roger. Trygdesnyltermann hadde lært ham alle triksene i boka, Trygdesnyltermann hadde fintet fiendene hans ut i trøbbel siden barneskolen. Trygdesnyltermann hadde alltid beskyttet ham. Nå, når Staten bar ham ut av lagerrommet, ante det ham at det kunne være siste gang han så vennen. Roger følte seg mer deprimert og alene i verden enn noensinne.

Hånden hans grep et flak bobleplast. Skjelvende fingre lette etter en upoppet boble.

33.
Et sagn om en hund

Den neste tiden bodde Roger inne i røret, sammen med Krogen, Bruno Gjøvik og de andre junkiene. En sjelden gang fisket de mat. Resten av tiden poppet de bobleplast. Under dem, i bobleplastrommet, foregikk en form for etterforskning, uniformerte politimenn kom og gikk. Roger fryktet at Staten når som helst kunne oppdage hva som foregikk bak ventilen. Likevel føltes det tryggere å bo i røret, enn å bo i ingenmannsland og vente på å bli kidnappet igjen, enten av feminister eller mannssjåvinister.

Dagene gikk i ett. Det underlig fascinerende med bobleplast grep Roger. Å poppe bobleplast hadde aldri hatt draget på ham ute i verden, men her, i en mørk tilværelse av støv, rør og isolasjonsmateriale, var bobleplasten kongen av underholdning.

En dag kom han i prat med en av de innfødte.

– Øy, kis, erru her?

– Ja, sa Roger og poppet en boble.

– Harru vært her mange da'er?

– Mm, sa Roger og poppet en boble.

– Å mange da?

– Ja, sa Roger og poppet en boble.

– Ey, kis, kanke du værra nykter litt a, jeg vil prate, sa junkien og tok fra ham bobleflaket.

– Æh. Et par uker kanskje.

– Åssen havna du på kjøre'a?

Roger rettet seg opp i ryggen, den verket av å ha sittet lenge i samme stilling, og han ga seg til å analysere hvordan han hadde endt opp i et defekt ventilasjonsrør på en flyplass.

Han fortalte hvordan han hadde mistet vennene sine en for en, til

mannssjåvinister, feminister, Staten og bobleplast. Han fortalte at han ville bli jaget av Staten hvis han gikk ned fra taket, og at han ville bli jaget av feminister hvis han gikk ut av røret. Han beskrev hvordan feministene hadde bundet ham.

– Alle her oppe har tørnet fullstendig, Trygdesnyltermann hadde den siste klare hjernen, og han er tatt av politiet. Baronen og Baltzersen egger til strid, mannssjåvinistene vil ha kontroll over hele taket. Sia driver vanntortur, og feministene vil kidnappe en hund. Snart har du full krig der ute.

– Å sa du nå, sa du at dem sku kidnappe en hund?

– Ja.

– Kult a. Fortell a.

– Det er ikke så mye jeg vet. De vil kidnappe en hund som er imot likestilling.

– Ja, for det vet bikkjer alt om.

– Det er det de skal, de skal ta en hund som jobber i tollen og som er kjønnsfascistisk.

– Fy søren, kis, du er ødelagt i huet ass.

– Det er jo det jeg sier, sa Roger og poppet en boble.

– Aha. Da er det gamle sagnet sant, sa Bruno Gjøvik fra lenger inne i røret.

– Hvilket gammelt sagn? sa Roger.

Bruno Gjøvik la fra seg bobleplasten og kravlet bort til dem. Han satte seg i lotusstilling inne blant bobleplastpopperne og begynte å fortelle.

– I etasjen under oss fins det en tollstasjon.

– Det vet til og med jeg a, kis.

– Og i tollen jobber tollerne hele dagen med å huke inn narkotikamistenkte.

– Veit a det å jeg.

– Tollerne har hjelp av hunder. Hundene lukter på alle passasjerene, og peker med forlabben på folk som lukter narkotika. Når hunden markerer, må tolleren ta med den mistenkte inn på kroppsvisitasjon. Tollerne må klemme på hver eneste kvadratcentimeter av kroppen til doperne. I blant må de kle dem splitter nakne, og på en dårlig dag må de trekke på seg gummihanske.

– Jeg tror de liker sånne hulromsvisitasjoner.

– Nei. Tollere, og det fins selvfølgelig unntak, men tollere er ofte harde menn, oppdratt i den samme machokulturen som politi og militære. De er redde for å ha for mye kontakt med sin feminine side. Å klå på mannlige narkotikamisbrukere hele dagen kan være vanskelig for dem. Og problemet er at narkotikamistenkte også normalt er menn. Ofte uvaskede, bleke, radmagre og stinkende, iblant ganske attraktive.

All klåingen på disse mennene skapte murring i tolletaten. De beste tollerne søkte andre yrker, maste om mer lønn, hele tollverket ristet i grunnvollene. Staten hadde problemer.

– Så hva skjedde?

– Helt diskré, uten en dag streik, uten en krone i lønnsøkning, ble situasjonen løst. Og det sies at løsningen kom fra noe som kalles Hemmelige Tjenester.

– Aha! sa Roger.

– Da løsningen var på plass, fikk tollerne stadig oftere kroppsvisitere kvinner. Og ikke hvilke som helst kvinner, det var yppige kvinner med former, pornomodeller, artister og filmskuespillere. De tøffe gutta sluttet å søke seg vekk fra tolletaten, tolleryrket ble populært igjen, tollerutdanningen måtte øke inntakskravene.

– Men hva var løsningen?

– En hund.

– Her kommer det frem.

– De Hemmelige Tjenestene trimmet om en av narkotikahundene. Nå markerer den ikke på narkotika, men på silikon. Den peker stort sett på kvinner med vulkanisert brystkasse.

– Mener du gummipupper?

– Det kan du kalle det. Jeg skjønner godt at feministene vil kidnappe silikonhunden.

34.
Krigspreludium

En dag hørte de lyder i røret. Dype bassrøster og skritt røpte at noen kom innover gjennom bobleplasten. Pulsen steg, Roger sluttet å poppe bobler. Han fryktet at det var Staten som kom. Skrekken steg da han så uniformene.

Deretter gjenkjente han uniformene. Det var stjålne flykapteinuniformer. Junkiene var funnet av en ekspedisjon fra Baronens land.

Flykapteinene som kom i den første ekspedisjonen var hyggelige, røslige karer. De var ubarberte og ikke helt nybadet, huden var furet og hardbarket av glassfiberull og støv. De brakte mat og gaver, snakket med beboerne i røret, og poppet til og med noen bobler i godt lag. Flykapteinene fortalte grove vitser, lo og koste seg.

To dager senere kom en ny ekspedisjon, bestående av flere menn kledd i flykapteinuniformer. De var glattkjemmede, barberte og rene, de ville ikke røre bobleplasten, og de hadde en annen glød i blikket. De fortalte ikke grove vitser, de fortalte om behovet for å ha en tro, en ballast som rettesnor i livet, de forklarte at kvinnen var lagd fra et av mannens ribben og var ment fra naturens side å være menn underdanige.

– Kjenn i sjelen deres, karer. Hva vil dere? Dere vil deres eget beste, ikke sant? Dere tenker mest på dere selv?

– Jo. Jeg er kanskje litt egoistisk iblant, sa Bruno Gjøvik.

– Egoistisk er et ladet ord. Vi menn er ment å tenke på oss selv, det er i vår natur, vi skal ikke skamme oss over det eller prøve å endre på det. Det er universet som snakker til oss og forteller oss hvordan vi er ment å oppføre oss. Kvinner, derimot har en hang til omsorg og altruisme. Det er kvinnens natur. De er født for å oppdra våre barn og å støtte og hjelpe oss på vei mot de store bedrifter vi skal utføre.

– Jo, men det er også vår natur å reagere på urettferdighet. Og er ikke likestilling mellom menn og kvinner det mest rettferdige? sa Roger.

– Hva er rettferdighet? Er det rettferdig at en mann skal undertrykke hvem han er?

Beboerne i røret var tankefulle da de striglede flykapteinene hadde dratt.

Den tredje ekspedisjonen flykapteiner var preget av alvorlige, bestemte menn som flyttet seg med raske, harde bevegelser. Blant dem var både Baronen og Baltzersen. Baltzersen varmet opp stemmen og holdt en tale med en suggererende intensitet og innlevelse.

– Dette er ikke kampen for noen dusin menn her oppe. Dette er kampen for alle menn. Det er kampen for mannen som mister jobben fordi en mindre dugelig kvinne kjønnskvoteres inn. Det er kampen for mannen som ikke får se VM-finalen i fotball fordi den kolliderer med *Days Of Our Lives*. Det er kampen for mannen som aldri får se barna sine fordi moren traff bra med kjoleutringningen i en rettssak. Vi skal skape et samfunn som viser at kvinnen fortsatt er lykkeligst når hun blir kuet og prylt med kjærlig hånd. Vi skal vise alle menn at det nytter! Vi skal bli legender!

Da Baltzersen hadde talt ferdig, fikk han applaus. Krogen, Bruno Gjøvik og junkiene så på hverandre, og nikket anerkjennende.

– Rocka tale, kis.

– Du kan ikke ta fra ham at han har noen poenger, sa Bruno Gjøvik.

– *I felt he'd found my letters and read them each one out loud*, sang Krogen.

Roger poppet en boble. Da den første boblen brast, fulgte de andre kjapt opp. De velkjente poppelydene fylte røret.

– Reis dere og kjemp, soldater, sa Baltzersen.

En rekke poppelyder fulgte.

– Stå opp for saken! sa Baltzersen.

Strømmen av popping forble uforandret.

– Vent litt a kis ...*pop*

– Det er helt kult det dere gjør ass ... *pop*

– Skal bare ta disse rakkerne *pop* ... sa Bruno Gjøvik.

Baltzersen agiterte en hel kveld før han og Baronens menn ga opp. Ingen av bobleplastpopperne meldte seg frivillig for felttoget.

Den fjerde kommisjonen av flykapteinuniformerte menn bestod av to digre menn. De trengte seg vei gjennom røret og dro en lang kabel etter seg. Den ene bar på jernplater, den andre hadde et sveiseapparat i hendene. De dyttet unna junkiene og frem til ventilen som Bruno Gjøvik fisket bobleplast gjennom. Den hvithårede fiskeren ble brutalt lempet vekk. Junkiene hylte, lugget og kløp, Krogen bet en av mennene i leggen, Bruno Gjøvik løp mot dem som en pusekatt som trodde den var en tiger. Men alle angrep prellet av de store karene. De jobbet utrettelig på oppgaven, de sveiset tunge jernplater grundig på plass foran røret. Innsiden av røret ble mørkere enn noensinne. Ventilen ble totalt sperret.

– Sånn. Ikke mer bobleplast. Dere melder dere kampklare for Føreren innen kvelden, sa mannen som sveiset.

– Er dere ikke med oss, er dere mot oss, brummet mannen med jernplatene.

– Vi kommer tilbake, sa sveiseren.

Da flykapteinene forlot åstedet var de bobleplastavhengige var omgitt av kompakt jern, uten noe å brekke seg vei igjennom jernet med. Det eneste mulige valget hvis man skulle ha mat var å gå ut av røret, og gikk man ut av røret ble man involvert i krig.

De seks beboerne i røret ventet i det lengste med å gå ut. Den siste bobleplasten var poppet, hvite, tynne hender skalv som aspeløv i

høststorm, stemningen var seig.

– *I can't get no satisfaction*, sang Krogen.

– Gi meg bobler! Du har bobler, kis! sa junkien og ristet i Krogen.

– *I've got none*.

– Hvor er de jeg lånte deg i går!

– *Over the hills and far away*, sang Krogen

– Nei! Du har gjemt dem! sa junkien og veltet seg over Krogen.

– *Fuck you!*

Krogen og junkien begynte å slåss, Krogen langet ut et spark og traff en annen junkie i hodet, denne kastet seg inn i slåsskampen om ingenting. Krybben var tom, hestene bet hverandre.

Roger hadde sett seg lei. Festen var over, folk slåss inni røret, folk slåss utenfor. Det var på tide å stikke av mens han ennå kunne. Han tok med seg garnet som de hadde brukt til å hale ham opp med, og trakk ut mot ingenmannsland for å se om han fortsatt kunne fiske opp noe seigt svensk sukkertøy. Han bøyde vekk rørkanten og hoppet ut i isolasjonen. Det var en uvant følelse å kunne stå oppreist.

Da han nærmet seg den gamle leirplassen håpte han hardt at Suzanne var kommet tilbake. Men trepallene lå like folketomme som de hadde forlatt dem den dagen de begge ble tatt til fange av feministene. Fiskeutstyret var borte, og garnet kunne ikke hjelpe ham til mat, han visste av bitter erfaring at sigaretter var det eneste som kunne tas med garn herfra.

Alt var stille. Selv ventilasjonsrøret, nå som poppelydene var borte. Tankene hans våknet igjen, som om all hjerneaktiviteten hadde vært låst i ett område, og nå som tankene ikke lenger hadde noen grunn til å være der, kom de ut i åpent landskap og kunne bevege seg fritt.

Roger antok at folk kom til å lete etter ham. Han brukte det Bruno Gjøvik hadde lært ham om å sette bunngarn, og la garnet som en sikring i tilfelle noen angrep ham.

Teppene fra leirplassen brukte han til å bygge seg et rede oppe blant takbjelkene, tett og brunt som en sommerfuglkokong. Han la seg til rette i ullkokongen og skuet ned i mørket. Han kunne skimte piggtrådkantene over sperringene. Inne i feministland så han en liten skog med fakler. Damene var samlet, klare for slaget. Baronens land lå innhyllet i mørke, men en tynn røykdis som sivet inn røpet at noe foregikk.

Han sovnet.

35.
Krig

Neste morgen våknet Roger av roping og hyling, langt unna og etter hvert i flere retninger. Klokken var sju.

Klokken halv åtte lød et trompetsignal i Baronens land. Klokken ti på åtte flerret et dumpt smell luften. Ti over åtte suste en fyrverkeri-rakett gjennom ingenmannsland på vei mot feministenes land. Mennesker bevegde seg taktfast i mørket, rytmiske lyder tydet på tropper som marsjerte, han kunne skimte kropper på vei gjennom ingenmannsland.

Roger krøp sammen som en larve i kokongen. Lydene han hørte utover dagen var umulige å tolke, med jevne mellomrom hørte han kamplyder, stønn og smell, men ikke nøyaktig hvor lydene kom fra. Krigen var åpenbart i gang, men han kunne ikke vurdere hvem som vant og tapte terreng. Sulten rev og slet i ham, men viljen til å unngå å bli en del av konflikten var sterkere, han holdt seg i ro i kokongen.

Det var åpenbart at Baltzersen hadde lagt en bedre strategi enn sist. Krigen raste lenger, lydene tok ikke slutt, slik Roger oppfattet det var det slag i alle retninger og fullstendig kaos.

Mot kvelden stilnet lydene.

Et lys bevegde seg under ham. En person var på vei gjennom ingenmannsland, fra mennenes land til feministenes side, og hadde kurs nesten rett mot Rogers skjulested. Mannen hadde en flykapteinuniform som var forsøkt farget brun. Roger gjenkjente Baltzersen. Føreren var alene. Med seg hadde han et jernrør som var filt til en spiss på enden, han holdt røret som om det var et sverd.

Roger forholdt seg så stille han greide, gjennom nesen ble åndedrettet hans forsiktig smuglet ut og inn.

I det Baltzersen passerte under kokongen hans, spratt en skikkelse

ut av mørket.

– Stopp, sa en kvinnestemme. Roger gjenkjente feministenes hærfører. Det samme gjorde mannen med sverdet.

– Ah. Jeanne d'Arc. For et vakkert punktum dette vil bli, sa Baltzersen.

– Overgi deg, sa Jeanne d'Arc.

– Det er slutt nå, lille Jeanne. Mine menn har tatt troppene dine til fanger, sa Baltzersen.

– Dine menn? Snakker du om flykapteinene som ligger bundet og bastet inne på mitt territorium?

– Det er en bløff.

– Vel, se deg rundt. Vi har til og med Baronen. Du er alene.

– Du også, sa Baltzersen.

Begge gransket omgivelsene, noe forbløffet over den totale stillheten i mørket rundt dem.

Deretter hevet Baltzersen det skarpe jernrøret sitt, sakte og truende.

– *Én garde*, sa Jeanne d'Arc, og trakk frem et like skarpslipt jernrør. Klingene krysset. En kamp på liv og død var i gang. Baltzersen gjorde et utfall mot Jeanne d'Arcs venstre side, hun parerte lett og svarte med en piruett. Stålet klang i ørene til Roger. Duellantene kjørte sverdene forbi hverandre og møttes kropp til kropp, Baltzersen la seg tungt over Jeanne d'Arc.

– Jeg liker deg. Du skal bli min personlige slave, sa Baltzersen.

– Jeg skal pynte veggen med testiklene dine, svarte Jeanne d'Arc og sparket fra.

Baltzersen snublet baklengs over trepallen, men slo en kattemyk kollbøtte og var oppe i stående med sverdet hevet før Jeanne d'Arc kunne utnytte ubalansen.

Kampen raste videre, sverdene jobbet, svetten piplet, føttene ble

stivere av dansen frem og tilbake, pusten ble tyngre, tungene sluttet å snakke, munnene stod åpne og peste, de ga ikke hverandre pauser, de virvlet rundt hverandre, begge fast bestemte på å vinne.

Et veldig rykk fikk dem begge til å miste balansen. Bakken forsvant under dem, de ble rykket opp mot taket. De hang i luften med kroppene inntil hverandre. Rundt dem var det fiskegarn. En mann kom frem fra mørket under takmønet.

– Den tar jeg, sa Roger. Han grep tak i den skarpe rørpipen som stakk ut av fiskegarnet ved Baltzersens hånd, og rykket den til seg. Jeanne d'Arcs hofte lå oppå Baltzersens underarm, den stolte krigeren greide ikke å holde igjen sverdet. Baltzersens kne presset mot Jeanne d'Arcs tommel og gjorde det like lett for Roger å avvæpne henne.

– Glitrende, Roger. Nå slipper du meg fri, så legger vi dette ludderet i lenker, sa Baltzersen.

– Ikke hør på fascisten, sa Jeanne d'Arc.

– Du vet hva du har å gjøre, sa Baltzersen.

Roger lot blikket løpe fra den ene til den andre. Fire desperate øyne lyste mot ham.

– Jepp. Valget er lett, sa Roger.

Han strakte seg mot garnets åpning og grep tak i trådene.

– Velg i rettferdighetens navn, sa Jeanne d'Arc.

– Vis deg som en mann, sa Baltzersen.

Roger strammet åpningen så hardt han kunne.

– Dere slipper ut når dere er enige, sa han.

Han posisjonerte seg under garnet, med teppet over skuldrene, som en gammel indianer på vakt.

Roger merket ingen flere troppebevegelser, han så ingen fakler. Ingen kom inn i hans område, verken for å okkupere det andre landet

eller for å slippe fri hærførerne som hang i nettet bak Roger. Smellene, smerteskrikene og kamplydene hadde sluttet for godt. Han fikk følelsen av at slaget var over. Men det virket ikke som om noen hadde vunnet.

I garnet over ham foregikk fredsforhandlingene. Baltzersen forlangte krigsutbytte, Jeanne d'Arc ville ha fritt leide til fiskeplasser. Baltzersen krevde fokus på fiske av teknisk og mekanisk utstyr, Jeanne d'Arc ville subsidiere fisket av klær og forlangte kjønnskvotering på bruk av fiskeutstyr. Baltzersen ville at fellesarealer skulle rengjøres når man følte behov, Jeanne d'Arc forlangte fast rengjøring hver uke. Baltzersen påberopte mannlig kontroll over fjernkontroller, Jeanne d'Arc ville at damer skulle ha større badeskap enn menn. Partene lå tett inntil hverandre, men stod langt ifra hverandre.

Roger blokkerte ut krangelen, tankene løp i andre retninger. Han hadde spørsmål han ville ha svar på, og han gjentok dem.

– Jeanne, hva gjorde dere med Suzanne?

– Og vi krever tilgang til kiosken så vi kan fiske bokhyller, sa Jeanne d'Arc.

– Kommer ikke på tale, sa Baltzersen.

– Hunden dere vil ha tak i, er det silikonhunden? sa Roger.

– Bokhyller meg opp i skyggenes dal. Du vil til kiosken for å fiske hjernedøde magasiner så du kan lese om mote, romantikk, sminke og dilldall, sa Baltzersen.

– Så ufattelig stereotypt. Hvor mye fotball, voldsfilm og porno måtte du kope på for å bli evneveik nok til å forveksle meg med en sminkedokke, sa Jeanne d'Arc.

Spørsmålene hans prellet av, og Roger lot etter hvert forhandlingene fortsette uforstyrret. Han resonnerte rundt silikonhunden på egen hånd.

Hvis det eksisterte en hund som luktet seg til silikon, var den åpen-

bart en statshemmelighet. Og noen som visste statshemmeligheter, måtte befinne seg et eller annet sted i hierarkiet under Staten. Det var ikke sikkert at tollerne visste at hunden reagerte på silikon. Men noen måtte trene den, og hundetreneren måtte være en del av De Hemmelige Tjenestene. Hvis Roger kunne finne hundetreneren, var han et steg nærmere å avsløre Statens identitet. Hundetreneren burde være den samme personen som brakte hunden til og fra jobb.

Problemene var mange. Han måtte inn på mannssjåvinistenes territorium, han måtte erobre seg oversikt over tollsonen, han måtte finne silikonhunden og forsikre seg om at det var rett hund, han måtte lete opp hundens trener, og deretter forhøre vedkommende. Alt uten å bli oppdaget selv. Oppdraget var vanskelig. Men han så ingen andre veier ut av livet mellom takene.

Han reiste seg, sjekket at garnet hang skikkelig, og lot de to hærførerne bli igjen til tosomheten og uenighetene. Han nølte seg frem i mørket, årvåkent på vakt, i frykt for å bli tatt til krigsfange. Foran seg ante han piggtrådgjerdet med MEN ONLY-skilter.

De piggete stålwirene lå kveilet på bakken, urørlige som døende ormer. Sperringene foran Baronens land var brutt, piggtråden hadde huller store nok til å kjøre tanks igjennom.

Roger entret for første gang Baronens rike.

36.
Silikonhundjakt

Roger bega seg innover isolasjonsdekte flater, usikker på hvilken retning den grønne sonen lå i. Først da han trodde han hørte et rop om hjelp inne i mørket, bestemte han seg for en retning. Han gikk forsiktig mot lyden.

Lydkilden viste seg å være Sia. Hun var bundet stramt til et rør med en tykk bunt ledninger. Ved siden hennes stod en sekk, fra hvor det stakk opp spisse piler.

Sia stirret tilbake uten å vike, med øyne som en provosert tiger.

– God aften, frøken, sa han.

– Du koser deg nå, sa hun.

– Heller deg enn meg, sa han.

– Hva med å løsne på disse ledningene?

– Du lagde en innspilling av meg og Baltzersen. Har du fortsatt den? sa han.

– Slipper du meg fri hvis du får den?

– Det vil helt klart gjøre meg mildere stemt, sa han.

– Se i sekken.

Roger romsterte gjennom Sias pilsamling. I bunnen av vesken lå en rekke remedier, han bladde seg gjennom håndkremer og snusbokser til han fant opptaksmaskinen. Han trykket play, spolte, trykket play og spolte til han hørte sin egen stemme i et sekund.

– Flott. Den tar jeg.

– Og så slipper du meg fri.

– Tilgi meg om jeg husker feil, frøken, men torturerte ikke du meg sist vi møttes?

– Du tålte vel noen velmente vanndråper.

– Jo, takk. Og du tåler sikkert noen velmente ledninger.

– Slipp meg fri!

– Sia, jeg tror det er essensielt at du sitter der akkurat nå. Du gjør en viktig jobb.

– Svin!

Roger samlet sammen en håndfull vann fra et rør, og lot Sia drikke. Deretter forlot han henne deretter like bundet som da han kom. Han bevegde seg modigere. Hvis Sia kunne sitte bundet her, var det neppe andre feminister som gikk fritt.

Lenger inne hørte han nye rop om hjelp.

Da han nærmet seg ante han konturene av to menn i flykapteinuniformer. De satt rygg til rygg, grisebundet til hverandre og en bjelke. Et stykke unna lå en rørstump, slipt skarp i enden, men bøyd som en binders og uskadeliggjort.

– Flott at du er her, dude! sa den ene.

– Sett oss fri! sa den andre.

– Hm, sa Roger. Han tenkte, jo færre som løp rundt i mørket med våpen, jo bedre.

– Hva er problemet, spurte den ene flykapteinen.

– Maktbalansen, svarte Roger.

– Maktbalansen? Hva snakker du om?

– Hold ut en stund til, gutter.

Roger fant en vannkilde og spanderte drikke også på mennene. Deretter fortsatte ferden innover i flyplassens tak, gjennom en jungel av rør og bjelker, på jakt etter tollen. Han klatret over sperringer som mannshæren hadde bygd av bagasjetraller. Han grov seg ned gjennom isolasjon, løsnet en plate i gulvet, og så ned på en avgangshall full av menn med slips og damer i svarte skjørt. Han klatret over neonskiltet til en tax-free kosmetikkbutikk og tok seg over et enormt dekk som ikke kunne stamme fra noe annet enn et fly. Han løsnet en plate i gulvet og så ned i en tom garderobe. Han kom inn i en skog av

bjelker og rør som var rullet inn i piggtråd, men piggtrådene var hastverksarbeid, han fant alltid en vei rundt. Han løsnet en plate i gulvet, og så ned på skranken til et flyselskap.

Han passerte trepaller som var møblerte med en sliten sofa og et stor barskap, tomme øltønner gjorde tjenester som fotskamler, og skjerf med navn på fotballklubber dekorerte bjelkene i taket. Flere steder lå svære fjell av matrester, gamle aviser, uvaskede tallerkener og bestikk. Han lette etter mat, men kjøleskapet han fant lå veltet på ryggen med åpen kjeft, ledningen var svidd av. Alle skap som kunne ha vært matskap var åpnet og tømt. Dette lignet den brente jords taktikk, hvis man overga et område, ødela man det først, slik at fienden ikke kunne bruke det.

Terrenget åpnet seg opp, marker med gul isolasjon fulgte, slik han kjente dem fra Ingenmannsland. Han var forbi Baronens leir, forbi alle sperringene, forbi sivilisasjonen og på vei ut i det ukjente.

Han løsnet flere plater i gulvet, grov seg ned gjennom tykke lag glassfiberull, men greide ikke å finne tollen. Oppgaven var vanskelig som å lete etter en nål i en haug med høy, og smertefull som å lete etter høy i en haug med nåler.

Til en kjent sangstemme traff øret hans. Han gikk etter lyden.

– *Whenever I'm alone with you, you make me feel like I am whole again*, sang en kjent mannestemme.

– Takk, sa en like kjent damestemme.

– *If only I'd thought of the right words, I could have held on to your heart.*

– Ikke tøys, Krogen.

Roger rundet en av søppelhaugene med sigarettkasser og tallerkener, og stirret rett på Suzanne. Hun lå på magen på en trepalle og kikket ned gjennom et hull i gulvet. Krogen satt ved siden av, nært inntil henne. For nært etter Rogers smak. Bruno Gjøvik var heldigvis også hos dem, han stod lenger unna og knøt garn.

– Hei! sa Roger.

Suzanne skvatt opp.

– Roger! utbrøt hun.

Roger mente å se et kjapt smil gli over munnvikene hennes, et sekund gjenkjennelse før hun husket situasjonen. Så ble hun alvorlig og rygget vekk fra ham.

– Slapp av, jeg er ikke med i noen krig, sa han.

– Du er Hitlers spion.

– Nei.

– Ikke snakk til meg. Jeg er lei av løgn.

– Den gjengen trenger ingen spion nå, de trenger noen til å slippe dem fri. Men er de fri? Nei. Du har sett at flykapteiner sitter bundet i dette området?

– Ja.

– Hvem som helst kan slippe dem løs. Jeg også. Men det kryr ikke akkurat av frittgående flykapteiner her, gjør det?

– Det er et poeng, sa Suzanne.

– Jeg stoler i hvert fall på deg, sa Bruno Gjøvik.

– Hva gjør dere her? sa Roger.

– *I want a dog*, sang Krogen.

– Dere leter etter silikonhunden, spurte Roger.

– Bedre. Vi har funnet den, sa Bruno Gjøvik.

– Kan jeg få se?

– Stopp. Ikke gi ham noe informasjon. Feministene beviste at han er et svin, sa Suzanne.

– Du mener, de beviste det med denne, sa Roger til Suzanne, og holdt frem opptaksmaskinen han hadde beslaglagt fra Sia.

– Ja.

Han svelget hardt, fokuserte på et punkt langt unna, og spilte av stemmen sin.

Det er som om all den ubesvarte kjærligheten er en iskald klump inni meg som jeg har båret på hele tiden. Mange års ensomhet oppdemmet og gjort om til is. Skjønner du?

– *Ja,* svarte Baltzersen.

– *Og så kom jeg så nære Suzanne, isklumpen begynte å smelte, og jeg ble myk inni meg. Men deretter fjernet hun seg, og nå må isklumpen fryses til igjen for at jeg skal kunne overleve. Og det er først nå jeg merker at isklumpen er der, jeg kjenner hvor gedigen den er og hvor vondt den egentlig gjør.*

– *Ja. Jeg forstår deg mye bedre enn du aner.*

Roger lot opptaksutstyret gå hele veien, så Suzanne fikk høre hvordan Baltzersen trøstet ham og ledet ham til to dagers mislykket spionasje. Da han slo av opptaksutstyret sa ikke Suzanne noe. Hun så bare ettertenksom ut.

– *What's love got to do, got to do with it*, sang Krogen.

– Det beviser at jeg snakket sant, sa Roger.

– Det skal du ha, sa Suzanne. Stemmen var grøtete.

Det ble pinlig stille i rommet. Verken Roger, Suzanne eller Krogen greide å sette sammen noen fornuftige setninger.

– Kan jeg vise Roger hvor silikonhunden er, spurte Bruno Gjøvik.

– Nei, sa Suzanne.

– Hvorfor ikke?

– Jeg gjør det selv.

37.
Et øyeblikk

Suzanne førte med seg Roger inn i mørket, uten å si et ord. De fulgte en tykk orm av ledninger, og passerte noen rør. Da de var kommet et stykke unna de andre, stoppet Suzanne

– Er silikonhunden her? spurte Roger.

– Nesten.

– Ikke helt?

– Nei.

– Men hvorfor går vi ikke?

– Var du forelsket i meg?

– Ja, jeg var nok det.

Suzanne ble helt stille, i mørket kunne han ikke lese ansiktet hennes. Så kom hånden hennes ut av mørket og la seg på brystkassa hans.

– Ikke gi opp så lett, hvisket hun.

– Hva mener du?

Suzanne kom nærmere.

– Jeg tror jeg mener ..

Hun reiste seg på tå, trykket kroppen sin mot hans, og koblet sammen leppene med hans munn. Hun smakte friskt og vått, som en ukjent tropisk frukt med bevegelige deler. Inni Roger tok fyrverkeri av, de indre organene hans spratt rundt og danset, de ytre kroppsdelene fikk vinger, hjernen boblet og kokte over, og da hun slapp ham ville ikke munnvikene ned igjen.

De ble stående en meter fra hverandre. Stillheten etter kysset var fylt av en merkelig forvirret stemning. Roger forventet mer, han strakk leppene mot henne, men Suzanne stoppet ham.

– Det holder, sa hun.

– Gjør det? sa han
– Skulle vi ikke se på silikonhunden?
– Silikonhunden. Jo. Helt klart.

38.
Maktmisbruk

Suzanne løsnet en takplate fra gulvet. Roger kikket ned i luken. Han så et rom med hvite vegger, en lukket dør og null vinduer. Rett under ham stod en hund. Tilsynelatende en helt vanlig hund, og, i og med at den befant seg hos tollerne på en flyplass, en vanlig narkotikahund.

En toller satt på en stol. Hunden stod på tre ben, tett inntil tolleren, og markerte med forlabben innover i rommet.

Roger skiftet stilling for å se hva hunden pekte på. Der, i forlengelsen av hundelabben, stod en vakker blondine kun ikledd undertøyet.

– Av med brystholderen også, sa tolleren, og banket batongen i armlenet.

– Er det virkelig nødvendig? spurte kvinnen.

– Det er nok det. Beklager.

Oppe i taket hvisket Suzanne inn i Rogers øre.

– Blir du ikke rasende av slik maktmisbruk, snerret hun lavt.

– Mm ... forferdelig ... sa Roger.

– Det holder. Legg på plass platen, hvisket Suzanne.

– Mm ...

Under han ga kvinnen etter for tollerens ønske. Roger observerte grundig det skremmende maktmisbruket.

– Roger. Platen.

– Absolutt.

Roger rystet på hodet over dette forferdelige lavmålet. Han fortsatte å ta inn den forbausende store skampletten på tollernes rykte som utspilte seg rett under ham.

– Roger! meldte Suzanne rett på trommehinnen hans.

Roger rykket til og lukket luken.

39.
En felles fiende

Hunden var funnet, men hunden kunne ikke fortelle dem hvem Staten var. De neste timene ble viet til jakten på silikonhundens trener og eier.

Krogen fjernet innmaten i en høyttaler som var skrudd inn i flyplassens tak. Krogen, Suzanne og Roger jobbet i skift med å observere hunden gjennom de små hullene i høyttaleren. Observasjonsposten lå over den grønne sonen i tollen, hvor silikonhunden tilbrakte det meste av sin arbeidsdag.

Gjennom hele dagen kom en jevn strøm av utenlandsfly. Ikke alle flyene var fulle av mennesker, men en hel del av menneskene var fulle av silikonimplantater. Hunden stoppet bimboer, fine fruer og businessmenn. Langhårede rockere og svartkledde bikere gled rett igjennom tollen.

Bruno Gjøvik observerte ikke hundens gjerninger, han fisket. Etter krigen hadde de tilgang på naturressurser de bare hadde kunnet drømme om mens de bodde i ingenmannsland. Bruno kunne forsyne seg av kaféer, restauranter, puber og tax-freebutikker, og han fisket opp treretters middag til dem alle. Mens de kjørte i seg laks som forrett, andebryst som hovedrett og is til dessert ble vaktskiftene noe mindre tette. Da Roger la seg ned over høyttaleren etter Krogens vakt, var silikonhunden søkk borte. Nede i tollen markerte en annen hund mot en stresset ungdom med backpackersekk.

De vendte takluker i området og lette febrilsk etter silikonhunden, men det var fånyttes. En hel dags arbeid var gått til spille.

– Du skulle ligge på post et minutt lenger, sa Roger til Krogen.

– *I never ment to cause you any trouble, I never ment to cause you any pain*, sang Krogen.

– Greit. Sånt kan skje.

– *Even though the blame's on you, I'll take the blame from you.*

– Ey. Hvis du sier at det egentlig er min skyld, så tar du jo ikke skylda.

– *You can put the blame on me.*

– Ikke spill Jesus med meg!

– Det handler ikke om hvem som har skylden, det handler om at det ikke må sløves igjen! Vi trenger den hundetreneren, sa Bruno Gjøvik.

Krogen trakk bort til Suzanne som befant seg et stykke unna. Roger oppfattet at Krogen skulte mot ham over skulderen mens han sang ord til Suzanne. Roger hørte ikke eksakt hva Krogen sang, men han kjente igjen melodien og rekonstruerte strofen.

– *Words don't come easily. Like «forgive me, forgive me»,* sang Krogen.

Roger følte seg baksunget.

– Det var DIN SKYLD! ropte Roger.

– Hva er det som feiler dere? Dere oppfører dere som unger, sa Suzanne.

– Hva tror du feiler oss? slapp det ut av Roger.

– *Love is a battlefield*, sang Krogen.

Suzanne valgte å la samtalen dø ut. Denne gangen var stillheten hennes et torturredskap som langsomt ble skrudd til.

Roger trakk seg vekk, oppsøkte Bruno Gjøvik og fordypet seg i fiskearbeidet. Den hvithårede hadde fisket opp et helt lager med mat. Roger fylte opp plastposer og gikk for å fore krigsfanger.

Han fant igjen Sia, de to flykapteinene, og via roping fant andre enkeltpersoner og klynger av bundne folk i mørket, både menn og kvinner. Alle fikk mat, men Roger kunne ikke løsne så mye som en snor. Soldatene måtte vente på en avgjørelse av krigen.

Etter den lange runden gjennom flyplassen endte han opp under

sin opprinnelige leir i ingenmannsland. Baltzersen og Jeanne d'Arc hang fortsatt i garnet, og fortsatt debatterte de heftig de nye lovene for samfunnet. De stoppet knapt for å dytte i seg maten som Roger hadde med.

Roger rapporterte at silikonhunden var funnet. Han håpte at de skulle fokusere mer på sin felles fiende, Staten, men ingen av hærførerne virket spesielt interesserte i dette fremskrittet.

– All bretting av servietter til pynteformål skal foretas av kvinner, sa Baltzersen.

– Minst 40 % av serviettene skal brettes av menn, sa Jeanne d'Arc.

– Nei, der går det en farlig grense. Dere får ikke fritt leide før jeg er sikker på at jeg aldri skal brette rosetter av papir, sa Baltzersen.

– Jeg gir meg ikke før jeg ser deg i forkle med støvklut, sa Jeanne d'Arc.

Roger var skuffet over sneverheten til lederne. Silikonhunden var funnet, det betød at Staten kunne bli funnet. Han avbrøt dem.

– Dere burde ikke krangle. Dere burde forene dere i kampen mot Staten, sa Roger.

– Snakker *du* til *oss* om kamp? sa Baltzersen.

– Ja, hvor var du under slaget? sa Jeanne d'Arc.

– Jeg rekognoserte.

– Du gjorde det eneste du kan. Du sluntret unna, sa Baltzersen.

– Folk som lurer seg unna er det verste jeg vet. Det skal du faktisk ha, Hitler. Du er en ufordragelig kjønnsfascist, men du har i hvert fall baller til å kjempe for det du tror på.

– Jeg kjemper også for det jeg tror på! protesterte Roger.

– Kanskje, problemet er at du tror på å slime deg unna, du tror på å åle deg vekk mens andre gjør jobben, snylte på alt rundt deg, som en parasitt suger du til deg næring fra vertsorganismen, du er et kryp som har kravlet rundt i sin egen skam og fornedrelse så lenge at du har

blitt blind for den og ikke kjenner den stinkende lukten, sa Baltzersen.

– Før man fordeler et samfunn mellom menn og kvinner, må man stoppe snylterne, for hvis alle skal leve på andre har man ikke et samfunn, sa Jeanne d'Arc.

– Det er som jeg skulle sagt det selv, sa Baltzersen.

– Bah. Dere er bare bitre fordi dere henger i nettet mitt, sa Roger.

– Du har aldri tjent en ærlig krone, så hvordan kan det være ditt nett?

Roger protesterte på denne uhyrlige påstanden. Han forklarte at også trygdesnyltere har rettigheter, også trygdesnyltere har forfedre som har vært med å bygge opp landet, han forklarte trygdesnylterens viktige rolle for å sysselsette de som jager etter trygdesnyltere, og for at slitne arbeidere rundt lunsjbordene i Norge kunne ha noen å rette sitt hat mot, nasjonens behov for en felles fiende som forente de arbeidende masser.

Han lyste oppe i nettet. Som vanlig hadde ikke de to der oppe giddet å lytte til ham.

– Det er greit. Dere kan slippe å brette servietter, sa Jeanne d'Arc.

– OK. Og dere kan få fiskekvoter på moteblader, sa Baltzersen.

Stemningen var mykere. En felles fiende hadde nok en gang gjort nytten.

40.
Postfunksjonæren

Roger tilbrakte natten i kokongen sin. Da han våknet og lyste ned i nettet, lå Baltzersen og Jeanne d'Arc forent i et kyss. Mye tydet på at krigen var over.

Han løsnet opp åpningen på nettet deres, ikke så mye at de kom seg løs, men så mye at de kunne ha en sjanse til å greie det etter han hadde forlatt området. Ingen av de to fangene overøste ham med takknemlighet.

Han tok den lange, mørke turen til tollsonen. I dag ville han lykkes i jakten på silikonhundens herre.

Det første han så var Bruno Gjøvik som satt med fiskestangen over en pub og smilte. Lenger borte så også Suzanne og Krogen lykkelige ut.

– *The search is over*, sang Krogen.

– Han er her ennå, sa Suzanne.

– Hvem?

– Mannen som kom med hunden i morges.

Roger gliste også. I tråd med sin livsfilosofi, hadde han sovet seg et skritt nærmere Staten.

Suzanne fikk med seg Roger et stykke ut i isolasjonshavet. De slapp å gå rett på glassfiberull, i dette området var isolasjonen pakket inn i gul plast merket 'vinterisolasjon'. Suzanne løsnet en gjenstand i gulvet, ikke en takplate denne gangen, men en dyse fra flyplassens sprinkelanlegg. Lys sivet opp fra etasjen under.

– Se. Vær stille, sa Suzanne og pekte.

Roger la seg på knær og ålte seg frem så han kunne kikke ned gjennom hullet. Under seg så han et trangt, celleaktig rom, tre av

veggene var monotont hvite, uten vinduer og dører, den fjerde hadde en dør. I et hjørne stod en komfyr med en kokende vannkjele. Midt i rommet satt en liten, skjeggete mann ved et skrivebord. Bordet var dekt av brev.

– Han er hundemannen, sa Suzanne.

Roger fulgte spent med fra fugleperspektiv. Til å begynne med virket det som om mannen drev vanlig postsortering. Men iblant holdt han brevene opp mot lyset, og iblant luktet han på dem. Etter en kort stund på dette viset tok han med seg et brev, gikk bort til vannkjelen, og holdt konvolutten i vanndampen. Da limet løsnet tok han ut brevet og gikk tilbake til pulten.

Han leste brevet, deretter la han det tilbake i konvolutten, forseglet forsendelsen med en limtube og la den i en boks merket «Utgående post».

Deretter startet prosessen på nytt. Mannen luktet og lyste seg frem til et nytt brev, og dampet det opp.

Roger reiste seg og vendte seg mot Suzanne.

– Hva er det fyren driver med? hvisket Roger.

– Jeg er ikke sikker.

– Det ser ut som en drittjobb.

– Ja. Han er neppe høyt oppe i systemet.

Roger gikk en meter lenger bort og løsnet en ny dyse. Nå var hundemannen rett under hodet hans. Mannen leste gjennom brevet han nettopp hadde dampet opp. Roger greide selv å lese noen linjer.

– *Dear Nils,*

You, I miss every day. You, I think about all the time. One day we meet again under the moon and I will kiss every part of your body. You, I will for ever love, og slik fortsatte brevet til Roger fikk følelsen av å ha spist for mye sukkerspinn på tivoli. Brevet var underskrevet *Sharima*.

Den skjeggete mannen la aldri dette brevet tilbake i konvolutten.

Han krøllet kjærlighetsbrevet sammen til en ball, og slapp ballen ned i søppelkurven.

Deretter fortsatte mannen på oppgaven med å lyse og lukte på uåpnede brev.

– Stille lemping, mumlet Roger.

– Hva?

– Jeg har lest om dette på internett. Jobben til denne mannen er å begrense innvandringen til Norge. Han går igjennom utenlandsposten og luker ut kjærlighetsbrev.

– Det er det sykeste jeg har hørt! sa Suzanne.

– Dette beviser i hvert fall at han jobber i De Hemmelige Tjenestene, sa Roger.

– Vi må stoppe ham, sa Suzanne.

– Ja. Jeg sier snurpenot, sa Roger.

– Hva snakker du om? sa Suzanne.

– Det lurer jeg også på. Så dere ikke det fluffete, hvite gulvteppet? sa Bruno Gjøvik.

– Jo.

– Det denne karen trenger, er et multimonofilament bunngarn med la oss si en sytti-åtti millimeter halvmaske i samme farge som teppet. Vi kan sette garn i natt og hale ham inn i morgen tidlig.

41.
Den gamle mannen og galningen

For Leif Larsen startet det som en helt vanlig dag på jobben. Han overleverte hunden til dagens tollvakt. Deretter gikk han inn i det lille rommet bak tollboden, låste døra og tømte sekken med den siste utenlandsposten ut over skrivebordet. Han fant seg til rette i kontorstolen og tok tak i det første brevet.

Først trodde han det var jordskjelv. Han ble slengt opp mot taket, det føltes som en heis som bråstartet. Han suste rett gjennom en åpning mellom gipsplatene i taket, en åpning som ikke hadde vært der før. Ferden stoppet i et rør inne i taket, han dasket mot det kalde stålet og ble hengende under hvelvingen som i en hengekøye. Over ham var en talje festet i taket, overalt rundt ham var det fiskegarn. Leif Larsen prøvde å komme løs, og lærte det en milliard fisker har fått lære, prøver du å baske deg løs fra et garn ender det med at du sitter enda bedre fast.

En ung, pen kvinne, en hvithåret, gammel mann, og en radmager yngre mann stod ved siden av garnet.

– *Welcome to the pleasure dome,* sang den yngre mannen.

– Hvem er dere? sa Leif Larsen stresset.

– Ta det med ro, vi vil bare stille deg noen spørsmål, så setter vi deg uti igjen, sa den hvithårede mannen.

– Setter meg uti?

– Du jobber for De Hemmelige Tjenestene, ikke sant? sa kvinnen.

Leif Larsen ble stram i ansiktet.

– Det finnes ikke noen Hemmelige Tjenester, sa han.

– Det sier de alle, sa kvinnen.

En tredje mann trådte ut av mørket. Han hadde et symmetrisk,

pent ansikt, men øynene hans var vidåpne, og blikket vilt. Han snakket i et messende, monotont tonefall. I den ene hånden holdt han en syl som han løftet og holdt rett foran Leif Larsens ansikt. Larsen rykket hodet vekk.

– Roger! Gå på posten din! ropte kvinnen.

– General, i Afghanistan og Irak gjorde vi dette hele tiden.

– Hva tenker du å gjøre?

– Kjøre sylen inn i hypofysen. Det er som sannhetsserum, sa den pene mannen.

– Du fatter da vel at han trenger hjernen til å svare på spørsmålet!

– Han kan fint snakke selv om han har en syl i hjernemassen. Det er et spørsmål om hvor man kjører inn spissen. Se her nå, sa mannen.

Med den ene armen tok han tak rundt Larsens hode, og holdt det i skrustikke inntil kroppen sin. Med den andre hånden førte han sylen rett mot Larsens øye. Leif Larsen slapp et halvkvalt skrik.

– Roger, gå på post og avvent nærmere ordre, sa kvinnen.

Mannen med sylen ga kvinnen et misfornøyd blikk, kvinnen så hardt tilbake. Leif Larsen holdt pusten. Endelig snudde den unge galningen seg og lusket inn i mørket.

– Jeg skal ha navnet på kontakten din, sa kvinnen.

– Jeg aner ikke hva du snakker om, sa Larsen. Stemmen skalv.

– Vi vet alt om Tjenestene. Vi kjenner til Staten, vi kjenner til NOEN, vi kan alle hemmelighetene, fra atomrakettene i Halden til konsentrasjonsleiren i Sørishavet. Det eneste jeg vil vite av deg er hvem kontakten din er. To ord. Et fornavn. Et etternavn.

Larsen kjente svetten piple under armene.

– Hvis du vet alt om Staten, vet du også hva som skjer med de som snakker, sa han.

– Hvis du snakker, kan du gjemme deg her oppe, som vi har gjort. Hvis du ikke snakker, må jeg slippe Roger løs. Da får du en syl i

hypofysen.

– Jeg vet ingenting.

– Trist å se folk som ikke vet sitt eget beste.

– Jeg har sagt mitt siste ord.

– Det er mer sant enn du aner. Roger, han er din! sa kvinnen og trakk seg vekk fra fiskenettet.

Den unge mannen kom ut fra mørket igjen. Ansiktet hans bar et ubehagelig grin, likt smilet til et menneske som aldri smilte. Han slepte gulvplatene på plass under Larsen, noe som stengte det meste av lyset og skapte et uhyggelig mørke. En stol ble skjøvet inn under Larsens hode. Den gale mannen satte seg på stolen, med Larsens hode ti centimeter over fanget sitt.

Han tok Leif Larsens hode i et fast grep. Larsen kunne se sylspissen komme ut av mørket, rett foran øynene.

– Du forstår selvfølgelig at jeg må kjøre sylen rett gjennom øyeballen din. Ellers stopper jeg bare i kraniet.

Larsen lagde en tørr lyd fra strupen som verken var et ja eller nei.

Leif Larsen var en rutinert menneskekjenner. Han gransket den unge mannens øyne, scannet sjelens speil etter det minste tegn til rasjonell fornuft i blikket. Fråden skummet rundt den unge mannens lepper i det sylen nærmet seg sakte, søkende, samtidig som grepet rundt Larsens skalle ble hardere. Leif Larsen møtte ikke noen amatør i dag, han møtte en profesjonell. Dette var en mann personlig trent av den legendariske Trygdesnyltermann, en mann som hadde livnært seg hele sitt voksne liv av å spille gal. En dråpe hvitt kvalitetssikkel slevet ned fra mannens vidåpne kjeft og traff Larsen midt mellom øynene.

– STOPP! STOPP! Helge Mo! Han heter Helge Mo! Kontakten min heter Helge Mo, hører dere!! hikstet Larsen.

42.
The empire strikes back

Alle mulige detaljer om Helge Mo rant ut av Leif Larsen. De lærte at Mo jobbet i Homedalsbyen Kirke, at han var graver, at han hadde to unger fra første ekteskap og en unge og tre kaniner fra det andre, at han likte å legge sylteagurk oppå leverposteien når han spiste frokost, at han fikk rykninger i øyet hvis han hørte kritt som bevegde seg mot tavler, at det ikke lenger vokste hår på hodet hans, men at det derimot vokste et langt hår ut av hans venstre nesebor som han bare sjelden klippet.

Roger kunne knapt tro at ting gikk så lett.

Suzanne var forsynt med detaljer om Helge Mo, hun ledet forhøret over på selve Staten.

– Vet du hvem Staten er? sa hun.

– Nei, bare noen vet hvem Staten er, svarte Leif Larsen.

Roger nikket gjenkjennende til ordet NOEN. Norsk Overkommando 1, den hemmelige komiteen som styrte landet. Suzannes forståelse, derimot, var ikke like klokkeklar.

– Hvem? sa hun.

– Hvem hva? sa Larsen.

– Hvem vet hvem Staten er.

– Noen, selvfølgelig.

– Argh. Hvem?

– Noen?

– Hvem. Vet. Statens. Identitet.

– Å, du vil ha navn på folk?

– Ja, hva trodde du jeg spurte etter? Trær og alver?

– Men jeg aner ikke noe om noen.

– Slutt med dette tullet. Noen må du jo vite noe om.

– Nei, du vet hva de sier. Ingen kjenner noen. Men noen kjenner alle.

– Det sier de ikke, nei. Det er bare sprøyt.

– Nei. Ingen vet hvem noen er. Unntatt noen, selvfølgelig.

Suzanne slo oppgitt ut med armene.

– Roger? Stakk du sylen inn i hjernen på denne mannen likevel?

Roger gliste.

– Nei. Han snakker om NOEN. Norsk Overkommando 1, sa han.

– Hva er det? Hvorfor sa du ikke det før? sa Suzanne.

– Tja. Kanskje fordi du er så søt når du er forvirret, svarte Roger. Både Suzanne og Krogen så irriterte ut.

– *He's an asshole. He's a big fucking asshole,* sang Krogen og dyttet til Roger.

– Hold drittsynginga for deg selv, sa Roger.

– *You scumbag, you maggot, you cheap lousy faggot*, sang Krogen.

Roger og Krogen brøt ut i åpen krangel. Suzanne så lettere sjokkert på, Bruno Gjøvik sluttet å fiske, Leif Larsen hang helt i ro i nettet. Mens Bruno Gjøvik forsøkte å dempe gemyttene, snek Leif Larsen hånden ned i venstre jakkelomme. Mens Krogen lirte av seg en lengre fornærmelsesregle fra en rap-låt, smøg Leif Larsen frem mobiltelefonen. Mens Suzanne proklamerte at hun ikke ville omgås snørrunger i voksenkropper, trykte Leif Larsen på de siste tastene.

Langt borte veltet lys inn. En takplate hadde åpnet seg. Roger og Krogen sluttet brått å kjefte opp hverandre. Knitring fra en megafon lød, noen som var på vei opp forsøkte å fortelle si noe. De trengte ikke vite hva. Uniformert politi med store svarte lommelykter i hendene kom opp av hullet. Pesende bikkjer hoppet etter. Dette var ikke noen fingert entre av en enkelt Trygdesnyltermann, det som kom

opp nå var en politihær, en uniformert flombølge, en demonstrasjon av absolutt makt.

Krogen, Bruno Gjøvik, Suzanne og Roger løp som ville dyr i hver sin retning.

Roger dundret ut i det frie landskapet lengst unna åpningen. På glassfiberviddene foran ham åpnet det seg nok en takplate. Opp stakk et blankskallet hode, med et ansikt som Roger sist hadde sett på sin egen veranda. Mannen som hadde spist Burre. De kalde, fokuserte øynene var som en som en trailer på full fart fremover, blikket gikk rett i ryggmargen på Roger

– Roger. Det er over nå, sa mannen med en hul klang i stemmen.

Roger tverrvendte og løp i vill fart over stoler og flydekk, under rør og kabler, gjennom hull i gamle piggtrådsperringer, han snublet, akselererte, klatret, falt, og spratt opp igjen. Han løsnet en takluke over et toalett i håp om å kunne hoppe ned, men så rett ned i en politilue. Han pilte over veltede bokhyller og gampet over glassfiber, stoppet og gjemte seg når han hørte lyder. Han så politi legge håndjern på bundne feminister, han så menn i tolleruniform føre med seg menn i flykapteinuniform. I stadig flere retninger lyste det fra åpne takluker. Politi og tollere veltet inn, de skar opp rør og veltet plater, de lette i hver åpning etter rømlinger.

Roger styrte mot aluminiumsrøret med bobleplasten. Da han nærmet seg så han silhuetten av en konstabel som lyste seg vei inn i det en gang så solide skjulestedet. Roger gikk tom for steder å løpe, han gikk tom for steder å gjemme seg. Han stoppet bak en bjelke, lot pulsen legge seg, lot hjernen klarne.

Inngangen hvor flombølgen av politimenn hadde kommet opp, lå ikke langt unna ham. En stige stakk opp, politi gikk stadig gjennom denne inngangen, han så en politi føre en flykaptein ned, han hørte telefonringing og ordrer bli ropt opp. Slik Roger oppfattet det, var

dette hovedinngangen, kommandosentralen, selve sentrum for operasjonen.

Noen meter fra dette sentrale hullet stod et utbrent kjøleskap. Tre politimenn gikk ned stigen, så ble området for et øyeblikk folketomt. Roger løp frem til kjøleskapet og veltet det over seg. Han rakk akkurat å komme til ro før den neste politimannen stampet seg opp stigen. Trygdesnylteren ble liggende oppå gul isolasjon med kjøleskapet over seg som et skilpaddeskall.

Hyllene plaget ham og måtte bøyes unna. Han hadde ikke tilgang på annet enn dårlig luft. Men han var usynlig selv for folk som stod centimetre fra hodet hans.

Rundt kjøleskapet hørte han bevegelser. Politi løp, ropte og truet. Rømlinger hylte, bannet, ba om nåde og gråt. Han lå så nær utgangen at han kunne oppfatte ord. Han hørte røsten til Baltzersen bedyre sin uskyld, den skarpe, bjeffeaktige overtonen var borte fra stemmen, det var noe resignert og overgitt over lydene fra Føreren.

Den dårlige luften hadde tapt seg ytterligere, den var som seigt bly som måtte trekkes ned i lungene. Roger ble svimmel, fingrene prikket, men han torde ikke løfte på kjøleskapskanten. Han grov seg heller ned i isolasjonen og løsnet en takplate for å ta inn luft.

Under seg hadde han klageboden til et italiensk flyselskap. En høy, lyshåret mann stod ved skranken og klaget på at langrennsskiene hans var sendt til Ibiza.

Han kunne høre politiet endevende hver krik og krok av hvelvingen, de delte opp området i firkanter og gikk manngard. Flere feminister ble ført ned trappen. Han hørte Jeanne d'Arc skjelle ut politiet på vei ned. Han trengte mer luft, og åpnet luken igjen.

Den blonde langrennsløperen hadde fått selskap av en mørkhåret kvinne som snakket til ham på amerikansk. Begge smilte smilene til

mennesker som trives i hverandres nærvær. En meter over dem lå Roger i halvpanikk og misunte dem.

Utenfor kjøleskapet ble flere fanger ført bort av politiet. Roger kunne høre Bruno Gjøvik be om å få med seg fiskeutstyret til cella.

Det gjorde vondt nok å høre venner og bekjente bli pågrepet én for én. Men så var det som brystkassen revnet. Han hørte Suzanne forklare en politi at hun ikke hadde gjort noe galt, og at hun ikke visste hvem Homedalsmannen var. Den såre stemmen hennes fadet seg selv ned trappen og forsvant i evigheten. Et sted der ute fantes konsentrasjonsleire. Roger fryktet at det var siste gang han hørte henne.

Langt utpå natten ble det helt stille. Fortsatt hadde ingen sjekket hva som lå under kjøleskapet rett ved inngangen. Roger løftet forsiktig på sitt hvite skilpaddeskall, og våget seg ut. Han reiste seg, strakk på stive armer og ben, og så ned stigen som politiet hadde klatret opp etter. Operasjonsrommet så folketomt ut. Men kopper, penner, protokoller og en innkjøpsliste som lå igjen på bordet indikerte at jakten ville fortsette. Innkjøpslisten inneholdt ord han ikke likte, som 'varmesensor' og 'blodhund'. Han kunne ikke forvente å klare seg lenge.

Roger fant ut at angrep var det beste forsvar. Det beste trekket var å rykke frem til Homedal kirke. Sjansen hans lå i å pumpe Helge Mo for opplysninger. Han klatret kjapt ned stigen til operasjonsrommet og småløp mot døren, uvillig til å bruke flere sekunder enn nødvendig i politiets territorium.

Blodet hans frøs da han hørte en lyd i hjørnet av rommet. Det var et menneske der, i dødvinkelen, som han ikke kunne se fra taket. Han vendte, så rett på Krogen, og pustet lettet ut.

Rivalen satt på en stol, svinebundet og skamslått. Dette synet hadde Roger drømt søte drømmer om i sine mer sjalu netter.

– *They're coming to take me away, haha*, sang Krogen.

– Det fryder meg, sa Roger.

Han åpnet døren på gløtt, og myste ut i en korridor. En flyvertinne bevegde seg fra ham, på vei mot en dør i enden av korridoren. Forøvrig var gangen folketom. Han holdt døråpningen slank, og ventet på at flyvertinnen skulle forsvinne. Planen var å løpe som en villmann straks gangen utenfor var tom.

– *It's such a shame our friendship had to end,* sang Krogen.

Et sekund lenger enn nødvendig ble Roger stående og se på tauene som holdt Krogen til stolen. Han så ut i gangen som nå var tom, deretter på Krogen igjen. Slik brikkene var plassert, lå Krogen tynt an.

Roger forbannet sin samvittighet, lukket døren, og kastet seg over knutene. Han virvlet opp flokene så raskt det lot seg gjøre.

– *You did not desert me, my brothers in arms*, sang Krogen mens Roger vridde tau. Stemmen hadde en rørt, sprukken overtone.

Da han var ferdig, rev Roger opp døren, hev seg ut i den tomme korridoren og banket lårmusklene hardt på vei mot nærmeste nødutgang. Krogen løp i motsatt retning.

Krogen hadde kortest vei ut av korridoren og kom seg vekk. Da Roger var like ved nødutgangen veltet en strøm av sydenturister inn i korridoren fra enden. Mens han smadret plastkoppen over nødutgangslåsen i små biter, falt andre biter på plass i sydenturistenes hjerner.

– Homedalsmannen!

– IIIK!

– Stopp ham!

Roger løp det forteste han greide ned nødutgangen, ut i friluft, tvers over en vei og inn i et parkeringshus. Han hørte stemmer rope

på den andre siden av veien, folk var på vei etter ham. Inne i parkeringshusets betonglabyrint så han den mørkhårede amerikanske kvinnen låse seg inn i en bil. Hun var hans siste sjanse. Amerikanere leser neppe for mye om homedalsmenn.

– Hei! Jeg er en kompis av den blonde skiløperen du snakket med, pustet han.

– Å? Mener du Vinjar?

– Ja. Vinjar. Jeg tror han har utviklet sterke følelser for deg.

– Hva?

– Jeg skulle gjerne snakket mer om det, men jeg må dra. Eller, forresten. Du kan ikke gi meg skyss i retning Homedal? sa Roger.

– Klart det, sa kvinnen og slapp ham inn i bilen.

43.
Homedalsbyen kirke

Roger var tilbake på Homedal. Hjemplassen lå kveldsmørk, gatene var folketomme. Han snek seg langs den mørke Bjørn Bergs vei, og prøvde å huske hvem Bjørn Berg var. Alle gatene på Homedalsbyen var oppkalt etter helt ukjente mennesker. De mest kjente menneskene fra landsdelen fikk sine gater i Byen, de halvkjente fikk gater i bynære områder. Røkla havnet på Homedal.

I stedet for ukjente mennesker fra hjemstedet kunne de ha kalt opp gatene etter store mennesker fra andre steder. Roger ville gjerne bodd i Marilyn Monroes gate, Nelson Mandelas vei eller Einsteingrenda, men kommunebyråkratene bestemte. Veiene ble oppkalt døde kommunebyråkrater.

Det vil si, det fantes unntak. Homedal var bygd i likestillingens tidsalder, den trengte veier med kvinnenavn, og de døde kommunebyråkratene var stort sett menn. Slik ble en del av veiene oppkalt etter hekser som var brent på bål i middelalderen.

Blant disse gatenavnene skulle homedalsungene vokse opp og bygge seg mot og selvrespekt.

Han nærmet seg den hvite trekirken. Et sted under horisonten bak kirken lå Elven, en gråblå draug som spiste biter av Homedalsplatået. Hele Homedalsbyen lå og disset på et leirelag som lengtet etter å rase ut i Elven. Kirken stod som Homedals siste utpost mot elven, og ventet på å forsvinne, slik dens forgjenger hadde gjort et par hundre år tidligere.

Gudshuset stod helt forlatt, parkeringsplassen var tom, alle dørene var låste. Tre av kirkens vegger var hvite, den fjerde veggen var for det meste svart og fortalte historien om forrige ildspåsetting.

Roger telte seks brune jordhauger på kirkegården. Jordhaugene betydde nygravde, uferdige graver. Det tydet på at sjansene burde være gode for å få se graveren.

Kirkegården var som en mosegrodd hær av død, skumringen nærmet seg, skogen rundt var mørk og dyster. Det skremte ham ikke. Han trakk ut til et skogholt på baksiden av kirken, hvor han sanket kvister og greiner, bygde seg en form for gapahuk, la seg til rette, og fulgte kirkegården nøye gjennom den glisne skogen. Han var sulten og kald, han ble sløvere og sløvere.

Natten senket seg som et svart fløyelsteppe over ham, mild, nådig og uten et vindpust. På et tidspunkt gled Roger inn i drømmelandskap.

Midt på natten våknet han, desorientert, uten å skjønne hva som hadde vekt ham.

Han oppdaget et lys fra kirken. En mannsskikkelse i mørke klær og mørk lue hadde rigget en lyskaster ved siden av en av jordhaugene. Mannen stod oppe ved kirkeveggen, hvor han bukserte en tralle med en kiste på ut av en dør. Mannen rullet med seg kisten mot graven. Mutters alene, midt på natten. Scenen var suspekt.

Roger manglet våpen. Men han frøs og var sulten, han kunne ikke være på flukt stort lenger. Han stakk hånden innenfor jakken, og holdt fingeren slik at den mest mulig lignet en pistol.

Ansiktet hans burde være det beste våpenet. Motstanderen stod på en mørk og øde kirkegård, og ville snart se en kjent seriemorder komme bevæpnet mot seg. Det burde holde til å få høre noen navn.

Roger lusket gjennom skogholtet og frem til det lave gjerdet som omga gravstedene, han kom seg inn på kirkegården og tuslet så stille som mulig gjennom det myke gresset. Mannen på kirkegården var opptatt ved kanten av en grav. Han stod bøyd over trallen sin, i ferd med å lirke kisten ned i sin siste hvile.

– Helge Mo! ropte Roger bestemt.

Mannen på kirkegården slapp trallen og rettet seg opp, men stod fortsatt med ryggen til.

– Ja, sa graveren langsomt.

– Kjenner du igjen meg? spurte Roger med en stemme mørk som kaffegrut. Han belyste sitt eget ansikt nedenfra. Oppsynet var skjeggete og slitent etter uker på flukt, de uvaskede klærne hang i laser rundt ham. Øynene bar desperasjonen til en sulten mann som ikke hadde mye igjen å miste.

– Ja, jeg kjenner deg, sa Helge Mo, fortsatt uten å snu seg.

Roger ble forvirret.

– Kjenner du meg? sa graveren.

Roger lyste på ham. Mannen dreide nakken sakte, ikke et hår stakk frem under luen. Før det grovkornede ansiktet kom godt til syne, kjente Roger ham igjen. Helge Mo var mannen som hadde spist marsvinet hans. Mannen som hadde jagd ham ut av alle skjulesteder han noensinne hadde funnet.

Samtidig fanget Roger inn en bevegelse langt nede på kirkegården. En mørk silhuett reiste seg fra bak en gravstøtte, flyttet seg noen skritt, og la seg ned bak en ny granittsten.

Roger rygget vekk fra Helge Mo, og vendte lommelykten i motsatt retning. Ute blant gravene, så han en annen, mørk skikkelse sitte hukt ned bak en gravsten.

– Dette er en felle, sa Roger

– Vær forberedt. Han er rask! ropte Helge Mo.

Roger kastet lykten og løp det han maktet. Rett foran ham spratt en svartkledd mann opp av et hull. Roger bøyde av nitti grader. Inn fra sidene kom flere av Statens menn. Han peiste videre i sikksakk, mens han hørte både motorlyd og bikkjeglam, de hadde satt inn alle krefter mot ham, pustingen og brakingen fra de svartkledde mennene kom

nærmere, lommelyktkjegler flakket rundt ham, det eksisterte ikke noen vei ut, han kunne ikke holde dem unna stort lenger, forspranget krympet, bena ble gelé, han snublet, skled mer enn han løp, og ble drevet tilbake dit han kom fra, hvor Helge Mo stod og ventet.

Harde kropper grep rundt ham, rykket i ham, de veltet seg over ham og presset ham ned i gresset.

En brutal, rasaktig lyd flerret natteluften i det Roger ble lagt i bakken. Kisten, som hadde ligget nær vippepunktet på kanten av trallen, veltet og raste halvveis ned i den åpne graven. Lokket åpnet seg.

Roger lå nært nok til å se ned i den åpne kisten. Den inneholdt ikke noe lik. Kisten var pakket full av metallbokser merket med et svart og gult symbol. *STRÅLEFARE,* stod det skrevet på boksene.

Flere menn kastet seg over kisten og fikk lukket det blytunge lokket.

Rogers armer ble tvunget bak på ryggen og lagt i jern. Han ble liggende i gresset.

– Hva venter vi på? sa Roger.

– Mørket, sa Helge Mo.

– Det er mørkt.

– Nei.

Roger hadde gresstrå mellom tennene. Foran seg kunne han fortsatt se enden på kisten som hadde ordet 'strålefare' og symbolet for radioaktiv stråling på seg. Kisten var bredere enn en menneskekiste.

Skulle han tro skiltet, hadde han radioaktivt avfall rett foran hodet. Men radioaktivitet ble definitivt ikke gravd ned rett under gresset i tettbebygd strøk. Radioaktivt avfall hørte hjemme i gruver tre tusen meter under jorda.

Han tenkte over saken.

Homedal var en bydel under Byen. Staten hadde gitt alle bydelene hver sine landemerker. Noen bydeler hadde flotte kirker, en bydel hadde et høyt tårn med roterende restaurant på toppen. Homedal hadde fått søppelforbrenningsanlegget, med de gigantiske, rustenbrune pipene som spydde røyk.

Staten hadde gitt alle bydelene viktige institusjoner. Et par bydeler hadde universitet, en bydel hadde sykehuset, Homedal hadde søppelfyllingen. Alt avfall fra Byen og de andre bydelene ble fraktet opp til Homedal.

– Graver dere ned radioaktivt avfall her? spurte Roger.

– Du er skarp, sa Helge Mo.

– Hvorfor?

– Staten ville slippe den evige kranglingen om hvor man skal legge deponiene.

– Ah. Jeg begynner å bli lei av stille lemping.

– Siden det plager deg, vil jeg at du skal vite det. Alle gravstenene det står Tiller på, skjuler radioaktivitet, sa Helge Mo.

Roger så seg rundt på kirkegården. Han så Trine Tiller, Geir Tiller, Hans Tiller, nær halvparten av gravene han kunne se var en Tiller. Den åpne graven lå ved Arne Tillers gravsten.

Han var oppvokst i radioaktiv myr.

En røslig mann kom gående mot dem med en svart hette i hånden.

– Her kommer mørket, sa Helge Mo.

Roger fikk hetten trødd over hodet, som en fange som skulle henrettes. Han kjente et kraftig dunk i nakken. Alt ble svart.

44.
Dommens natt

Den neste gangen noen snakket til Roger satt han i baksetet på en bil. Alt var svart, han kunne ikke se, han hadde fortsatt det svarte tøyet foran øynene. Han hadde håndjern på hendene og lenker på føttene. Musklene verket. Og han mintes vagt at han hadde hørt ord.

Roger hørte en del trafikk på veien, ganske mye til å være midt på natten, og på de hyppige stoppene bilen gjorde skjønte han at de måtte være ganske nært et bysentrum.

– Hvor skal vi?

– Vi skal til Tronerommet, sa Helge Mo.

– Tronerommet? Hva skjer der?

– Du får møte Staten.

– Så Staten er virkelig et menneske?

– Ja. Og Staten kommer til å dømme deg.

Bilen stoppet. Sterke armer hjalp Roger ut av baksetet mens Helge Mo fortalte hva som skulle skje:

– Nå skal vi ned i Tronerommet. Herfra har Norge vært styrt så lenge det har eksistert et Norge. Beveg deg med respekt.

Roger kjente høstluften i ansiktet en kort stund mens han vagget fremover i blinde med fotlenkene klirrende rundt anklene. Etter en langsom spasertur var de innendørs. Han hørte på akustikken at han ble ført inn i et trangt rom, han kjente trykket mot hodet da bevegelsen startet. Han var i en heis. Og det gikk nedover. Lenge.

Roger kjente til myten om at det fantes katakomber, lange huleganger, under Byen. Arkeologer hadde i sin tid funnet en inngang som gikk under jorden og sluttet i en eldgammel murvegg, ikke langt fra den store katedralen. Først nå slo det ham hvor påfallende det var at arkeologene aldri hadde slått hull på murveggen og fortsatt videre.

Noen hadde vel snakket sammen den gangen også.

– Bli lys, sa Helge Mo og løftet hetten av hodet på Roger. Trygdesnylteren myste. I tillegg til Helge Mo hadde han to svartkledde, alvorlige voktere ved sin side. Han kjente igjen begge, han hadde sett dem i politiuniformer under taket på flyplassen. Nå bar de kapper.

De befant seg i en bred korridor, veggene og taket var av hvitmalt stein, teppet av purpur fløyel, stedet ga et ærverdig inntrykk. Langs veggene hang portretter av menn, en lang, ubrutt rekke som startet i vikingekonger og endte i Einar Gerhardsen. Bilder av menn som hadde båret tittelen Staten. Etter Gerhardsens portrett hang et bilde av en mann Roger ikke kjente. Det siste bildet i rekken var dekt av et grått teppe.

– Er det den nåværende Staten? sa Roger og pekte på bildet.

– Ja, sa Helge Mo.

– Hva er vitsen med å dekke til portrettet, jeg får jo snart se ham likevel?

– Nei. Du får treffe Staten. Du får ikke nødvendigvis se Staten. Så lenge Staten ikke viser deg ansiktet sitt kan du fortsatt bli frikjent. Men får du se Staten, er det over. Skjønner du? svarte Helge Mo.

– Ja.

– Alt du har lyst til å se der inne er en stolrygg.

Forhenget i enden av korridoren ble dratt til side. Der stod Krogen og to svartkledde voktere. Krogen så fryktelig ut, han var forslått og pisket, han greide ikke å stå selv, han hang mellom vokterne sine.

– Krogen, går det bra med deg? sa Roger forskrekket.

– *Feels like I'm knocking on heaven's door,* sang Krogen med knapt hørbar stemme.

– Hysj! Ikke snakk med de andre fangene, sa Helge Mo.

Roger tidde. Synet av den forslåtte Krogen minnet ham på hva disse menneskene kunne gjøre med ham.

– Dette er venterommet, forklarte Helge Mo.

Foran dem var en massiv eikedør med gullbeslag. Den digre døren lukket seg langsomt opp. Tronerommet åpenbarte seg i all sin prakt, med vegger av hvitmalt stein, rekker av store troneaktige stoler og røde fløyelstepper som hang ned fra den høye takhvelvingen og sørget for at rommets fulle dimensjoner bare kunne anes. En rød løper ledet frem mot en diger, svart stolrygg midt i rommet. En person satt med ryggen til i denne stolen, men alt Roger kunne se var en svart kappe.

På to geledd, et på hver side av den røde løperen, stod ti kappekledde, maskerte personer. Ni av kappene var røde, den tiende var gråkledd.

– De kappekledde er medlemmene av Noen. Og i den svarte stolen sitter selve Staten, hvisket Helge Mo.

– Vi går hit, fortsatte han, og ledet Roger til siden.

De ble stående rett innenfor eikedøren. Krogen ble ført frem på den røde løperen og stoppet foran den svarte stolen.

En raspende stemme lød i rommet og ga gjenklang i steinveggene. Det hørtes ut som når et menneske med strupekreft snakker gjennom halsen.

– Vil du tilstå? lød det fra den svarte stolen.

– *I'm bad... I'm bad... you know it... you know...* tilstod Krogen med hes synging.

– Synger du enda? Gjør du narr av oss? Voktere, gi ham en runde til, og denne gangen slutter dere ikke før han snakker.

Krogen ble slept av de to svartkledde mot en liten dør i sideveggen. Døren lukket seg bak dem.

– Men … Krogen er hjerneskadet. Han kan ikke snakke, han kan bare synge, sa Roger.

– Hysj, hvisket Helge Mo.

Krogen kunne kanskje ikke snakke, men skrike klarte han greit. Halvkvalte smerteskrik hørtes gjennom døra, de hjerteskjærende hylene gikk gjennom marg og bein. Roger svelget hardt.

Så ble det stille. Uhyggelig stille. Krogen kom ikke ut av rommet igjen.

– Neste, sa Staten.

Roger tuslet ut på den røde løperen, kroppen hans var full av nerver i kaos, panikkangsten red ville hester gjennom blodårene.

– Hvem er du? sa Staten.

Roger het ikke lenger Bunzenbrenner. Han oppga det fulle navnet sitt med så ærbødig stemme som han greide å frembringe.

– Hvor er du fra?

– Homedal, svarte Roger. – Et kvarter før Byen, la han til. Mange visste ikke hvor Homedal var.

– Et kvarter *før* Byen? Det finnes ikke noe *før* Byen. Det finnes før og etter Hiroshima, det finnes før og etter Tsjernobyl, det finnes ikke noe før og etter Byen. Når hjemstedet ditt har blitt et tidspunkt har du problemer. Forstår du det? kjeftet Staten.

– Ja, sa Roger spakt.

– Skjønner du hva jeg sier?

– Ja.

– Bra for deg. For du har problemer nok fra før. Broder Mjøls, vis ansiktet ditt, sa Staten.

En av de ti rødkledde tok av seg hetten og avslørte ansiktet sitt. Roger hadde oppfattet navnet, men skvatt likevel da han kjente igjen psykiateren sin.

– Har den tiltalte noe han vil fortelle broder Mjøls? sa Staten.

Roger tenkte på behandlingen Krogen hadde fått, han tenkte på konsentrasjonsleiren på Bouvetøya. Tanken på uærlighet streifet ham

ikke.

– Jeg har løyet til deg, doktor. Jeg var frisk. En million ganger unnskyld.

– Jeg er skuffet over deg, Roger, konstaterte Mjøls. Øynene hans var dystre.

– Hvis dere slipper meg fri skal jeg få meg ærlig arbeid og gjøre opp for meg, sa Roger vendt mot stolryggen.

Staten lo en latter som hørtes uhyggelig mekanisk ut gjennom stemmeboksen.

– Slipper fri? Er det Roger i Wonderland vi har her? Tror du også på engler og feer som drysser stjernestøv?

– Nei, men...

– Jeg har lengtet etter dette øyeblikket, Roger. Jeg avskyr det du har gjort mot meg. Endelig har jeg deg, jeg slipper deg ikke.

– Men det var jo bare … penger?

– Dette handler ikke om trygdesnylting. Dette handler om hva du gjorde mot meg. Dette er personlig.

– Hva har jeg gjort? ropte Roger fortvilet, han hørte gråt i sin egen stemme.

– Jeg sier det er over, sa en av de rødkledde.

– Jeg også, sa en annen.

– Definitivt slutt nå ja, sa en tredje.

– Skal vi ikke heller sende ham til Bouvetøya? sa en stemme.

– Nei, nei, sa flere.

Diskusjonen raste frem og tilbake over bordet. Det virket som om valget stod mellom konsentrasjonsleir eller direkte dødsstraff.

Den høye, gråkledde, som ikke hadde sagt noe i løpet av debatten, tok ordet. De andre kappekledde ble stille. Han talte med kraftig røst.

– Høyvelbårne Stat. Noen har snakket sammen. Det er ugjenkalle-

lig over.

– Nei! protesterte Roger.

– Er det over, så er det over, sa Staten. Stolen begynte å snu seg, sakte. Roger fikk panikk. Han holdt for øynene.

– Jeg må da ha lov å forsvare meg! ropte han.

– Det er for sent, Roger. Se på meg. Mens Staten sa de siste ordene, ble den mekaniske stemmeforvrengningen slått av. Statens egentlige stemme trådde frem. Det var ikke en dyp mannsrøst. Det var en lys kvinnestemme. En kjent kvinnestemme. Roger tok vekk hånden fra øynene og så på henne.

– Suzanne! utbrøt han.

Roger ble fullstendig forvirret. Hvis Suzanne var Staten, hvorfor hadde hun ikke bare arrestert ham med en gang?

– Tilgi meg, høyvelbårne Stat, sa Roger.

Flere av de kappekledde humret.

– Nok tull om Staten. Du lurte meg, og nå har jeg lurt deg, sa Suzanne.

– Det er over, ikke sant, sa en av de rødkledde.

– Vi ble vel enige om at det er over, ja, sa en annen, og tok av seg masken. Der stod en smilende Bruno Gjøvik. Flere masker falt. Roger gjorde store øyne mens han kjente igjen postfunksjonær Leif Larsen, Baltzersen, Jeanne d'Arc, graveren Helge Moe, vaktmester Hansen og flere av folkene han hadde sett i skyggene oppe i kjøpesenteret. Alle de ni rødkledde tok av seg masken. Bare den høye, gråkledde beholdt den på.

En kjedereaksjon fulgte, nesten samtlige i Tronerommet brøt ut i hemningsløs latter, noen klasket seg på lårene andre brakk på midten. Ut fra døra i veggen tumlet Krogen og de to svartkledde mennene, alle tre bredt glisende.

– Jeg kan ikke tro at du svelget den om Engelsk Popsyndrom. Jeg mener, en mann som bare kan synge, hvordan kunne du kjøpe noe sånt? lo Krogen.

– Og silikonhunden. Er det mulig, fikk Helge Mo frem mellom latterhikstene.

– Jeg sa jo at vi hadde han i vår hule hånd, sa Bruno Gjøvik.

– Hva er dette? sa Roger forvirret, hjernen hans var et puslespill med tusen biter som ikke passet.

– Vi er skuespillere. Og alle er arbeidsledige, fordi det bare går monologer på teateret for tiden. Så da Suzanne ville ta revansj på deg ble vi med på moroa, forklarte Bruno.

– Bruno spanderte budsjettet, sa Suzanne.

– Jo, jo. Det var verdt hvert øre. Dette ble historiens beste gateteater, smilte den hvithårede mannen.

Latteren ville ikke ta noen ende. Roger gikk frem til Suzanne.

– Så du er ikke Staten?

– Nei, nei. Det finnes ikke noen person som heter Staten.

– Og De Hemmelige Tjenestene?

– Alt var bare teater, sa Suzanne.

Roger innså at han var blitt grunnlurt. Men han var ennå ikke sikker på hvor grensen gikk mellom bløff og realitet.

– Hva med oss?

– Hva mener du? Det er ikke noe oss.

– Var *alt* skuespill? Samtalene vi hadde, kyssingen, spenningen i luften...

– Men ... men kjære deg, Roger. Det ... det skjønte du vel. Du ... du er jo så god på å gjennomskue dårlige norske skuespillere, sa Suzanne.

Leif Larsen lo brillene av nesen sin. Guard Champion Hansen tørket tårer. Helge Mo gispet etter luft.

Og Rogers hjerte brast. Han kjente faktisk smerte i blodpumpa,

som piggtråd som ble filt tvers igjennom hjertet.

Selv om de gjennom mange år var trent for bedrag, kunne ikke øynene hans skjule den akutte kjærlighetssorgen. De røpet en bunnløs sårhet som fylte hele øyebredden.

Om ikke annet var det nok til at Suzanne ikke lo. Hun betraktet Roger mens han bøyde hodet, vendte og tuslet mellom rekkene av leende mennesker, han gikk uten å se seg tilbake.

En annen mann lo heller ikke. Doktor Mjøls. Akkurat nå var Doktor Mjøls det eneste ekte mennesket i verden. Doktoren ristet bebreidende på hodet da Roger passerte.

Da Roger kom ut i natten registrerte han at han slett ikke hadde vært i katakombene, men i kjelleren på teateret.

45.
Synergieffekten mellom pub og bilverksted

Den neste dagen hadde Roger et lykkelig sekund; tiden fra han våknet til han husket. Resten av dagen satt han i leiligheten og smakte på blåsvart depresjon.

Den andre dagen etter Suzanne ble mye lik den første. Det vanskeligste var følelsen av at han hadde fått som fortjent. Det lille som var igjen av samvittigheten hans spilte ikke på lag med ham. Nå var det virkelig på tide å gjøre en god gjerning. Han bladde seg frem til noen telefonnumre. Planen var å gi penger til veldedighet. Men før fingrene nådde telefonen sviktet styrken, han maktet ikke. Han likte ikke hjelpeorganisasjoner. På seg selv kjenner man andre, og han kunne lett forestille seg de hemmelige festene med dyr champagne og russisk kaviar hvor hjelpearbeiderne brukte opp nødhjelpen.

Han bestemte seg for å sende penger direkte til de fattige. I kommoden hadde han en del dollarsedler. Sedlene kjempet imot, med fløyelsmyk stemme fortalte de ham om alt det festlige han kunne gjøre med dem, de malte bilder av god mat og drikke, ny teknologi og endeløse sandstrender. Disse kampene pleide å ha bare ett utfall. Men her, i dag, tok han en sensasjonell seier over seg selv. Med en spastisk bevegelse stappet han pengene ned i en konvolutt. Han limte igjen så fort han greide, grep verdensatlaset og trålte kartene etter en god adresse å sende pengene til. Var menneskene fattige i Venezuela? Togo? Australia?

Valget hans falt på byen Ouangolodougou i Burkina Faso, langt inne i Afrika. Mest fordi han likte navnet. Men han trengte også en adressat, et hvilket som helst plausibelt navn ville gjøre nytten. Han tenkte så det knaket, og oppdaget at kunnskapene hans om burkinske og fasosiske personnavn var flortynne.

En ny idé slo ned i ham. De snakket fransk i landet, han konsulterte en fransk ordbok, og adresserte brevet 'til den vakreste kvinnen i Ouangolodougou'. Nå så han for seg postfunksjonæren nede i Afrika motta brevet og klø seg i hodet, ta mot til seg, og gi brevet til en jente han lenge hadde gått og sett på, men aldri tort å snakke til. Damen ville da først få den komplimenten at hun var vakrest i byen, dernest ville hun åpne brevet og finne et par månedslønner.

Dette brevet hadde kraft til å starte en vakker kjærlighetshistorie.

Roger tok turen ut for å poste brevet. Han kjente etter i sin sjel da dollarbrevet forlot hånden for siste gang. Følelsen var merkelig, uvant kriblende. Men ikke ille. Slett ikke ille.

Han håpte at lykken skulle snu. Men brevet han selv fikk neste dag, dag tre etter Suzanne, lovte ikke bra. Brevet var fra doktor Mjøls, og i en så sint tone at Roger ubevisst holdt det på avstand i tilfelle det var innsatt med miltbrannsporer. Var det opp til Mjøls skulle Roger råtnet langsomt i fengsel. Men doktoren hadde lovet Suzanne at han ikke skulle anmelde Roger. Roger var derfor offisielt friskmeldt, pasientforholdet var avsluttet.

Den fjerde dagen innså han at trygda ikke kom lenger.

Den femte dagen kom Trygdesnyltermann på besøk.

De to vennene spaserte en tur på myra. Bilene durte forbi på motorveien like ved, søppelforbrenningsanlegget la en stripe grå røyk over dem, vinden var sur og høstkald.

Samtalen ble treg i starten. Trygdesnyltermann forsøkte å forklare Roger hvor vanvittig sint Suzanne var da hun oppdaget at Roger hadde lurt av henne leiligheten, og at hennes egen bror hadde hjulpet til. Trygdesnyltermanns valg hadde stått mellom å delta i teateret som skulle lure Roger, eller å bli anmeldt til politiet og sette ny norgesrekord i trygdesnylterdom.

– Du kan jo velge å se en slags rettferdighet i det. Først hjalp jeg deg å lure henne, så hjalp jeg henne å lure deg.

– OK.

– Du høres så melankolsk ut. Bryr du deg ikke?

– Nei. Jeg vet ikke. Et sted inne i meg er det noe som sier at jeg har fortjent en trøkk. Jeg tenker på å starte på nytt langs mer ærlige linjer.

– Hva mener du? Jobbe?

– Ja.

– Er du gal?

– Nei. Det fins ikke status i trygd. Ti prosent av nasjonen går på den, men se i telefonkatalogen, står det *ufør* eller *arbeidsledig* som tittel bak hvert tiende navn? Nei. Knapt noen vil innrømme at de går på trygd. Vi er Norges pariakaste.

– Jo, men likevel. Har du noen gang jobbet, selv i fantasien?

– Jeg har vel drømt om det. Jeg skulle starte Rogers Bil og Bar. En toetasjes bedrift, med bilverksted i første etasje og bar med fulle rettigheter i andre.

– Ikke dårlig!

– Kundene får kupong på gratis drinker i baren når de leverer inn bilen. Så venter de i baren mens mekanikerne forteller dem at 'bilen er klar om et lite kvarter'. Det gjentar mekanikerne hvert kvarter utover kvelden. Når kunden er god og full får han bilnøklene tilbake. Noen av kundene vil naturligvis prøve å kjøre hjem. Når de da kjører ut av verkstedet kommer de ut på en dårlig opplyst plass med skarpe steiner og jernstolper på de merkeligste steder. Plutselig sier det BANG, og bilen kan rulles rett inn på verkstedet igjen.

– En svinaktig idé, sa Trygdesnyltermann.

– Jeg hadde til og med slagordet klart: «Rogers – Vi mekker mens du drekker!»

– Jeg vet ikke om jeg vil anbefale den idéen.
– Nei, ikke bekymre deg. Jeg starter helt på nytt nå.

46.
Brent barn returnerer til ilden

Den sjuende dagen etter Suzanne, trykte Suzanne på Rogers ringeklokke.

– Gå vekk, sa han.

– Jeg kommer med marsvinet ditt, sa hun.

Fienden hadde et gissel. Han valgte å slippe henne inn.

Suzanne entret leiligheten hans, like nydelig som hun pleide å være når hun prøvde, og han kjente nok et stikk i ruinene av sitt hjerte. Han hilste på Burre, sjekket at marsvinet var i form, og satte buret tilbake på plassen sin.

– Blir du med og går en tur? spurte Suzanne.

Noe i Roger ville kjeppjage henne ned trappen, men han kjente ingen metode for å motstå bambiøyne som ba om noe. Han ble med på en spasertur.

De ruslet på nedgravde veier, vegger av myr hang rundt dem som dissende rødbrun pudding.

– Jeg mente ikke å dra spøken så langt. Men jeg var veldig sint på deg den første tiden, og deretter slo gruppepresset inn. Alle skuespillerne på teateret jobbet en halv måned bare for å se deg bli ydmyket, sa hun.

– Håper de koste seg.

– Unnskyld.

– Unnskyld er for uhell. Dette var en grundig gjennomtenkt plan som endte med at jeg mistet inntekten min. Du kunne stoppet når som helst, men det gjorde du ikke. Da kan du ikke komme og si unnskyld etterpå.

– Nei vel, så trykk unnskyldningen opp i tarmkanalen. Du tok huset mitt.

– Din spøk var langt verre.

– Nøyaktig hvordan var den verre?

– Problemet mitt er ikke at jeg mistet trygda. Det har jeg fortjent. Jeg skal starte på nytt og bli en ærlig Roger.

– Så hva handler det om?

Han svarte ikke. De passerte hotell Melkekartongen, restauranten hvor de en gang hadde hatt en romantisk middag.

Det handlet om hvilke våpen hun hadde brukt, det handlet om at hun hadde spilt hjertet hans som et instrument, det handlet om at hun hadde ødelagt ham til de grader at han fortsatt, etter at hun hadde lurt ham for levebrødet, ville ha henne.

Roger vridde samtalen. Han fortalte detaljene bak metoden sin, om filmregissøren han hadde lurt til å distrahere henne, om videokassetten som viste sommerværet rett før lottotrekningen. Suzanne nikket anerkjennende på hodet.

Deretter forklarte hun hvordan hun sammen med Bruno Gjøvik dramatiserte de forskjellige konspirasjonsteoriene Roger hadde fortalt i psykiatertimene, om lokalene og bilene de hadde fått låne via Bruno Gjøviks kontakter i frimurerlosjen, om høyttalere på taket av kjøpesenteret som simulerte helikopterlyd. Som rutinert svindler kunne ikke Roger unngå å bli imponert.

Han gjenkjente den gode følelsen av hennes selskap. Ekte samvær med Suzanne lignet forbausende mye på falsk samvær med Suzanne.

Månen skinte gjennom røykstripene fra søppelforbrenningsanlegget, myrlukten var mild og beskjeden på humus denne aftenen, trafikken rundt kjøpesenteret var neddempet og neonlysene glitret.

De nådde bussholdeplassen igjen. De ble stille, Homedalsbyen ble stille, illusjonen var borte og fortsatt følte Roger at luften dirret mellom dem. Øyeblikket ble brutt da bussen nådeløst kom dampende ut av natten.

– Vil du ikke bli med? En herre følger damen til døren, vet du, sa Suzanne i det hun skulle gå på det brummende monsteret.

Gjennom vinduet kunne Roger skimte Bruno Gjøvik langt fremme i bussen. Han steilet.

– Dette er mer lureri! sa han.

– Neida, dette er ekte. At Bruno er på bussen er en tilfeldighet, vi trenger ikke snakke med Bruno, sa Suzanne i det hun vinket til den gamle mannen.

Roger ga etter og fulgte Suzanne inn på bussen, de gikk inn den bakerste døren. Hun ga ham vindusplassen.

– Sa du at du hadde tenkt å bli en ærlig mann? sa hun høyt i det de satte seg.

– Ja, det er på tide å bryte loven igjen, sa Roger.

– Hva mener du?

– Jeg brøt loven en gang for lenge siden, og siden har jeg holdt meg der. Nå er det på tide å bryte den igjen og gå tilbake til den rette siden.

– Og bli en ærlig mann.

– Ja. Hvorfor snakker du så høyt?

– Gjør jeg? Jeg er vel nervøs.

– Du har ikke noen grunn til å være nervøs, sa han og berørte henne lett. Han fikk ikke noe respons.

Han blåste damp på ruten. Hun forvirret ham med motstridende signaler. Hun gikk frem og tilbake mellom personlig og kald, intim og avvisende. Roger ville ikke være med på mer emosjonell berg-og-dalbane.

– Jeg forstår deg ikke, sa han.

– Hva mener du? sa hun.

– Vanligvis er det lett etter så lang tid å vite om en jente er interessert eller ikke, men jeg vet fortsatt ikke hvor jeg har deg.

– OK. Men ... la oss si at jeg var arvingen til en fabrikk. Coca-Cola for eksempel.

– Det er du ikke. Jeg kjenner familien din.

– Ja, men tenk deg at jeg var Coca-Cola-arvingen. Da holder det ikke at jeg stoler på deg, familien min måtte også kunne stole på deg. Hvis vi ble sammen, måtte familien føle seg trygge på at du ikke løp til Pepsi med alt du hadde sett og hørt straks det ble slutt. De måtte føle seg trygge på at det vi hadde var ekte. Og det ville være tradisjoner og rutiner man måtte forholde seg til. Man kan ikke bare få seg en kjæreste.

– Suzanne, du er ikke i nærheten av å arve noen Coca-Cola-fabrikk. Da hadde du ikke vokst opp på Homedal.

– Det var bare et eksempel.

– Kan du ikke være tydeligere?

Noe svar fikk han ikke ut av henne, hun sa ikke mer. Han så ut av vinduet på kjøretøyene i den motsatte filen. Bilene suste gjennom synsfeltet hans som kvinner hadde sust gjennom livet hans, alltid på vei i motsatt retning.

En gråkledd mann tok seg fremover midtgangen ved å støtte seg på seteryggene. Da mannen passerte dem la han ikke neven på setet, men på Suzannes skulder. Bevegelsen lignet et klaps, en oppmuntring til en ansatt som har gjort noe riktig.

Roger merket ikke bevegelsen. Han snudde seg og kikket på den gråkledde etter han hadde passert. Det var noe kjent med skikkelsen, noe kjent med bevegelsene, men han greide ikke å plassere dem. Uansett kjente han ingen som pleide å bruke grå frakk.

Han vendte seg mot Suzanne, og oppdaget at hun smilte bredt. Hun tok hånden hans, klemte seg inntil ham og ventet. Han var forvirret, så strakk han frem leppene og fikk respons. De kysset varmt, hardt og lenge. I sitt mentale landskap løp Roger rundt og

febrilsk slukket påtente fyrverkeriraketter. Han ville ikke ta av flere ganger.

– Enda en svingning fra kald til varm, kommenterte Roger.

– Nei. Vil du prøve?

– Prøve hva da?

– Du vet ... oss to, sa Suzanne med en stemme som bar dårlig.

– Bli sammen?

– Ja?

Ingen av lydene Roger presterte, kvalifiserte som språk. Et smil som gikk til ørene svarte for ham.

Langt fremme i midtgangen stod Bruno Gjøvik. Den hvithårede skuespilleren betraktet det unge paret lenger bak i bussen som smeltet sammen. Bruno Gjøvik ble varm inni seg, og flyttet blikket for å gi dem privatliv. Langs midtgangen så han ungdom på vei til fest i Byen. Han så damer på vei hjem fra kjøpesenteret.

Og han fikk øye på Trygdesnyltermann, som kom mot ham i grå frakk.

Trygdesnyltermann så ut som en ganske vanlig mann på vei hjem fra jobb, en mann med stresskoffert og slips. Ingen andre tok notis av ham, bare Bruno så to ganger på den gråkledde mannen. Deretter bøyde Bruno Gjøvik nakken, betraktet skoene sine, innså at de kunne vært knyttet bedre, og gikk ned i knestående. I det Trygdesnyltermann passerte bøyde han seg dypt.

Om du hadde sett den hvithårede mannen i dette øyeblikket, ville du uten videre antatt at han knøt skolisser.

Og akkurat her, en høstkveld på bussen, slutter denne lille historien. Bare en av millioner historier som utspiller seg i Norge i dag. En av milliarder historier hvis du regner med tidligere tider. Tider da

konger var konger og dronninger var dronninger, da herskerne levde sine liv i palasser og slott.

Og om du fikk se en skisse eller et maleri fra disse tidene, fra Håkonshall, Stiftsgården, Slottet eller en annen kongsgård, og en mann stod ved tronen i samme positur som Bruno Gjøvik holdt i dette øyeblikket, ville du ikke sagt at mannen knøt skolisser.

Du ville sagt at han knelte for herskeren.